

BIJLAGE 7: MATERIAAL-TECHNISCH ONDERZOEK INTERIEUR RESTAURATIE “KASTEEL DE FAUCON- VAL”

opgesteld door A.M. Consult bvba en architect Danny
Gilissen

Het betreft de bouwhistorische nota waarop hoofdstuk 2 en
3 van het beheersplan geïnspireerd zijn.

INHOUD

1. Materiaal-technisch onderzoek interieur van het kasteel
de Fauconval - A.M. Consult bvba
2. Bouwhistorisch nota van het kasteel de Fauconval - A.M.
Consult bvba
3. Iconografie van het kasteel de Fauconval - A.M. Consult
bvba
4. Diagnosenota van het kasteel de Fauconval - architect
Danny Gilissen m.m.v. A.M. Consult bvba
5. Verantwoordingsnota van het kasteel de Fauconval -
architect Danny Gilissen m.m.v. A.M. Consult bvba

**PROVINCIE LIMBURG
GEMEENTE 3720 KORTESSEM**

**Restauratie
Kasteel Fauconval**

Materiaal-Technisch Onderzoek Interieur

Eindrapport

Opdrachtgever :
Gemeente Kortesseem
Kerkplein 11
3720 Kortesseem

Ontwerper :
De Heer Danny Gilissen
Architect
Lievehereboomstraat 40
3720 Kortesseem

Uitvoering :
A.M. Consult bvba
Johan Grootaers
Conservatie-Restauratie
expertisen
Kleine Breedstraat 37
9100 Sint Niklaas

28/02/2003

DEEL I VERSLAG STRATIGRAFISCHE STEEKPROEVEN

STEEKPROEF 1 a

NIVEAU 00 - LOKAAL 01

Situering Raam links van voordeur

- Niv. 0 chambranle naaldhout
paneel zacht hout
- Niv. 1 groengrijs preparatielaagje kleurnr. NCS: S4005-G80Y
- Niv. 2 hier en daar sporen van rode laag, maar enkel op het binnenpaneeltje.
kleurnr. NCS: S3050-Y70R.
- Niv. 3 preparatielaag voor laag 4
- Niv. 4 houtimitatie, donkerbruin.
- Niv. 5 roomkleurig wit
- Niv. 6 donkerbruin
- Niv. 7 toplaag blauw

STEEKPROEF 1 B

NIVEAU 00 - LOKAAL 01.

Situering :Raam links van voordeur

- Niv. 1 groengrijs, zie hierboven
 - Niv. 2 rode bies, kleur zie hierboven
 - Niv. 3 preparatielaag voor houtimitatie
 - Niv. 4 houtimitatie.
- Hier geen turkoois gevonden, zie steekproef 3.

STEEKPROEF 2

NIVEAU 00 - LOKAAL 08.

Situering : Trapleuning beneden

- Niv. 0 naaldhout
- Niv. 1 donkerbruine olievert
- Niv. 2 bruin
- Niv. 3 toplaag blauw

STEEKPROEF 3

NIVEAU 00 - LOKAAL 02.

Situering : Raam rechtover raam steekproef 1a en 1b

- Niv. 0 paneeltje zacht hout
- Niv. 1 groengrijze grondlaag kleurnr. NCS: S4005-Y80R of S4010-B10G.

- Niv. 2 bleekbeige in vlak kleurnr. NCS: S3010-Y - turkoois bies van 2 cm rond binnenvlak kleurnr. NCS: S4020-B50G, deze laag is in zeer goede staat, gestrieerd geschilderd.
 - Niv. 3 bleekbeige-oker in vlak - bleekturkoois bies.
 - Niv. 4 bleekblauw
 - Niv. 5 plamuurlaagje
 - Niv. 6 preparatielaag voor houtimitatie
 - Niv. 7 houtimitatie, donkerbruin
 - Niv. 8 gebroken wit
 - Niv. 9 bruine synthetische laag
 - Niv. 10 toplaag blauw
- Hier geen rood gevonden, zie steekproeven 1a en 1b.

STEEKPROEF 4

NIVEAU 00 - LOKAAL 02.

Situering : Dagkant raam, onder steekproef 3

- Niv. 0 naaldhout
- Niv. 1 groengrijze grondlaag
- Niv. 2 bleekbeige gestrieerd, met turkoois bies.
- Niv. 3 bleekbeige-oker met bleekturkoois bies.
- Niv. 4 bleekblauw

STEEKPROEF 5

NIVEAU 00 - LOKAAL 02.

Situering : Voorkant dagkantstuk raam, zelfde als steekproeven 3 en 4

- Niv. 0 naaldhout
- Niv. 1 groengrijs
- Niv. 2 bleekbeige
- Niv. 3 niet getoond
- Niv. 4 bleekblauw

STEEKPROEF 6 a

NIVEAU 00 - LOKAAL 01

Situering : Plafond.

- Niv. 1 slagmetaal, enkel op de verheven (bolle) delen.
- Niv. 2 turkoois, oliepatine vermoedelijk, gezien de schakeringen, kleurnr. NCS: S4010-B90G.
- Niv. 3 wit
- Niv. 4 bleekgrijsbeige
- Niv. 5 wit
- Niv. 6 bleekgrijs
- Niv. 7 grijsomber
- Niv. 8 toplaag beige

STEEKPROEF 6 b**NIVEAU 00 - LOKAAL 01.****Situering : Plafond.**

- Niv. 0 kalkzandhaarbepoeistering
- Niv. 1 rood op kooflijst
- Niv. 1 slagmetaal, enkel op de bolletjes, niet op de blaadjes.
- Niv. 2 turkoois kleurnr. NCS: S4010-B90G
- Niv. 3 wit
- Niv. 4 bleekgrijsbeige

STEEKPROEF 6 c**NIVEAU 00 - LOKAAL 01.****Situering : Kooflijst**

- Niv. 1 rood kleurnr. NCS: S3050-Y70R bij benadering
- Niv. 2 turkoois, donkerder dan elders kleurnr. NCS: S4020-B50G

STEEKPROEF 7**NIVEAU 00 - LOKAAL 01.****Situering : Tandmoulure.**

- Niv. 1 slagmetaal op tanden en sierlijstje
- Niv. 2 turkoois kleurnr. NCS: S4010-B90G, verf in goede staat
- Niv. 3 grijsomber
- Niv. 4 wit
- Niv. 5 gestrieerde laag omber
- Niv. 6 toplaag donkerbruine vernislaag, houtimitatie voorstellend (?)

STEEKPROEF 8 a**NIVEAU 00 - LOKAAL 01.****Situering : Supraporta**

- Niv. 0 bezetting
- Niv. 1 donkergrijsgroene laag (preparatielaag)
- Niv. 2 turkoois kleurnr. NCS: S4010-B90G
- Niv. 3 bleekgroenbeige kleurnr. NCS: S3010-Y
- Niv. 4 bleekgrijsomber
- Niv. 5 preparatielaag voor slagmetaal
- Niv. 6 slagmetaal
- Niv. 7 omber
- Niv. 8 toplaag donkerbruine vernis

STEEKPROEF 8 b**NIVEAU 00 - LOKAAL 01****Situering : Supraporta aanvulling op steekproef 8a**

- Niv. 1 niet aanwezig
- Niv. 2 turkoois kleurnr. NCS: S4010-B90G
- Niv. 3 preparatielaag voor slagmetaal
- Niv. 4 slagmetaal
- Niv. 5 blauwgroen kleurnr. NCS: S2010-G10Y + roos kleurnr. NCS: S3020-Y90R op de blaadjes
- Niv. 6 donkergroen
- Niv. 7 omberbruin
- Niv. 8 toplaag donkerbruine vernis

STEEKPROEF 9**NIVEAU 00 - LOKAAL 02.****Situering : Plafond**

- Niv. 1 bleekoudroze
- Niv. 2 slagmetaal op verheven delen: bloemetjes

STEEKPROEF 10**NIVEAU 00 - LOKAAL 02.****Situering : Kooflijst.**

- Niv. 1 oudroze kleurnr. NCS: S3030-Y60R
- Niv. 2 omber patine

STEEKPROEF 11**NIVEAU 00 - LOKAAL 04.****Situering : Plafond.**

- Niv. 1 oudroze-oranje kleurnr. NCS: S3030-Y30R

STEEKPROEF 12**NIVEAU 00 - LOKAAL 08.****Situering : Deur naar lokaal 07.**

- Niv. 0 naaldhout (niet getoond)
- Niv. 1 blauwgrijs
- Niv. 2 beige + donkere vernis of patine (gestrieerd) houtimitatie (?)
- Niv. 3 donkerblauwgroen
- Niv. 4 blauwgrijs

- Niv. 5 bleekgrijsgroen
- Niv. 6 bruin gestrieerd (weer houtimitatie)
- Niv. 7 donkerblauwgroen
- Niv. 8 donkere houtimitatie- basis bruinomber + donkere vernis of patine.
- Niv. 9 bleekgrijs
- Niv. 10 middengrijs, flinterdunne laag van slechte kwaliteit
- Niv. 11 witte toplaag

STEEKPROEF 13

NIVEAU 00 - LOKAAL 08.

Situering Zelfde deur.

- Niv. 0 naaldhout
- Niv. 3 donkerblauwgroen
- Niv. 4 zie steekproef 12
- Op deurkader boven klink: enkel lagen 9-9'-10 en 11 bovenop naaldhout.
- Niv. 9 bleekgrijswit
- Niv. 9' bleekgrijs
- Niv. 10 middengrijs
- Niv. 11 witte toplaag

STEEKPROEF 14

NIVEAU 00 - LOKAAL 07.

Situering : Plafond.

- Niv. 0 bezetting
- Niv. 1 bleekgrijsomber
- Niv. 2 okerkleurige, afpoederende laag
- Niv. 3 ombre - dun hard laagje
- Niv. 4 pakketje zeer harde verflagen.

STEEKPROEF 15

NIVEAU 00 - LOKAAL 07.

Situering Plafond.

- Niv. 0 kzhaarmortel (zeer veel haar)
- Niv. 1 bleekgrijsomber
- Niv. 2 okerkleurige, afpoederende laag, schakeringen tussen S3040-Y10R en S3040-Y20R maar doffer
- Niv. 3 ombre
- Gevolgd door een pakketje harde verflagen.

STEEKPROEF 16**NIVEAU 00 - LOKAAL 07.****Situering Plafond.**

- Niv. 0 opperhuid van de bepleistering
- Niv. 1 bleekgrijsomber gestrieerd
- Niv. 2 okerkleurige, afpoederende laag, schakeringen tussen S3040-Y10R en S3040-Y20R

STEEKPROEF 17**NIVEAU 00 - LOKAAL 07.****Situering : Kooflijst**

- Niv. 0 opperhuid van de bepleistering
- Niv. 1 bleekgrijsomber gestrieerd
- Niv. 2 okerschakeringen zie hierboven
- Niv. 3 donkere ossebloedkleurige laag kleurnr. NCS: S6030-R
- Niv. 4 omberkleurige harde laag

Gevolgd door enkele zeer harde lagen met als toplaag een watergedragen verf.

STEEKPROEF 18**NIVEAU 00 - LOKAAL 07.****Situering : Plafond, midden**

- Niv. 1 bleekgrijsomber
 - Niv. 2 okerlaag in veel schakeringen, zie hierboven
 - Niv. 3 omber
 - Niv. 4 roomkleur
- Gevolgd door een groot aantal gestrieerde verflagen.

STEEKPROEF 19**NIVEAU 00 - LOKAAL 08.****Situering Vlak onder trap**

- Niv. 0 bepleistering
- Niv. 1 roomkleurige laag, olieverf
- Niv. 2 bleekbeige gestrieerde laag
- Niv. 3 roosbeige synthetische laag
- Niv. 4 witte toplaag

STEEKPROEF 20 a**NIVEAU 00 - LOKAAL 08**

•
Situering : Deur naar lokaal 07, zie ook steekproeven 12 en 13

- Niv. 0 naaldhout
 Niv. 1 plamuurlaagje
 Niv. 2 bleekgrijs
 Niv. 3 middengrijs

Steekproef 20b**NIVEAU 00 - LOKAAL 08.**

Zelfde deur: kader.

De deur is waarschijnlijk gedecapeerd geweest: slechts restjes van oude verf terug te vinden.

- Niv. 1 blauwgrijze laag
 Niv. 2 houtimitatie
 Gevolgd door de synthetische toplagen.

Steekproef 21.**NIVEAU 00 - LOKAAL 08.**

Zelfde deur, kant van lokaal 07.

In het vlak zijn geen sporen van oude verflagen te vinden.

- Niv. 0 naaldhout
 Niv. 1 witte laag
 Niv. 2 bleekgrijs
 Niv. 3 middengrijs
 Niv. 4 witte toplaag

Steekproef 22**NIVEAU 00 - LOKAAL 08.**

Zelfde deur, zelfde kant.

- Niv. 0 naaldhout
 Niv. 1 ombergroene laag
 Niv. 2 houtimitatie
 Niv. 3 donker blauwgrijs
 Niv. 4 midden blauwgroen
 Niv. 5 houtimitatie

Steekproef 23**.NIVEAU 00 - LOKAAL 08.****Dagkant raam langs trap naar 1ste verdieping.**

- Niv. 0 naaldhout
- Niv. 1 donkere vernislaag
- Niv. 2 donkere blauwgrijze laag
- Niv. 3 rozebeige laag (soort houtimitatie)
- Niv. 4 groengrijs
- Niv. 5 groen kleurnr. NCS: S3020-G50Y
- Niv. 6 bleekgroen
- Niv. 7 bleekgrijsblauw
- Niv. 8 oudroze
- Niv. 9 donkerbruin
- Niv. 10 witte grondlaag voor niveau 11
- Niv. 11 wit
- Niv. 12 toplaag blauw

Steekproef 24.**NIVEAU 01 - LOKAAL 01.****Plafond.**

- Niv. 0 bezetting
- Niv. 1 witte geborstelde watergedragen goed hechtende laag
- Niv. 2 bleekgrijsomber gestreepte laag, goed hechtend
- Niv. 3 harde bleekroosgrijze laag, goed hechtend
- Niv. 4 witte watergedragen verf, afpoederend.
- Niv. 5 watergedragen verf, bleekgroen, brokkelt gemakkelijk af bij aanraking.
- Niv. 6 witte laag van zeer slechte kwaliteit, wast weg met water

Steekproef 25.**Idem als steekproef 24.****Steekproef 26.****NIVEAU 01 - DOORGANG VAN LOKAAL 01 NAAR LOKAAL 05.****Dagkantstuk**

- Niv. 1 blauwgrijs, moeilijk vrij te leggen, brokkelt af. kleurnr. NCS: S5020-B
- Niv. 2 roos, harde laag, kleurnr. NCS: tussen S3030-Y60R en S3030-Y70R, bij benadering.
- Niv. 3 turkoois, moeilijk vrij te leggen, nogal dunne laag kleurnr. NCS: S2020-B30G
- Niv. 4 grijze laag olieverb, hecht goed op laag 3
- Niv. 5 bleekgrijze laag
- Niv. 6 bleek zalmroze, dikke harde laag
- Niv. 7 witte laag, redelijk goede hechting op laag 6
- Niv. 8 blauwgroene laag, slechte hechting op onderliggende laag, brokkelt af bij aanraking.
- Niv. 9 wit satijn, synthetische verf
- Niv. 10 zeer dunne laag hoogglanzende verf, slechte hechting op laag 9

Niv. 11 blauwe toplaag, zeer slechte hechting op laag 10

Steekproef 27

Zelfde plaats als steekproef 26.

Niv. 1 blauwgrijze laag
 Niv. 2 roos, kleurnr. NCS: S2030-Y70R, binnenrand
 Niv. 3 beige, kleurnr. NCS: S3020-Y, buitenrand
 Alle lagen zijn verder aanwezig zoals bij steekproef 26.

Steekproef 28.

NIVEAU 01 - LOKAAL 04.

Plafond, moerbalk.

Niv. 1 binnenvlak omber, kooflijst kleurnr. NCS: S3020-Y60R
 Niv. 2 bleekgroenbeige kleurnr. NCS: S2010-G90Y
 Niv. 2a plat bandje kleurnr. NCS: S2010-Y50R, roze
 Niv. 3 toplaag beige, watergedragen verf van slechte kwaliteit.

Steekproef 29.

NIVEAU 01 - LOKAAL 04.

Kooflijst van de moerbalk.

Niv. 1 omber patine
 Niv. 2a roze, kleurnr. NCS: S2010-Y50R
 Niv. 2 bleekgroenbeige kleurnr. NCS: S2010-G90Y

Steekproef 29bis

Zelfde plaats

Niv. 1 omber, oliepatine
 Onderkant van de moerbalk, kleurnr. bij benadering NCS: S3020-Y20R, beetje donkerder.

Steekproef 30

NIVEAU 01 - DOORGANG VAN LOKAAL 07 NAAR LOKAAL 08.

Niv. 0 kalkzandhaarbepoetsing
 Niv. 1 donkerbruin/blauwgrijs, kleurnr. NCS: S5010-B10G, harde laag.
 Niv. 2 bleekoudroze olieverf, kleurnr. NCS: S2010-Y60R
 Niv. 3 olieplamuurlaagje, afgewerkt met kaki (niet getoond)
 Niv. 4 fel turkoois
 Niv. 5 groen, vormt één laag met 6
 Niv. 6 witte synthetische laag
 Niv. 7 gestreept behangpapier.

Steekproef 31a.

Zelfde doorgang als steekproef 30, bovenaan.

- Niv. 0 bezetting
- Niv. 1 donkerbruin, onduidelijk of het hier om houtimitatie gaat of een gewone verflaag
- Niv. 2 bleekoudroze, kleurnr. NCS: S2010-Y60R
- Niv. 3 kakikleurig afgewerkt olieplamuurlaagje
- Niv. 4 fel turkoois
- Niv. 5 groen
- Niv. 6 witte synthetische laag.

Steekproef 31b

Aansluitend op steekproef 31

Hier zit geen donkerbruin als 1ste laag, maar wel bleekoudroze kleurnr. NCS: S2010-Y60R. Verder alle lagen zoals bij steekproeven 30 en 31a.

Steekproef 32.

NIVEAU 01 - LOKAAL 08

Plafond.

- Niv. 0 bezetting, enorm vochtig
 - Niv. 1 schakeringen bleekgrijs/bleekblauw kleurnr. NCS: S2005-B. Dit is de vochtige verfkleur, droog is de kleur veel lichter.
 - Niv. 2 verdieping met bleek omber.
- Zeer vochtige ruimte: alles nat: muren, plafond, verf. Schimmels op het plafond.
Raam dichtgeschilderd, zoals de meeste overige ramen in het gebouw.

Steekproef 33

NIVEAU 01 - LOKAAL 07.

Plafond.

Alles idem als steekproef 32.

Steekproef 34

NIVEAU 01 - LOKAAL 07.

Paneeltje met ornament (basreliëf)

Kader.

- Niv. 1 platte band: donkerbruin
sierlijstjes: donkerblauwgrijs + alle lagen zoals in lokaal 08 op de doorgang.

Steekproef 35.**Zelfde plaats, achtergrond paneel**

Niv. 1 turkoois

Steekproef 36.**Zelfde plaats, ornament**

Niv. 1 donkerblauwgrijs kleurnr. NCS: S6020-B + wit, bij benadering.
Deze kleur zit op alle ornamentjes in dit lokaal.

Steekproef 37**NIVEAU 01 - DEUR NAAR LOKAAL 07**

- Niv. 1 blauwgrijs kleurnr. NCS: S3010-B
- Niv. 2 beige harde laag
- Niv. 3 vuil oudroze harde dunne laag
- Niv. 4 donkerbruin: houtimitatie met als basis 3, of vernislaag. Moeilijk te bepalen.
- Niv. 5 grijsgroen
- Niv. 6 grasgroen
- Niv. 7 bleekgrijsgroen
- Niv. 8 houtimitatie
- Niv. 9 bleekgrijze synthetische, goed hechtende laag
- Niv. 10 middengrijze synthetische laag, slecht hechtend.
- Niv. 11 toplaag wit.

Steekproef 38**NIVEAU 01 - LOKAAL 09.****Deur naar lokaal 07, chambran**

- Niv. 0 naaldhout: binnenkant chambran lijkt recent, laag 5 van deur is hier laag 1.
- Niv. 1 linkerbuitenhoek: gebrande siennakleurige laag kleurnr. NCS: S5040-Y40R
rest van de chambran: donker zwartblauw kleurnr. NCS: S7020-R80B.

Steekproef 39.**NIVEAU 01 - LOKAAL 09.****Kooflijst.**

- Niv. 1 olie-impregnatie kleurnr. NCS: S2020-Y10R
- Niv. 2 zeer harde laag bezetting
- Niv. 3 roomkleurige olieverf in goede staat
- Niv. 4 bleekgrijze olieverf in goede staat
- Niv. 5 toplaag, watergedragen verf, brokkelt af.
Op het plafond, dezelfde kleuropeenvolging.

DEEL II EVALUATIE EN VOORSTEL VAN KLEURSTELLINGEN

1. LOKAAL GELIJKVLOERS 0.0.1. en 0.0.2.

In de oorspronkelijke laat 18de eeuwse dispositie van het gelijkvloers links was er verdeelwand tussen de voor en de achterkamer. Deze is heden gesloopt.

De gesloopte wand was vermoedelijk uitgevoerd in een houten bepleisterd stijl-en regelwerk. ? *wanden*
 In het plafondstucwerk is de vroegere aanwezigheid van deze verdeelwand af te lezen in de structuur van de beschadigde kooflijsten.

VLOER (FOTO 1)

Oorspronkelijke laat 18de eeuwse eiken stroken-en delenvloer op grenen roostering .
 Breedte delen tussen 15, 20 en 25 cm.

Plaatselijk werden de naden tussen de planken opgevuld. De meeste naden zijn openstaand met een breedte van 2 à 4 mm.

In voorkamer lokaal 0.0.1. werd de vloer uitgewerkt tot een geometrisch cirkel- en ster motief.

De vloerdelen werden vernageld met deels verzonken smeedijzeren nagels met konische kop.

Conservatietoestand algemeen goed en oppervlakte met duidelijke nerftekening.

Geen zichtbare aantasting van Xestobium Refuvillosum of Anobium Punctatum.

Geen verzakkingen in de vloer.

De overgang van lokaal 0.0.1. naar 0.0.2. wordt in de vloer gemarkeerd middels een kortere tussenstrook.

Ter hoogte van de voormalige gesloopte schouwen lopen de stroken niet tot tegen het scheidmuurmetselwerk. *wand?*

Ter hoogte van de deuropening naar lokaal 0.0.4. is de vloer geometrisch versneden met verstekken.

In de vloer van de achterkamer 0.0.2. zijn er verstekversnijdingen die het ritme aangeven van de traveeën van de haard en zijpanelen van de scheidwand links (West).

Deze traveegewijze versnijdingen komen niet voor in de voorkamer 0.0.1..

Afwerking

Geen sporen of restanten van boenwas, kleurige verfafwerking of colofoniumvernis.

WANDEN – WANDPLEISTERWERK

Het binnenparement is vermeteld in onregelmatig bakstenen kruisverband formaat 25x12,5x5 cm, met breed uitgemeten kalkzandvoegwerk.

Kalkzandhaarmortel

Algemeen werd vastgesteld dat het historisch kalkzandmuurpleisterwerk uit de 18de eeuw grotendeels bewaard is gebleven (met uitzondering van het pleisterwerk van de voorgevel), doch het werd in een recentere periode met een gipsmortel overstreken.

De originele 18de eeuwse zware binnenbepleistering is een traditionele beraping van kalkzand met toeslag van dierlijk haar maar ook van een belangrijk aandeel stropulp en deels kaf. De mortel is opvallend zanderig (afzandend/geringen bindkracht) doch de interne cohesie is grotendeels nog in orde. Naar het oppervlak toe bevat de mortel een fijnere haartoetslag. Belangrijk te vermelden is dat deze binnenbepleistering niet opgebouwd is uit een zgn. bruine raaplaag en een witte kalkgipslaag. De witte toplaag ontbreekt hier volledig.

Deze kalkzandhaarmortel is bewaard gebleven op voor en achterwand van 0.0.1 en 0.0.2. en deels in verweerde toestand op de zijwand links (met verdwenen schouwen) en eveneens op de rechter verdeelwand, rechts van de deur naar lokaal 01.04.

De dikte varieert van 15 à 22 mm.

Kalkzandbepleistering (FOTO 10)

Op de langse verdeelwand van lokaal 0.0.1. , 0.0.2. met de hal 0.0.4 en 0.0.5. is er echter halverwege een overgang waar te nemen tussen de hogervermelde 18de eeuwse kalkzandhaarmortel (met stropulp) enerzijds en anderzijds een wapeningsloze bleke kalkzandmortel met zeer fijne vulstof. Vermoedelijk dateert deze laatste haarloze mortel uit de 19de eeuw.

Overpleistering met gipshoudende mortel

Het gehele gelijkvloers lokaal 0.0.²1 en 0.0.2. werd , vermoedelijk in de loop van de late 19de eeuw, overplamuurd met een witte gipshoudende mortel (volvlaks uitplamuren). Deze gipslaag is algemeen nog goed hechtend en fungeert als drager van het later aangebrachte interieurbehangsel.

INTERIEURHISTORISCHE VASTSTELLINGEN ZIJWAND LINKS (FOTO 1,2,17,18,19,20)

De linker zijwand van lokaal 0.0.²1 en 0.0.2. vertoont heden een ruineus aanblik van ontpleisteringen en bouwhistorische verstoringen.

Algemeen

Algemeen kan worden vastgesteld dat in de linker zijwand respectievelijk in de voorkamer en in de achterkamer er een 18de eeuwse schouwmantel was geconstrueerd. Beide schouwmantels, vermoedelijk uitgevoerd in stucwerk en hout, zijn heden verdwenen (zoals trouwens ook op de bovenstaande verdieping). De constructieve aftekeningingen zijn heden echter nog goed afleesbaar in het muurmetselwerk en in het stucwerk van de plafonds.

Schijndeuren, supraporta's en lambris

Naast de aanwezigheid van schoorsteenmantels zijn in deze linker scheiwandwand de aftekeningingen zichtbaar van nu dichtgemetselde schijndeuren (in lokaal 0.0.1.) waarboven nog deels bewaarde supraporta's en (verdwenen) lambris in lokaal 0.0.2.

Travee 1 (van links naar rechts) (FOTO 1)

Schijndeurconfiguratie waarboven ernstig beschadigde supra-porta.

De oorspronkelijke schijndeurdoorbreking (120 x 235 cm) werd in recente tijd (na W.O. II) opgevuld met een snelbouwsteen. De originele 18de eeuwse bovenlatei in grenenhout is nog bewaard in het muurmetselwerk. In het muurmetselwerk zijn de houten klossen van de voormalige schijndeurdagkantstukken te identificeren.

Ter hoogte van hogervermelde bovenlatei ,aansluitend met de voorgevel, en aan de onderzijde van de supraporta is het binnenmetselwerk aangetast door de huiszwam.

Van de 18de eeuwse supraporta rest heden nog enkel de omlijsting.

Travee 2 (haardtravee kokaal 0.0.1.)

Het binnenparement is vermetsteld in formaat 25x12,5x5 cm met breed uitgemeten kalkzandvoegwerk.

Aftekening voormalige schouw moeilijk te reconstrueren.

Houten latei van voormalige schouw te identificeren op hoogte van 140 cm.

Op de buitenranden van deze schouwtravee zijn stroken historisch binnenpleisterwerk bewaard : een 18de eeuwse kalkzandhaarmortel in 2 lagen, sterk afzandend en met veel haarwapeining.

In de onderzone van deze schouwtravee is het metselwerk van recente datum en verstoord.

In de bovenzone (120 x 130 cm) van deze schouwtravee is het metselwerk nog oorspronkelijk 18de eeuws (met inbegrip van roetsporen).

Ter hoogte van het stucplafond is de volledige schouwmantel gesloopt inbegrepen de stuckooflijsten van de haardboezem. Het geheel is beschadigd (FOTO 2).

Travee 3

Configuratie met schijndeur en supraporta idem als in travee 1.

Schijndeur (120 x 235 cm)gedicht met snelbouwmetselwerk en in de dagkanten bewaard gebleven houten dagkantstukklossen.

De supraporta van travee 3 (115 x 75 cm) is beter en volledige bewaard dan in travee 1. Het centrale korfmotief is verdwenen en verschillende wingerdtakken en bladeren komen los. Het geheel is overschilderd met een synthetische bruine verf. Kleuronderzoek werd uitgevoerd.

Travee 4 (lokaal 0.0.2.)

Oorspronkelijke 18de eeuwse wandtravee ter flankering van een nu gesloopte 18de eeuws schouw.

Op 80 cm hoogte bevindt zich een grenenhouten muurlatei die de afbakening markeert van een voormalige lambrising of stucpaneel (verdwenen).

Het staande wandpaneel daarboven heeft nog grotendeels zijn oorspronkelijke wandbepreistering bewaard, in slechte staat. het betreft een kalkzandhaarmortel met stro en kaftoeslag. De toplaag is een fijnere kalkzandhaarmortel met haartoefslag, zeer zanderig. Er werd niet afgewerkt met een witte toplaag

Dit oorspronkelijk muurpleisterwerk vertoont nog een goede adhesie , doch de cohesie laat te wensen over.

Travee 5 (lokaal 0.02.)

Oorspronkelijke 18de eeuwse schoorsteentravee, heden met gesloopte schouw. Breedte schouwtravee ca. 110 cm. In de onderzone baksteenmetselwerk in brikaljonvorm, bovenaan duidelijk nog metselwerk in oorspronkelijke dispositie, tevens met roetsporen.

Doorbraak van het schoorsteenkanaal in het bovenliggende stucplafond.

Centraal links in het wandvlak recent ingevuld metselwerk.

Travee 6

Eindtravee idem van configuratie (met lambriszone) als travee 4.

Sterk afzandend kalkzandpleisterwerk waarop restanten van twee niveau's historisch 19de eeuws behang. De onderste groenige behangsel laag(strooksgewijs bewaard) is middels de ponsertechniek gefabriceerd (FOTO 18/19).

STUCPLAFOND LOKAAL 0.0.1. (FOTO 3 + 4)

Datering

Het stucplafond van lokaal 0.01. is classicistisch van inslag (Lodewijk XVI) met een rondom rond gaande meanderlijst en zwakke koofontwikkeling.

De kooflijst start op een deels verdwenen originele klassieke tandlijst die de hele ruimte omtrekt, doch niet bewaard is gebleven op de overgang naar lokaal 0.0.2.

Onder andere is de lijst overgang naar lokaal 0.0.2. (verdwenen tussenwand) heden verdwenen. De tandlijst is opgebouwd uit een ruwlaag van kalkzandhaar en een witte kalkgipstoplaag.

Schadebeeld

Algemeen extreme schade aan kooflijsten en de basistandlijst is plaatselijk verdwenen, vnl. in de hoeken en ter hoogte van de schouwtravee.

Algemeen barstvorming.

Grote lacunes in het vlakwerk.

Ter hoogte van de voormalige schouw is het stucwerk deels verzakt.

Storende water en nutsleidingen met doorboringen in het stucwerk.

BINNENDEUREN NAAR LOKAAL HAL 0.0.4. en 0.0.5.

De oorspronkelijke 18de eeuwse lijst-en paneeldeuren van lokaal 0.0.1 naar 0.0.5 en van 0.0.2. naar 0.0.4. werden gesloopt en tijdens de 20 ste eeuw vervangen door functionele beglaasde deuren. Het model van de oorspronkelijke 18de eeuwse binnendeuren treft men bijvoorbeeld aan op de verdieping, de lijst-en paneel deur van lokaal 01.11 naar 01.5.

BUITENVENSTERSCHRIJNWERK MET 18DE EEUWSE DAGKANTBETIMMERINGEN (FOTO 67/68)

Het huidige buitenschrijnwerk dateert uit de 20ste eeuw.

De paneelvormige dakkantbetimmeringen van de vensterdoorbrekingen van het gelijkvloers dateren uit de late 18de eeuw en verkeren in redelijke tot goede staat.

Plaatselijk wordt lichte barstvorming waargenomen. De profileringen zijn minder leesbaar geworden door de talrijke overschilderingen.

VENSTERTABLETTEN

Voorgevelvensters (late 19de eeuw)

Uitgevoerd in marmertype Rance

Achtergevelvensters(late 18de eeuw)

Uitgevoerd in witte marmer met 18de eeuws neusprofiel

PLINTEN

De oorspronkelijke 18de eeuwse plinten zijn verdwenen en vervangen door 20ste eeuwse exemplaren.

STUCPLAFOND LOKAAL 0.0.2 (FOTO 9 , 13,14).

Datering

Het stucplafond van de achterkamer lokaal 0.0.2. verschilt van stijl en tekening van dat van de voorkamer 0.0.1.. Het plafond is voorzien van een baan die met twee rondstaaflijsten is afgezoomd. Kenmerkend hier is de aanwezigheid van rocaillevormige hoekmotiefjes en een rocaillevormige roset centraal in het plafond.

Gezien de nogal eclectische inslag van het plafondprofielwerk is het niet uitgesloten dat dit plafond iets jonger is dan dat van de voorkamer en neigt naar de periode ca. 1800.

Schadebeeld

De draagstructuur van het stucplafond bestaat uit grenenhouten liggers (evenwijdig met de hoofdgevels) met grote interspaties.

Aan de onderzijde van de liggers werden grenen kepers bevestigd waaraan het rinkellattenveld werd bevestigd.

Algemeen zelfde problematiek van schade als in lokaal 0.0.1.

4 lacunes in het vlakwerk.

De kooflijsten zijn beter bewaard.

De kooflijst ter hoogte van verdwenen overgangswand naar lokaal 0.0.1. is zwaar beschadigd.

Ter hoogte van de verdwenen schouw in de zijwand links is de kooflijst zwaar beschadigd.

RESTAURATIEVOORSTEL WANDNISSEN VOORMALIGE SCHIJNDEUREN

Voorgesteld wordt de 18de eeuwse wandarticulatie van de linker scheimuur van het gelijkvloers in ere te herstellen. Meerbepaald wordt voorgesteld de heden dichtgemetselde rechthoekige wandnissen van de verdwenen schijndeuren (onder de supra-porta's) opnieuw in ere te herstellen.

RESTAURATIEVOORSTEL BINNENDEUREN EN PLINTEN

Voorgesteld wordt de moderne deurdoorbrekingen naar lokaal 0.0.4. en 0.0.5. (middenzonde gelijkvloers) opnieuw in hun laat 18de eeuwse configuratie te herstellen. Dit houdt in het plaatsen van lijst- en paneeldeuren en dagkantbetimmeringen in de doorbrekingen naar lokaal 0.0.4 en 0.0.5..

Als model van 18de eeuwse deur kan de binnendeur dienen op de verdieping lokaal 01.1.

KLEURVOORSTEL STUCPLAFOND LOKAAL 0.0.1.

Monochroom grijsturkoois

NCS S4010-B90G

Rosetmotief idem.

KLEURVOORSTEL STUCPLAFOND LOKAAL 0.0.2.

Monochroom bleekoudroos SIKKENS 3030 D 2 15.65 doch bleker

Slagmetaal op de rocaille hoekmotiefjes.

KLEURVOORSTEL SUPRAPORTA'S

Monochroom grijsturkoois NCS S 4010 – B 90 G

KLEURVOORSTEL BINNENKANT VENSTERSCHRIJNWERK ,DAGKANTPANELEN EN PLINTEN

Monochroom grijs NCS S 4005- G80 Y

KLEURVOORSTEL BEPLEISTERDE WANDEN

Sober Behang

VOORSTEL WANDBEPELSTERING LOKAAL 0.0.1. en 0.0.2.

Het historisch pleisterwerk met gipstoplaag verwijderen en vervangen door een nieuw gipsmuurpleisterwerk, gezien de heterogene samenstelling.

2. LOKAAL INKOMHAL 0.0.5. (FOTO 23/24/25)

ALGEMEEN

De 18de eeuwse planindeling van de middenzone van het gelijkvloers werd grondig verstoord naar aanleiding van een laat 19de eeuwse interieur-én exterieuraanpassing.

In de late 18de eeuw bestond de middenzone uit maximum 2 of 3 vertrekken.

De oorspronkelijke laat 18de eeuwse gevelconfiguratie van het kasteel Fauconval werd in de late 19de eeuw gewijzigd door de bouw van een driezijdige uitbouw met gesuperposeerd buitenbalkon. In het 18de eeus concept kwam deze polygonale uitbouw niet voor. De achtergevel had oorspronkelijk een symmetrische configuratie zoals de voorgevel.

Voor wat betreft de middenzone van het gelijkvloers mag gesteld worden dat enkel de inkomruimte lokaal 0.0.5 nog van 18de eeuwse origine is. Dit blijkt enerzijds uit de stijl en de structuur van het stucplafond en anderzijds het feit dat boven de inkomtravee de abacuslijst van het stucwerkplafond in verstek is gemaakt.

VLOER

Vroeg 20ste eeuwse vloer van tegels in Henegouwse karbonkalksteen formaat 35 x 35 cm.

WANDEN EN VERDWENEN VERDEELWAND NAAR LOKAAL 0.0.4.

Historische vroeg 19de eeuwse (?) kalkzandmortel (zonder haarwapening) met een later aangebrachte gipstoplaag . Totale dikte 20 mm.
Pleistemortel sterk afzandend.

De oorspronkelijke verdeelwand tussen lokaal 0.0.5. en 0.0.4.werd tijdens de 20ste eeuw vervangen door een functionele beglaasde deur (voormalige bibliotheekinkom).

De aansluitingen van de kooflijsten van de stucplafond aan weersijden van deze wand zijn beschadigd en staan open.

De 18de eeuwse plinten zijn verdwenen.

Alle buitenschrijnwerk is laat 19de eeus.

STUCPLAFOND (FOTO 13)

Datering

Het stucplafond van de inkom 0.0.5. kan omschreven worden als een sober classicistisch laat 18de eeus geheel met diepe kooflijst en een omgaand platbandprofiel met eenvoudige staafmolure.

Kleine roset. 19de eeus.

Schadebeeld

Grotendeels gaaf bewaard stucplafond , doch met gesloopte kooflijst op de overgang naar lokaal 0.0.4.

KLEURVOORSTEL STUCPLAFOND LOKAAL 0.0.5.

Idem als beschreven voor lokaal 0.0.4. Dit om de uniformiteit te kunnen bewaren van de middenzone van het gelijkvloers

3. LOKAAL 0.0.4. (FOTO 26 t/m 35)

De 18de eeuwse ruimte-opvatting werd in de late 19de eeuw gewijzigd in de huidige onverdeelde ruimte met vierledige travee-indeling.

De profileringen, kooflijsten en moerbalkornamenten van dit laat 19de eeuwse stucplafond zijn duidelijk afwijkend van de classicistische Lodewijk XIV stijl van de plafonds van lokaal 0.01. en verdieping 1.0.1. en 1.0.2.

HOUTEN VLOER (LATE 19DE EEUW)

Eikenhouten keperverband zgn. Pointe d'Hongrie. Systeem van assemblage en vernageling op onderliggende roostering idem als voor lokaal 0.0.1.

Geen afwerkingen van boenwas, verfwerk of colofoniumverniss.

WANDEN

Oorspronkelijk muurpleisterwerk bestaat hoofdzakelijk uit een kalkzandbepleistering met weinig haartoetslag. Witte kalkgips toplaag. Voorzien van recent behang.

STUCPLAFOND (FOTO 28 e.v.)

Algemeen

Stucplafond uit de late 19de eeuw (?), men bemerkte bv. de kepervormige lijstwerken op het centrum van de moerbalken en het ontbreken van rosetten.

Ook de aanwezigheid van neorenaissancistische rolwerken vallen op.

Moerbalkstructuur past zich aan de polygonale ruimtestructuur aan.

Schadebeeld

Stucplafond met grote lacunes het vlakwerk, vnl. de eerste twee vakken vanaf zijde achtergevel. Het plafondbijstwerk rondom het vlakwerk moet vervangen worden.

Daarnaast een plafond met opvallend veel transversale barstvorming, doorlopend in de kooflijsten.

Kooflijsten dienen vervangen te worden in vak B.

Eén moerbalk langs de onderzijde met grote lacune.

KLEURVOORSTEL STUCPLAFOND LOKAAL 0.0.4.

Monochroom oudroze-oranje NCS S3030- Y30R

KLEURVOORSTEL BEPLEISTERDE WANDEN LOKAAL 0.0.4.

Pleisterwerk vervangen door nieuwe gipsmortel.

Wanden af te werken met een sober behang.

4. LOKAAL 0.0.7 (FOTO 61 t/m 65)

Lokaal met 18de eeuwse plattegrond algemeen in slechte staat voor wat betreft muurpleisterwerk en plafondstucwerk.

De 18de eeuwse schouw werd gesloopt en vervangen door een rechtgekant schoorsteenkanaal.

VLOER

Recente tegels in marmerkorrel.

WANDEN

Muurpleisterwerk plaatselijk vochtig en behangen.

Het muurpleisterwerk bestaat uit een kalkzand raaplaag en een witte kalkgips toplaag 19de eeuw.

STUCPLAFOND LOKAAL 0.0.7. (FOTO 56/57)

Algemeen

18de eeuwse stucplafond met een afwijkend patroon en molures ten opzichte van de andere plafonds van het pand.

Geen moerbalkstucwerken, het geheel is vlak gehouden met karakteristieke hoekmolures.

Kenmerkend bij dit plafond is de aanwezigheid van een inleidende forse abacuslijst als aanzet van de plafondkoof.

De oorspronkelijke 18de eeuwse binnendeuren van dit lokaal naar lokaal 0.0.5 en 0.0.8. zijn verdwenen.

De oorspronkelijke 18de eeuwse plinten zijn verdwenen in dit lokaal.

Schadebeeld

Het plafond vertoont een vervallen indruk, hoofdzakelijk te wijten aan de spanningsfenomenen die opgetreden zijn in de verffilm (secur tussen oliegebonden en synthetisch niveau).

Brede scheur in het vlakwerk rechts van de schoorsteenraveling.

Fijne barstvorming is algemeen.

In het vlak links van de schouwmantel komt een grote lacune voor in het vlakwerk. In deze lacune is het lattenweefsel door vocht aangetast en structureel verzwakt.

De raapmortel bevat kaf.

Rondom de lacune bevinden zich grove barsten in het plafondpleisterwerk.

De inleidende abacuslijst (heden blauw geschilderd) is plaatselijk zwaar beschadigd (10-tal lacunes).

Ter hoogte van de recente schouwmantel is het pleisterwerk van de originele kooflijst uitgevuld met een moderne gipsmortel (vochtkringen)

De kooflijst is doorboord met verwarmings-en waterleidingsbuizen.

Rondom rond bevinden zich gaten in de plafondkooflijst.

Oorspronkelijke afwerking stucplafond

Uit het stratigrafisch onderzoek mag worden besloten dat de oorspronkelijke eerste schildering een monochrome heldere kalkschildering was, nl. bleekgrijsomber

Duidelijk afgescheiden van het kalkniveau is een uitgeharte verfschaal, omberkleurig.

Dit uitgeharte niveau vertoont plaatselijk extreme craquelé.

Oorspronkelijke afwerking 18de eeuwse binnendeuren

Varianten van monochrome middelgrijzen.

KLEURVOORSTEL WANDEN

Alle wanden te herbepleisteren met gipsmortel.

KLEURVOORSTEL BINNENDEUREN EN DAGKANTEN

Monochroom middelgrijs.

KLEURVOORSTEL STUCPLAFOND

Monochroom bleekombergrijs.

5. LOKAAL 0.0.8. (traphal)(FOTO 35/36/37/38/39)

VLOER

Vroeg 20ste eeuwse tegels in Henegouwse karboonkalksteen (form. 29x29 cm).
Vermoedelijk zijn enkele tegels gerecupereerd uit de 18de eeuwse vloerbetegeling.

PLINTEN

Bewaard gebleven 18de eeuwse grenenhouten plinten.

WANDEN EN STEENIMITATIE BLOKVERBAND (FOTO 37)

Alle wanden zijn behangen.

Het muurpleisterwerk is 19de eeuws van oorsprong (?) en bestaat uit een kalkzandmortel met zeer rijke haarwapening waarop gipslaag en imitatieblokverband.

De kalkgipstoplaag van de wanden is afgewerkt met een laat 19 ste eeuwse en vroeg 20 ste eeuwse steenimitatie-blokverband, uitgevoerd in lijmverf.

DEUREN (Naar lokaal 0.0.7. en 0.0.5.) (FOTO 38)

De twee deuren en dagkantomkastingen van de trapzaal zijn oorspronkelijke 18de eeuwse interieurelementen en uitgevoerd in naaldhout. De historische krukken zijn goeddeels verdwenen.

De oudste originele afwerkingslagen van de deuren zijn (blauw)grijs en in een recenter niveau werd houtimitatie waargenomen . Deze houtimitatie moet samen gezien worden met het steenimitatie-blokverband, op de wanden van de traphal aangebracht 2de helft 19de eeuw.

TRAPBALUSTRADE (FOTO 35/36/69)

Het onderzoek van de trapbalustrade werd uitgevoerd enerzijds middels een trapsgewijze sondering en anderzijds door middel van enkele controlerende puncties.

De trapsgewijze laat veronderstellen dat de originele afwerking een bruine houtachtige afwerking (houtimitatie)was terwijl, de puncties wijzen echter overduidelijk op een monochroom donkergroene kleurgeving.

Schadebeeld trapbalustrade

De trapbalustrade bestaat uit grenenhouten alternerend grote en kleine ringvormige motieven.

Talrijke ringelementen zijn heden verdwenen.

Er worden talrijke barsten waargenomen in de ringsegmenten.

HANDGREEP TRAP, TREDEN EN LODEWIJK XVI TRAPPAAL(18^{DE} EEUWS) (FOTO 35/39)

Schadebeeld

Algemeen verkeren de treden in goede staat.

De eerste trede werd uitgevoerd in Namense karboonkalksteen.

Enkele lacunes worden waargenomen in de treden.

Enkele stootborden zijn losgeraakt.

Afwerking

De oorspronkelijke afwerking van treden, handgreep en trappaal is kleurloos.

TABLET

Het laat 18de eeuwse raamtablet van de hal gelijkvloers is uitgevoerd in grenenhout en voorzien van een neusprofiel.

PLAFOND ONDERZIJDE TRAP

Sommige stuclijsten van de casemenpanelen onder de trap zijn uitgevoerd hout i.p.v. kalkgips.

De oorspronkelijke afwerking van de onderzijde trap is een gestreefd groenwit.

KLEURVOORSTEL BEPLEISTERDE WANDEN

Conserveren en herstellen van het bestaande muurpleisterwerk.

Hernemen van het laat 19de eeuwse steenimitatieblokverband in lijmverf.

KLEURVOORSTEL BINNENDEUREN EN DAGKANTSTUKKEN (PANEELWERK)

Een controle werd uitgevoerd voor steekproef 23. Hiertoe werd een kleine vrijlegging uitgevoerd van een vensterdagkant van de voorgevel.. Hieruit blijkt de originele 18de eeuwse gestreepte schildering nl. grijsgroen SIKKENS Colour collection 3030 tussen F6.15.65 en F6.15.55.

KLEURVOORSTEL TRAPBALUSTRADE

Monochroom donkergroen. (cfr. staal ter plaatse).

KLEURVOORSTEL ONDERZIJDE TRAP

Monochroom groenwit NCS NN O1 84.

6. LOKAAL 01.1.(VERDIEPING) (FOTO 41 t/m 48)

Algemeen

Het grote salon op de verdieping behoort tot de originele 18de eeuwse uitrusting van het kasteel Fauconval.

De ruimte bestaat uit twee entiteiten afleesbaar in een verschillend patroon in het stucplafond en de vloeren, evenwel zonder verdeelwand tussen beide entiteiten.

Zoals op het gelijkvloers waren in de linker scheimuur twee schoorsteenkanalen gemetseld, heden volledig gesloopt. De 18de eeuwse schouwmantels zijn eveneens verdwenen. Ter hoogte van de weggebroken schouwmantels is het metselwerk voorzien van roetsporen.

VLOER

De voorste 3 traveeën zijn uitgevoerd in oorspronkelijke eiken stroken (breedte 18-23 cm)met randmotief en een paneel ter hoogte van de voormalige schouw.

De achterste traveeën bestaan daarentegen uit smalle grenen delen (breedte ca; 15 cm).

WANDEN

De wanden van lokaal 0.1.1. zijn hebben hun oorspronkelijke meerlagige kalkzandhaarbepleistering bewaard. De raaplaag bevat kaf en stro.

Op het merendeel van de wandoppervlakken werd de originele kalkzandhaarbepleistering overpleisterd met een fijne kalkgipstoplaag. In deze toplaag bevinden zich propjes haarwapening. (situatie identiek als op gelijkvloers).

Het baksteenmetselwerk is gemetseld in formaat 24x11x6 cm.

Restanten van geometrische laat 18de eeuwse wandschildering voorkamer links (FOTO 45)

In de voorste travee van de scheimuur (links van de schouw) is vanonder het behang een muurschildering waarneembaar over een oppervlakte van ca. 2 m².

Op het kalkpleister is tot op een hoogte van 50 cm een schildering waarneembaar van enerzijds 3 ruiten, uitgevoerd in oudroos , en anderzijds corresponderende vlakken in matrood. De schildering is uitgevoerd in een temperatechniek.

De vrijgekomen schildering is deels bekleed met behangsellagen.

PLINT (OORSPRONKELIJK 18DE EEUWS MODEL) (FOTO 45 onder)

In deze ruimten zijn de oorspronkelijke laat 18de eeuwse plinten grotendeels bewaard gebleven. De koprand van de plint is uitgewerkt met een kwartrond randprofiel.

Dit naaldhouten plinttype is representatief voor geheel het gebouw en kan model staan voor en eventuele reconstructie.

STUCPLAFOND

Algemeen

Het stucplafond van lokaal 0.1.1. omvat 5 balklaag traveeën. De voorste drie behoren tot één type, de achterste drie tot een ander type.

In de achterste traveeën werden casementvakken toegevoegd.

Het betreft 18de eeuwse stucwerken met eenvoudige lijstwerken en kooflijsten

Schade

Moerbalk C, D en E vertonen schade aan de onderzijde van de moerbalk: ongeveer 2/3 van het stucwerk aan de onderzijde werd verwijderd, inclusief de rinkelatten. De aanzet van de kooflijstprofielen werd grotendeels ook verwijderd.

In bijna alle vlakwerken van de stucwerktraveeën werd een kleine lacune gemaakt.

Ter hoogte van de twee schoorsteenravelingen werden de oorspronkelijke raveelkooflijsten gesloopt, evenals de verstekaansluiting met de plafondkooflijsten.

In enkele kooflijsten (gevelzijde) werden doorboringen gemaakt ten behoeve van technisch leidingen.

Afwerking stucplafond

Oorspronkelijke afwerking travee 1+2+3 is witgrijs.

Oorspronkelijke afwerking travee 4+5+6 trichromie, bestaande uit bleek grijsomber voor het vlakwerk (SIKKENS ON.00.90), okerbruin voor de kooflijst (SIKKENS EO.10.15) en helder grijsturkoois voor de in leidende molure van de kooflijst (SIKKENS P.O. 15.55.).

KLEURVOORSTEL WANDEN

Bestaand muurpleisterwerk te restaureren en aan te vullen met een kalkmortel op basis van natuurlijke hydraulische kalk.

KLEURVOORSTEL STUCPLAFOND VOORSTE TRAVEEEN

Monochroom witgrijs

KLEURVOORSTEL STUCPLAFOND ACHTERSTE TRAVEEEN

Monochroom grijsgroen.

7. LOKAAL 1.11. (TRAPOVERLOOP)

VLOER EN PLINTEN

Oorspronkelijke 18de eeuwse eiken strokenvloer

Oorspronkelijke plinten bewaard zijde voorgevel doch niet zijde lokaal 1.05..

WANDEN

Kalkzandhaarmortel met witte kalkgipstoplaag.

BINNENDEUREN

Het onderzoek van de binnendeur en de dagkantstukken zijde lokaal 1.05. reveleert de oorspronkelijke 18de eeuwse afwerking een combinatie van monochroom grijsgroen voor het kaderwerk en middelgrijs voor de panelen.

8. LOKAAL 0.1.4. (FOTO 49 t/m 52)**WANDEN**

Kalkzandhaarmortel met plaatselijk kalkgipstoplaag.

STUCPLAFOND

Deels gesloopt stucplafond uit de tweede helft van de 19de eeuw.

Stucwerkdrager op grenenhouten ribben en gespijkerde rinkellatten.

Het plafondstucwerk van de polygonale travee verdwenen.

Kooflijsten en abacuslijsten plaatselijk zwaar beschadigd of verdwenen.

Enkele moerbalken zijn niet in hout uitgevoerd doch in ijzeren I-profielen.

KLEURVOORSTEL WANDEN

Herbepleisteren met een natuurlijke gipsmortel.

KLEURVOORSTEL 18DE EEUWSE BINNENDEUREN

Monochroom grijs cfr. deuren gelijkvloers, zie kleurvoorstel binnendeuren lokaal 0.0.1.

KLEURVOORSTEL STUCPLAFOND

Monochroom bleekgroenibeige NCS S 2010-G90 Y

9. LOKAAL 01.9

VLOER

Eikenhouten delenvloer.

PLINTEN

De 18de eeuwse plinten zijn verdwenen.

WANDEN

Muurpleisterwerk uitgevoerd in laat 19de eeus kalkzandhaarmortel + witte kalkgipstoplaag.

STUCPLAFOND (FOTO 53)

Laat 18de eeuwse hol stucplafond zonder balkverdeling of casementen.

Ruim uitgemeten kooflijst, startend op een abacuslijst, deels verdwenen.

Barstvorming in het stucwerk en plaatselijk lacunes.

Afwerking stucplafond

Monochroom bleekgrijs (SIKKENS Color Collection NN O1.84 doch grijzer).r

KLEURVOORSTEL STUCPLAFOND

Monochroom Bleekgrijs

10. LOKAAL 01.10 (FOTO 56 /57)

ALGEMEEN

18de eeuwse vertrek met muur-en plafondpleisterwerk in slechte staat.

WANDEN

Kalkzandhaarpleisterwerk met behangsel.

Aantasting door vocht en plaatselijk zwamaantasting in de omgeving van de buitengevel.

PLINTEN

De originele 18de eeuwse plinten zijn bewaard.

BINNENDEUREN (FOTO 58)

De twee originele 18de eeuwse binnendeuren met dagkantstukken zijn bewaard gebleven.

Oorspronkelijke afwerking : monochroom middelgrijsomber SIKKENS Color Collection FN.02.57.

STUCPLAFOND

Laat 18de eeuwse koeflijstplafond zonder profielen of casementen.

Plaatselijk zwamaantasting in de omgeving van de zijgevel.

Centrale moerbalk zwaar beschadigd.

Lacunes in vlakwerk en koeflijsten.

Het monumentale inleidende koeflijstprofiel is voor 2/3 verdwenen.

KLEURVOORSTEL WANDEN

Het bestaande geaffecteerde muurpleisterwerk dient volledig vervangen te worden door een gipsmortel.

KLEURVOORSTEL BINNENDEUREN

Monochroom middelgrijs.

KLEURVOORSTEL STUCPLAFOND

Het plafondstucwerk in slechte staat diet volledig vervangen te worden.

Monochroom grijswit.

11. LOKAAL 01.7.**WANDNIS EN BOOG MET STUCORNAMENTEN**

De oorspronkelijke kleurstelling van het strucreliëf bestaat uit een monochrome bleek grijsgroene achtergrond SIKKENS COLOR COLLECTION L 8 10 60 waartegenover de ferstoenornamenten in een monochroom donkerblauwgrijs.

BINNENDEUREN

Oorspronkelijk afwerking binnendeuren middelgrijs.

Oorspronkelijke afwerking bijhorende dagkantstukken : zwartgrijs.

12. ALGEMEEN TWEDE VERDIEPING

Alle het muur-en plafondpleisterwerk van de tweede verdieping is van 20ste eeuwse origine. Hier werd bijgevolg geen stratigrafisch onderzoek van afwerkingslagen doorgevoerd.

Op de tweede verdieping zijn 3 stuks oorspronkelijke 18de eeuwse binnendeuren bewaard en 1 stuks oorspronkelijke dubbeldeur.

DEEL III. TECHNISCHE BEHANDELINGSINTERVENTIES

ART.. Preventieve en curatieve behandeling van het hout tegen insecten en schimmels

Betreft een curatieve behandeling van het hout dat reeds aangetast is door insecten en/of schimmels en een preventieve bescherming tegen schimmels, houtaantastende insecten en hun larven.

Een diepte behandeling is noodzakelijk in geval van actieve aantasting door huisboktor. Nij ernstige actieve aantasting door klopkevers en bij toevallige aantasting door zwammen door middel van het injecteren, impregneren, drenken of besproeien tot verzadiging van de te behandelen houtelementen met een product op solventbasis, met name propiconazole (schimmeldodend) en permethrine 25/75 (insectendodend).

Een oppervlaktebehandeling van al het bereikbare hout middels besproeiing onder lage druk tot verzadiging, met een solvent gedragen preparaat en houtbeschermingsmiddel tegen alle houtaantastende insecten en hun larven, namelijk permethrine 25/75.

Alle hout dat gebruikt wordt ter vervanging van de bestaande constructie dient dezelfde oppervlaktebehandeling te ondergaan als het aangetaste hout door drenken, besproeien of bestrijken met een wateroplosbaar, geconcentreerd middel (propiconazole 4.55 % en cypermethrine 0.56 %).

Voorafgaandelijk identificeren van de huiszwam in functie van een doeltreffende behandeling. Opsporen en uitschakelen van de vochtbronnen. Al het aangetaste hout, zwamstrengen, mycelium en vruchtlichamen worden verwijderd en verbrand. Alle houtwerk in de onmiddellijke omgeving van de aantasting ondergaat een dieptebehandeling door het boren van gaten welke later gevuld worden tot saturatie van het hout. Het metselwerk voorbij de zichtbare aantasting (tot 1 m) ondergaat eveneens een dieptebehandeling via boorgaten en verzadiging met zwamdodend product. Een oppervlaktebehandeling (hout en metselwerk) middels het bespuiten onder lage druk tot verzadiging.

ART.. Vervaardigen van nieuwe draagstructuur door stucwerk van plafonds ter hoogte van schoorsteenkanalen

Dit artikel behelst alle ingrepen noodzakelijk om ter hoogte van de huidige schoorsteenravelingen (openingen van voormalige schoorsteenkanalen) het schouwvang stucwerk op te vangen en te ondersteunen.

Deze interventies kan begrijpen :

- het plaatsen van dwarse kinderbalkjes tussen strijkhout en eerste balklaag ribbe indien noodzakelijk
- het plaatsen van nieuwe tussenliggende raveelbalkjes in de voormalige schoorsteenopening ten einde een nieuwe kooflijst te kunnen plaatsen
- het plaatsen van een kooflijst steunhout in het metselwerk daar waar de ravelingkooflijst moet vervuld worden, model cfr. bestaande
- het vervaardigen van een kooflijst uittimmering ter hoogte van de huidige schouwopening en welke vervangen dient te worden door een doorlopende kooflijst (FOTO).
- het aanbrengen van een nieuw grenenhouten lattenweefsel (zgn. rinkellatten), te spijkeren met inox negels model lattenweefsel cfr. bestaande.

Het toegepaste hout is eiken en grenen van eerste kwaliteit.

Alle verwerkte hout dient curatief en preventief behandeld te worden.

ART. LACUNES IN LATTENWEEFSEL

Bij lacunes of ontbrekende delen van het lattenweefsel, of wanneer de bestaande rinkellatten zodanig zijn aangetast (houtvraat) dat ze dienen vervangen te worden, wordt steeds geopteerd voor het vervangen ervan met behulp van gelijkaardige, regelmatige gezaagde eikenhouten latten van dezelfde afmeting. In welbepaalde gevallen wanneer de spijkering van de latten aan de nabijgelegen plafonddrager niet mogelijk is kan worden overgegaan tot vervanging middels gespannen métal déployé matten (non -ferro) welke middels pneumatisch pistool worden vastgeniet aan het aangrenzend latten weefsel. Indien mogelijk wordt dit strekmetaal enkele centimeter achter de open staande randen van de originele bepleistering aangebracht met het oog op een rigide verankering.

ART. CONSOLIDATIE TER VERVANGING VAN DE BAARDEN

Grondig ontstoffen en reinigen van de te behandelen zone.

Voorbevochtigen van de randen met gedistilleerd water en ethylacchohol (80:20) gedistilleerd water waaraan een tensio-actieve stof (Agepon 0.2 %) is toegevoegd.

Injecteren van de randen van de originele bepleistering middels een pasteuze kalkcoulis van natuurlijke hydraulische kalk (chaux blanche hydraulique naturelle de St. Astier , LC **** pure, NFP 15-311 (NHL 3,5) en zand (geel bergmetselzand van Brunssum). (O- 600 mu) met toeslag van kalkcaseïnaat (7 %) (1 VD : 162 VD) en natriumgluconaat als fluïdizer (0.1-1 %).

Positioneren en fixeren bij middel van stut-en stempelwerk langs de onderzijde van het stucplafond.

Opbouwen van een nieuwe verankering middels opgieten van een zelfde pasteuze kalkcoulis van hydraulische kalk en zand en natrillen met behulp van graveerstift en het slaghamertje ten einde een maximale doorvloeiing te bekomen.

Ene wachttijd van minstens 24 uur respecteren alvorens het stut- en stempelwerk te verwijderen.

ART. VERWIJDEREN VAN INVULLINGEN

Alle oudere invullingen en gipsstopsels in het stucwerk worden zorgvuldig verwijderd (eerst randen voorzichtig losmaken vooraleer de vlakken weg te nemen).

Men dient hiervoor klein gereedschap (kwartrondzaag, burijnen, lichte hamers, spatels enz..) te gebruiken. Pneumatische hamers en beitels worden vermeden (deze horen thuis bij afbraakwerken). Jongere kalkmortelinvullingen kunnen desgevallend behouden worden indien ze het omliggende vrijgelegde stucwerk niet overlappen. Indien noodzakelijk (kans op verzakking) dienen de randen van de te behandelen zones te worden ondersteund.

ART. IN HET RUW ZETTEN EN GLAD BERAPEN VAN LACUNES IN STUCWERK(PLAFONDS)

Aanvullen op een latten weefsel.

De op- en openstaande randen van het te behandelen oppervlak worden voorbevochtigd en voorgestreekt met kalkcaseïnaat of een kalkcoulis, en vervolgens geïnjecteerd met een visceuze kalkcoulis van natuurlijke hydraulische kalk en krijt of krijt en zand in wisselende verhoudingen naargelang van de omstandigheden.

De behandelde zones worden gepositioneerd en gefixeerd middels stut- en stempelwerk.

Dit werk dient zeer nauwgezet te gebeuren, immers de behandelde zones situeren zich op het breukvlak tussen de oude bepleistering en de nieuwe invullingen.

Een wachttijd van tenminste 24 uur bij een minimum vereiste temperatuur van 12 ° C dient te worden gerespecteerd alvorens het stut- en stempelwerk kan worden verwijderd.

Het te behandelen oppervlak wordt opgevuld met een eerste ruwlaag van 1 deel luchtkalk (gegoten kalk) en 3 delen zand (geel bergmetselzand van Brunssum 0-1.18 mm) met een toeslag van rundshaar als wapening (tot 5 kg/ m3).

Het zand wordt droog onder de gegoten kalk gemengd, vervolgens wordt zoveel water toegevoegd en gemixed tot men een consistente mortel bekomt.

Tenslotte wordt al kammend rundshaar bij de kalkdeeg gevoegd en met de troffel onder de massa verdeeld (niet met de mixer omwille van het sterngelen).

De mortel wordt met behulp van een vierhoekige troffel of een ovaalvormige spatel (breedte 6 cm) dwars of haaks op de rinkelatten aan- en doorgedrukt en aan de onderzijde vlak uitgestreken en vervolgens in draaiende bewegingen opgeruwd met een viltten, rubberen of houten blokje.

Aanvullen op métal déployé :

Dezelfde bewerking als het aanvullen op een lattenweefsel. An de onderzijde echter wordt de mortel afgestreekt tot op het niveau van het strekmetaal.

Na een wachttijd van minstens 12 dagen bij een vereiste minimum temperatuur van 12 ° C glad berapen tot op het niveau van de originele bepleistering.

De mortel is samengesteld van 1 deel luchtkalk en 3 delen geel bergmetselzand van Brunssum (0-600 µ) met toeslag van rundshaar als wapening.

De grondstoffen worden zonder toevoeging van water zorgvuldig gemengd, zodanig dat bind- en vulmiddel aaneenklitten. Vervolgens wordt water toegevoegd en gemixed tot men een vrij consistente deeg bekomt.

Tenslotte wordt rundshaar bijgevoegd en met behulp van de troffel onder de massa gemengd.

Het te behandelen oppervlak wordt ingewassen of voorgestreekt met water.

Het water laten indringen.

Aanbrengen van de vertinlaag van dezelfde samenstelling en bereiding als de pleistermortel, weliswaar met toeslag van kalkcaseïnaat (max. 7 %) en dunvloeibaar. De kalkcoulis wordt met de witkwast royaal opgebracht en gesprekend.

De randen worden met behulp van de spatel ingezet en dienen naadloos aan te sluiten aan de originele bepleistering.

De mortel wordt met een ovaalvormige spatel (breedte 6 cm) schubsgewijs en gelaagd tot op het gewenste niveau aangestreekt en vervolgens met een onder en scherpe hoek gehouden brede spatel of rakel vlakgestreekt, het beloop van het plafond volgend.

Wanneer tenslotte de mortel voldoende is aangetrokken wordt, eventueel na lichtjes invochten, in lusvormige bewegingen geschuurd met een hardsponzen schuurbord van klein formaat en glad beraapt. Een te snelle droging wordt vermeden door invochten en voorkomen van tocht en droge lucht.

ART. TOPLAAG VLAKWERK

Het te behandelen oppervlak natgooien of voorstrijken met (kalk)water).

ART. TREKKEN VAN NIEUWE LIJSTEN

Lijsten met kalk als bindmiddel worden onveranderlijk en zonder uitzondering in twee lagen getrokken: eerst de kern of ruwlaag (het ruwtrekken), en vervolgens de dunnen toplaag.

De kern betreft dezelfde kalkmortel als deze gebruikt voor het aanvullen van de lacunes in het vlakwerk.

De toplaag is samengesteld van 1 deel gegoten kalk en 3 delen extra fijn zand.

De bestaande lijsten worden ter hoogte van de aansluiting met de nieuwe lijsten over een lengte van ongeveer 20 cm geconsolideerd en gefixeerd.

Op regelmatige afstand worden boorgaatjes aangebracht en wordt voorgespoeld met water of een mengsel van water en ethylalcohol (80:20) en vervolgens geïnjecteerd met een kalkcoulis. De behandelde zones worden gepositioneerd bij middel van stut- en stempelwerk.

Wachttijd van minstens 7 dagen bij een vereiste temperatuur van 12 ° C.

De lijst wordt in situ loodrecht en dwars doorgezaagd. Een zinken plaatje wordt in de gleuf geschoven en het profiel wordt gekopieerd.

Het plaatje (het mes) wordt bijgeknipt en gevijld tot de exacte contermal. Aan de hand hiervan wordt een houten mal gemaakt welke op een verstelbare houten slede wordt bevestigd. Per lijst worden 2 mallen gemaakt: de mal voor de toplaag en de mal voor de ruwlaag, waarvan het profiel iets kleiner is.

Hoekprofielen worden in twee keer met twee mallen getrokken : een mal voor de opstaande en een mal voor de loggende band, of twee sleden en twee maal contramallen.

Voor geprofileerde lijsten ter hoogte van de koof worden verstelbare scharniersleden ontwikkeld die zich aanpassen aan de hoek van de koof.

De sleden worden voortbewogen op houten geleidingslatten en/of profielen. De min of meer flexibele geleidingsprofielen worden op regelmatige afstand met schroeven bevestigd en volgen het beloop van het plafondvlak of de moerbalk.

De slede loopt telkens tussen twee geleiders met uitzondering van één enkele geleider (monorail) voor kleine kooflijsten.

De kern of ruwlaag van de lijst wordt aangebracht op de raaplaag van het vlakstucwerk. Voorbevochten met water, voldoende laten indringen en aanbrengen van de vertinlaag.

De vertinlaag laten aantrekken. De ruwspecie wordt rijkelijk opgebracht en vervolgens progressief en naderend tot de exacte positie weggestreken.

Na een wachttijd van minstens 7 dagen bij een minimum temperatuur van 12 ° C bijwerken en paleren: door de breedte van de mal en de lengte van de slede kan de mal niet geheel tegen de bestaande of aangrenzende lijsten worden uitgelopen.

De aansluitingen of verstekken worden uit de hand met behulp van paleermessen en ijzers bijgewerkt of gepaleerd.

Na een wachttijd van minstens 7 dagen bij een minimum temperatuur van 12 ° C wordt het te behandelen oppervlak ingewassen of voorgestreeken met water. Het water laten indringen. Aanbrengen van de vertinlaag en laten aantrekken. Het kritische punt, zowel wat de ruw- als de topspecie betreft, behelst de dichtheid en de lijkigheid van de massa en de waterhuishouding.

Na een wachttijd van minstens 7 dagen bij een temperatuur van 12 ° C worden de verstekken en aansluitingen vertind en na voldoende wachttijd uit de hand met behulp van paleermessen en ijzers bijgewerkt.

Na een wachttijd van minstens 7 dagen bij een minimum temperatuur van 12 ° C wordt met behulp van brede spachtels of rakels de harde overgang en aansluiting van de lijst naar het vlak verzacht of concaaf afgewerkt, m.a.w. de lijst wordt ingebed of verzonken.

ART. AFGIETEN VAN ORNAMENTEN

Uitgangspunt is dat de ornamenten gecompleteerd worden middels facsimiles van de nog bestaande of voorkomende elementen.

Met behulp van een siliconenmal wordt een afdruk gemaakt van de originele decoratie. Deze afdruk wordt afgegoten in een hoogwaardig modelgips en vervolgens gekopieerd tot een houten of kunststoffen matrijs hetzij d.m.v. een mal of een precisiekopieertoestel.

Het te behandelen oppervlak inwassen of voorstrijken met water. Het water voldoende laten indringen. Aanbrengen van de vertinlaag en laten aantrekken. De kalkdeeg, samenstelling 1 deel gegoten kalk en 3 delen extra fijn zand (0-300 mu) met toeslag van wit rundshaar als wapening, wordt rijkelijk opgebracht.

De matrijs wordt vervolgens in de verse , plastische massa ingedreven.

Na voldoende uitharding wordt het gestempelde ornament aan het plafondvlak aan- en ingewerkt met een kalkpleister van een zelfde samenstelling als de toplaag van vlak- en geprofileerd lijstwerk.

Middels modellering aan te vullen ornamenten worden, analoog aan het origineel in situ en rechtstreeks op de raaplaag in één keer bijgemodelleerd middels een consistente kalkmortel.

Samenstelling : 1 deel gegoten kalk en 3 delen extra fijn zand (geel bergmetselzand van Brunssum 0-300 mu), met rundshaar als wapening.

Desgevallend dient een nieuwe verankering ter ondersteuning middels smeedijzeren nagels te worden aangebracht.

Het te behandelen oppervlak wordt voorgestreekt met water. Na voldoende droging wordt een dun vloeibare vertinlaag met dezelfde samenstelling als de modeleermortel met toeslag van kalkcaseïnaat (max. 7 %) opgebracht.

Na enige tijd wordt de modeleermortel opgeworpen en schubsgewijs opgebouwd met behulp van boetseerspatels, en wordt de grondvorm vrij duidelijk geconcipeerd..

na voldoende aantrekken van de aangebrachte mortel wordt verder gemodelleerd middels spatels en paleermessen tot de juiste vorm is bereikt.

ART. BEHANDELING VAN SMEEDIJZEREN NAGELS

De aan de oppervlakte vrijgekomen of toevallig vrijgelegde smeedijzeren nagelkoppen te worden aangestipt middels een in tanine gedrenkt penseel en onmiddellijk geïsoleerd middels paramoïd B 72 (3 %).

De aanwending van alkalische materialen en producten zoals kalk, kalkcaseïnaat, natriumgluconaat, enz... hebben een ontroestend effect op de geroeste smeedijzeren bevestigingsnagels. Tevens voeren ze de lokale ph op ten einde terug te koren in het passivatiegebied van ijzer (ph groter 10).

ART. RESTAURATIE VAN GROVE BARSTEN IN STUCPLAFOND

Toepassing :

Materiaal en uitvoeringsmodaliteiten :

Grove barsten en lacunes worden conisch uitgehaald en vervolgens gevuld met een vulplamuur (mesplamuur), d.i. een gebruiksklare speciale mesplamuur met hoge vulkracht.

Samenstelling : Vulstof wit dolomietmarmor en een lichte vloeistof.

Bindmiddel : cellulosederivaat, polymeerdispersie. Vrij van verontreinigingen en van glasvezels, asbest en kalk.

Oplosmiddel : water.

Technische specificaties : korrelgrootte 0-0.3 mm

Uitstekende hechting , ca. 7 kp/cm² op effen beton

S.g. : 1.2.

Bijna geen krimp.

Kleur : blauwgrijs.

Opbrengen met een plamuurmes in laagdikte tot 20 mm, zonder barstvorming. Verdunner : water.
Voor grote caviteiten en barsten kan het raadzaam zijn de vulplamuur te mengen met een aandeel fijn wit zand.

ART. RESTAURATIE VAN HAARFIJNE BARSTEN IN STUCPLAFONDS

Toepassing :

Materiaal en uitvoeringsmodaliteiten :

(Haar)fijne barsten in plafondstucwerk worden hersteld en op niveau gebracht met een fijne plamuur met volgende technische specificaties :

- Vulstof : fijngemalen, nl. wit Zweeds (dolomiet)marmer
- Oplosmiddel : water
- Bindmiddel : cellulosederivaar, polymeerdispersie

Verdunnen met 3 à 5 % white spirit bij 20 ° C.

Aanbrengen in min. 2 lagen middels blok- en duimkwast ten einde voldoende structuur en volume aan materiaal te bekomen.

Aanzetten zonder spoor.

Stofdroog : na 2 uur.

Verhard : 3 weken

Overschilderbaar na 12 uur.

Retouches uit te voeren zoals beschreven onder art. Restauratie van grove barsten.

ART. VASTHECHTEN VAN LOSGERAAKT PLAFONDSTUCWERK

De caviteiten en scheuren tussen de losgeraakte elementen en het plafondhoutwerk worden schoongemaakt, schoongeblazen.

Er dient over gewaakt geen overmatige druk uit te oefenen op de losgeraakte elementen. Eventueel dient het stucwerk gestempeld te worden tijdens de restauratie (d.m.v. luchtkussens en bamboestokken). Gradueel voorboren en vastschroeven van het element op de houten draagstructuur door middel van speciaal daartoe ontwikkelde verzinkte schroefnagels (niet konisch doch cilindrisch), aantal te bepalen na overleg met de architect (diameter ca. 5 mm/ brede kruiskop 10 mm/ lengte variabel). Voldoende voorbevochtigen van de scheur.

Vullen en dichten van de scheur met een vloeibaar gemakte natuurlijke licht hydraulische kalkmortel, gevuld met marmerpoeder en/of kwartzandmeel (granulometrie in te stellen). In de vulmortel kan een onrotbare zgn. sisale vezel worden verwerkt.

Desgevallend wordt de scheur na uitharding nageïnjecteerd worden met een vloeibaar kalkcaseinaat (zgn. kalkcoulis) waarvan de vulstof dient afgestemd ter plaatse (krijt gewassen fijn zand 0.2 mm). De nodige uithardingstijden (carbonatatie) zijn strikt te volgen.

ART. CONSOLIDEREN VAN STUCBAARDEN LANGS DE BOVENZIJDE

Werkwijze :

Ontstoffen van de bovenzijde van het stucwerk.

Instrijken van de rinkellatten van het stucwerk met een houtbeschermingsproduct.

Voorbevochtigen van de pleisterbaarden met water, waaraan een tensio-actieve stof werd toegevoegd.

Leggen van bruggen met vloeibare kalkcaseinemortel aan de bovenzijde van de rinkellatten, op alle plaatsen waar de baarden ontbreken of zijn afgescheurd of afgebroken.

Op sterk beschadigde plaatsen, bv. waar de latjes weggerot zijn, wordt een rugversterking aangebracht door in de pasteuze kalkcaseinemortel hydrofiel gaas als bewapening in te bedden, zo nodig in meerdere lagen.

Op de plaatsen waar pleisterwerk verdwenen is of de hechting van de rugversterking onmogelijk is, wordt de structuur vervolledigd met eikenhouten latjes, lengte en dikte aangepast aan de oude toestand.

ART. NIEUWE PLAFONDANDKOOFLIJST (GELIJKVLOERS LOKAAL OO.1)

De reconstructie van complexe lijstwerken wordt uitgevoerd in de traditionele Staffwerktechniek.

Dit werk wordt uitgevoerd door een erkend staffeur.

Uitvoering met kunststofprofielen en kunststoflijstwerken is niet toegelaten.

Na het afgieten van de profielen en tandlijsten in situ (na decaperen verlagen) wordt een plaasteren kontermoule gemaakt.

Het staffwerk bestaat uit een absoluut zuivere natuurgips die versterkt is met solide Agave Kactus vezels of jute vezels.

Waar nodig kan plaatselijk bevestigd worden op een behandeld verzinkt wapeningsgaas, vast te schroeven met verzinkte schroefnagels.

Het staffwerk wordt naadloos gepositioneerd in het plafond.

ART. SELECTIEF DECAPEREN VAN STUCWERK

Dit artikel behelst het zogvuldig decaperen van de bovenste synthetisch gebonden verflagen op stucwerk en stucwerkplafonds.

Het ontverven zal gebeuren middels een combinatie van decaperen middels hetelucht Leisterföhn met instelbare warmteregelaar (tot 600 °C) enerzijds en anderzijds middels decaperen met een selectief chemisch verfabijt, vrij van chloorwaterstoffen.

Technische specificaties van het selectief decapant :

Mengsel van 40-50 % C3-C8 esters
 15-25 % dipropyleenglycoether
 5-15 % alifatische en cycloalifatische hydrokoolstoffen
 1-5 % verdikkers
 2-7 % gladmakers
 Kleiner dan 10 N methylpyrolodone . Vrij van parafine
 Dichtheid (20 ° C) 0.986 gram/ cm³
 Viscociteit (20 ° C) 4000-6000 mPas
 Ph waarde : 7.5 – 8 niet bijtend
 Vlampunt: groter dan 55 ° C
 Ontbrandingstemperatuur 210 ° C
 Explosielimieten 0.5 – 16
 Gevaarlijke reacties: met sterke zuren en basen

Proeven dienen op het te decaperen oppervlak voorafgaandelijk te worden uitgevoerd, om de werkelijke inwerktijd te kunnen inschatten,

- Inwerktijd van enkele minuten tot max. 16 uur
- Lijvig opbrengen met natuurharen kwast
- Desgevallend afmessen
- Reinigen met terpentijn en doorvochtige prop staalwol

ART. DECAPEREN VAN ORNAMENTSTUCWERK MIDDELS HET SKALPEL

Het vrijleggen van ornamenteel stucwerk dient te gebeuren tot op het oorspronkelijk niveau.

Het decaperen van fijn ornamentstucwerk dient te gebeuren met kennis van zake en door een bevoegd restaurateur.

Het verwijderen van het verlagenpakket geschiedt uitsluitend mechanisch met behulp van skalpels, steenbeiteltjes, slaghamertjes enz..

Er dient over gewaakt dat tijdens het vrijleggen de stucwerken niet lostrillen, noch worden ingesneden of geschaafd.

Desgevallend wordt het ornamentstuc voorafgaandelijk gedecapeerd d.m.v. een chemisch selectief verfabijt, beschrijving zie idem als voor art. selectief decaperen van stucwerk.

Eventueel losgekomen elementen dienen tussentijds en voorlopig gefixeerd te worden middels een facing van hydrofiel katoengaas en een zwakke reversibele lijm (PVA/Tylose) (2-2%).

Tijdsduur : vrijleggen ornamenten ca. 1 dm² per 1 à 1 ½ uur.

**ART. AFWASSEN, AFSTEKEN EN OPSCHUREN VAN BESTAANDE VERFLAGEN (TE
OVERSCHILDEREN)**

Dit artikel omhelst het omzichtig afsteken van loslatende verflagen op stucwerk.

Er dient gebruik gemaakt worden van aangepast afsteekgereedschap, bv. gehardstalen schraapmesses type COROMAN.

Na het afsteken het oppervlak afwassen met een Ph neutraal detergent (bv. Varsapon)

Vervolgens opschuren van het afgewassen verfwerk middels een waterproof schuurpapier.

Ontstoffen en schilderklaar zetten

ART. OVERPLAMUREN VAN REEDS GESCHILDERD STUCWERK

Ter voorbereiding van de schilderwerken wordt het ter schilderen oppervlak (volvlaks) uitgeplamuurd met een aangepaste mesplamuur met hoge vulkracht.

Het plamuur is vrij van verontreiniging en is bacteriologisch getest.

Het bevat geen ander oplosmiddel dan water.

Technische specificaties :

Gebruiksklare mesplamuur met hoge vulkracht
Samenstelling : vulstof wit dolomietmarmor en een lichte vloeistof
Bindmiddel : cellulosederivaat, polymeerdispersie, vrij van verontreinigingen en glasvezels, asbest en kalk
Oplosmiddel: water
Vulkracht : 0-30 mm
Uitstekende hechting : ca. 7 kg/cm² op effen beton
Soortelijk gewicht : 1.2
Bijna geen krimp

Opbrengen met een plamuurmes – in laagdikte tot 20 mm , zonder barstvorming.

Verdunnen met water.

Voor grove caviteiten en barsten kan het raadzaam zijn de vulplamuur te mengen met een aandeel fijn wit zand.

ART. VERSTEVIGEN VAN HET PLAFONDSTUCWERK MET EEN ELASTISCH VLIES

Oppervlakte-behandeling tegen haarscheuren in het plafondstucwerk.

Het elastisch vlies (vrij van glasvezels) mag als gewapend materiaal niet enkel gebruikt worden waar haarscheuren en barstjes voorkomen, maar ook op plaatsen waar de ondergrond lichtjes werkt.

De ondergrond voorbereiden als voor nieuw verfwerk.

Op het oppervlak een laag spanningsvrije heel matte verf aanbrengen (type Classidur) en daarin het elastisch vlies met de rol aanbrengen.

Eventuele verbeteringen moeten aangebracht worden zoals bij behangsel.

De rollen worden naast elkaar geplaatst met overlapping, die nadien doorgesneden wordt zodat men de bovenste repel eerst losmaakt en nadien de onderste verwijderd.

De overlapping wordt met de rol even nagestreken.

Na droging afschilderen met een spanningsvrije heel matte verf.

ART.SCHILDEREN VAN STUCWERK MET SPANNINGSVRIJE HEELMATTE VERF

Toepassing

Materiaal en uitvoeringsmodaliteiten :

Impregneren van de te schilderen oppervlakten

Voor de versteviging van bestaand pleisterwerk en oude verflagen in de diepte.

Niet verzeepbare alkydharsen en krachtige solventen.

Op alkalische ondergronden van losse ondergronden en oude kalk- en andere watergedragen verflagen.

Geeft een goede basis voor het gebruik van olie- of synthetische verf.

De dieptewerking dient voorafgaandelijk d.m.v. proefvlakken uitgetest te worden. De optimale verhouding hars/solvent kan dan tegelijk ingesteld worden.

Verdunners worden afgeraden (indien van toepassing max. 10 % terpentijn).

Goed mengen voor gebruik

Manueel aanbrengen met de blokkwast door insoppen.

Verbruik : 10 m² /liter, volgens poreusheid van de ondergrond

Droog : 1 uur

Hard : 12 uur

Drogingsinterval per laag : 24 uur.

Schilderen in 2 lagen spanningsvrije verf

Een absoluut spanningsvrije microporeuze heel matte verf op basis van aromaatvrije oplosmiddelen (isoparaffine), wit, spanningsvrij, met een hoog isolatievermogen en praktisch reukloos.

Speciaal bindmiddel op basis van oliën en isoparaffine.

Uitstekend isolatievermogen (nicotine , gedroogde waterkringen, roetvlekken, water- en lijmverven)

Zeer hoge waterdampdoorlaatbaarheid

Onverzeepbaar

Absoluut spanningsvrij

Absoluut matte afwerking zonder aanzetten.

Gebruiksvriendelijk

Minimale invloed op de akoestische eigenschappen van de ruimte.

Aspect : heelmat – zonder aanzetten

Soortelijk gewicht : 1.39 (gemiddelde waarde)

Vaste stofgehalte : 69 % in gewicht (gemiddelde waarde)

Droogtijd : stofdroog na ongeveer 2 uur

Verharding : na ongeveer 3 weken

Overschilderbaar

Giftigheid : niet onderworpen aan de reglementering (CH) inzake giftige stoffen.

Brandbaarheid : M1 (FR)

Applicatie:

Aan te brengen middels verfkwast, roller of verfspuit, doch spatvrije verfrroller verdient de voorkeur.

Verdunner : Verdunner –89 of aromaatvrije terpentine (White-Spirit)

Verfspuit (airless)

Verdunning : maximum 10 %

Opening : 0,017 – 0,028 inch

Druk : 180 – 250 bar

Filter 60 Mesh

De ondergrond moet droog en draagkrachtig zijn

Reiniging van het gereedschap : White Spirit

Aankleuren : Mix 47 of 10 % geconcentreerde mengkleuren tot maximaal 5 %

Werkwijze : : 2 lagen

Raadgevingen voor de tweede laag :

Op zuigende oppervlakten : een laag gevolgd door een tweede binnen de 2 uur na het mat worden van de eerste laag of de tweede laag de volgende dag.

Op niet –zuigende oppervlakten : eerste laag royaal aanbrengen (niet meer dan 8 m2/liter of 7 m2 /kg) de rol uitspoelen en onmiddellijk daarna kruisen Zie Kampenhout art. schilderen van plafonds met spanningsvrije heel matte verf.

ART. RESTAURATIE VAN SUPRAPORTA

Dit artikel behelst de zorgvuldige restauratie en conservatie van 1 supraporta in lokaal gelijkvloers links.

Het decaperen van de verflagen (o.a. bruine laag) is beschreven onder artikel decaperen van ornamentstucwerk.

Vervolgens wordt overgegaan tot het verstevigen van ornamentsdetails met kalkgebonden mortel (kalkcaseïnaat) en aangepaste natuurlijke lijmstoffen. Het gebruik van synthetische lijmen is verboden.

Vervolgens worden afgietsels genomen (silikonenmal) van de ornamenten die dienen aangevuld of gereconstrueerd te worden, zoals ondermeer :

- tandlijst omranding
- korfmotief (desgevallend af te gieten van analoog voorbeeld in gelijkaardig 18de eeuws gebouw)
- takken met wingerdbladeren

De volgende behandeling bestaat in het afgieten van de ornamenten middels een natuurzuivere gipsmortel.

Tenslotte wordt overgegaan tot positioneren, verlijmen en bijboetsen van de ornamenten zodat een esthetisch genietbaar ensemble bereikt wordt.

PROVINCIE LIMBURG
GEMEENTE 3720 KORTESSEM

RESTAURATIE KASTEEL "DE FAUCONVAL"

BOUWHISTORISCHE NOTA

OPDRACHTGEVER

Gemeente Kortesseem
Kerkplein 11
3720 KORTESSEM

ONTWERPER

Danny Gilissen m.m.v.
Architect
Lievehereboomstraat 40
3720 KORTESSEM
Tel. 011/37.67.57

A.M.Consult bvba
Johan Grootaers
Kleine Breedstraat 37
9100 SINT-NIKLAAS
Tel. 03/766.07.65

DEEL 1 BOUWHISTORISCHE NOTA

1.1. Algemeen

Een diepgaand bouwhistorisch onderzoek van het kasteel De Fauconval te Kortesseem werd niet bevolen door de opdrachtgever of de Afdeling Monumenten en Landschappen.

Een materiaal-technisch onderzoek van het interieur daarentegen werd echter wel geadviseerd door Monumenten en Landschappen en werd in 2002 ten uitvoer gebracht door conservatie-en restauratie expert Johan Grootaers van het studiebureau A. M . CONSULT te Sint-Niklaas.

Naar aanleiding van het materiaal-technisch onderzoek van het interieur werd niettemin een beknopte historische evaluatie van het bestaande interieur doorgevoerd. Deze bevindingen vindt men terug in het eindrapport materiaal-technisch onderzoek interieur. Naar aanleiding van de interieurstudie kwamen ook enkele frappante bouwhistorische gegevens betreffende het exterieur aan het licht.

1.2. Iconografische bronnen

Geschilderde of getekende iconografische bronnen betreffende het exterieur van het kasteel uit het Ancien Régime.

Fotografische opname van het kasteelvoorzijde ca. 1910

De enige oude fotografische opname van het kasteel De Fauconval is een opgehoogde prentkaart van ca. 1900-1910.

De foto geeft het kasteel weer na de verbouwingswerken van ca. 1904, met name de bouw van een nieuwe derde bovenverdieping, een nieuw mansardedak en het optrekken van een polygone uitbouw met buitenbalkon in de achtergevel.

Deze fotografische opname geeft aanleiding tot volgende opmerkingen :

Exterieur

Afsluitingsmuur

Het erf voor het kasteel is voorzien van een afsluitingsmuur met smeedijzeren hekken.

De poorttoegang van de afsluitingsmuur wordt gemarkeerd door twee monumentale hardstenen pilasters. Te oordelen naar de stijl van de pilasters betreft het hier Lodewijk XIV elementen die bestaan uit volgende componenten.

- Hardstenen neuten waarvoor schamppaaltjes.
- Rechtgekante pilasterposten, voorzien van geprofileerde dekplaat
- Sferische topstukken met guirlandemotieven en gedraaid topstukje.

Binnen de hardstenen pilasters is een smeedijzeren openstaand hekken te zien (met spijlen), onmiskenbaar 19de eeuws van origine.

Rechts en links van de poortpilasters ontvouwt zich een laag bakstenen muurtje waarop hardstenen deksteen.

Op de afsluitingsmuurtjes rechts en links staat een smeedijzeren hekwerk van spijlen met lievalvormige kop, duidelijk laat 19de eeuws van origine.

Op te merken valt dat de op de foto zichtbare muurtjes met hekwerk heden niet meer voorkomen . Na W.O. II werden ze gesloopt en vervangen door de huidig voorkomende constructies.

Voorgevel kasteel

De voorgevelconfiguratie is identiek met de bestaande toestand. Op het ogenblik van de opname was de tweede verdieping reeds verbouwd en was het kasteel voorzien van het bestaande mansardedak met dakkapellen en schoorsteenkanalen.

Het voorkomende buitenschrijnwerk (wit geschilderd) is identiek aan het bestaande, een aanwijzing dat dit buitenschrijnwerk dateert van kort na de verbouwing anno 1904.

Uit de foto is het onmogelijk uit te maken of het parement voorzien is van een afwerkingslaag.

Interessant is de aanwezigheid van buitenluiken (zgn. blinden) op de gelijkvloerse verdieping. Deze beluiking is stilistisch terug te voeren tot de 19de eeuw en komt niet meer voor vandaag. De smeedijzeren luikdoken en ogen die heden in situ in de hardstenen vensteromlijstingen voorkomen verwijzen nog naar een vroegere beluiking.

Mansardebedaking kasteel

Uit de bouwhistorische synthesesnota (zie verder) blijkt dat ca. 1904 het kasteel niet enkel werd voorzien van een nieuwe tweede verdieping maar tevens van een aangepast mansardedak.

De dakbedekking op het mansardedak is van natuurleien. Interessant detail is de hogelbekroning (tussen de twee kopschouwen) op de noklijn.

De op de foto zichtbare dakkapellen zijn dezelfde die heden bewaard zijn gebleven.

Fotografische opname van het kasteel achterzijde ca. 1910

Fotografische opname met algemeen gezicht op het kasteelpark en het kasteel vanuit het Noord-Westen. Het kasteel werd gefotografeerd kort na de restauratie van 1904.

De elementen van de foto voorgevel 1910 zijn grotendeels te herkennen.

Men herkent ook de aanwezigheid van twee eclectische dakschoorstenen in het Zuidelijk gedeelte van het Mansardedak.

De gevelpartijen zijn helder gekleurd wat kan wijzen op het feit dat de gevels geschilderd zijn. Dit kan de bevestiging zijn van de aangetroffen bleekoker afwerkingsporen die in situ werden aangetroffen.

De vensters van de achtergevel zijn ook voorzien van buitenblinden.

De balustrade van de polygonale uitbouw in de achtergevel is vermoedelijk nog voorzien van de oorspronkelijke balusters.

Opmerkelijk op deze foto is de aanwezigheid van een lager bijgebouwtje met mansardedak rechts van het kasteel. De vraag is of dit paviljoen dateert uit de 18de eeuw dan wel dat het ook werd opgetrokken naar aanleiding van de verbouwing anno 1904.

Fotografische opname van het kasteel ca. 1970

Luchtopname van het kasteel vanuit het Noord-Oosten. De configuratie van het kasteel is identiek aan de bestaande toestand.

Atlas der buurtwegen eerste helft 19de eeuw

Het perceel van het kasteel Fauconval is duidelijk te identificeren. De twee vierkante volumes vooraan hebben betrekking op verdwenen bijgebouwtjes.

Kadastrale schets anno 1902

Kadastrale schets van het kasteel Fauconval anno 1902. Het bouwvolume van het kasteel is te zien, evenals de verdwenen bijgebouwtjes. In de achtergevel is geen polygonaal volume te ontwaren.

Kadastrale schets anno 1904

Kadastrale schets van het kasteel Fauconval anno 1904. In vergelijking met de kadasterkaart anno 1902 is in de achtergevel duidelijk het polygonale volume van de uitbouw waar te nemen. Hieruit kan worden besloten dat de verbouwing van het kasteel werd voltrokken voor ca. 1904.

1.3. Bouwhistorische synthesesnota

1.3.1. Exterieur

Uit de bouwhistorische bestatiging van het kasteel Fauconval te Kortessem kan worden besloten dat het gebouw werd opgetrokken in het derde kwart van de 18de eeuw . Op de overgang van het rococo naar het classicisme.

De architectuur van de buitengevels is onmiskenbaar classicistisch van origine, getuige de centrale deuroplijstingen en de ritmische vensteromlijstingen in Namense karboonkalksteen.

Bouwhistorische aanwijzingen van exterieurverbouwing

Uit het onderzoek van de buitengevels ter plaatse kan worden besloten dat het kasteel een belangrijke verbouwingsfase heeft ondergaan ca. 1904.

Er kan worden besloten dat de integrale tweede verdieping werd herbouwd samen met de constructie van een nieuw Mansardedak. Daarbij aansluitend werd in de achtergevel een middenrisaliet ontworpen met polygone (5-zijdige) uitbouw.

De volgende elementen in de gevelanatomie wijzen op een verbouwing :

- a) Er is een duidelijke overgang en verschil waar te nemen in het baksteenparement van gelijkvloers en eerste verdieping enerzijds en tweede verdieping anderzijds. Dit blijkt niet enkel uit het type van de handvormsteen maar vooral uit de kleur , de textuur en het voegwerk. Dit verschil in baksteenparement is bijvoorbeeld zeer duidelijk te herkennen in de grotendeels blinde zijgevels.
- b) Doorslaggevend zijn de detaillering van de hardstenen vensteromlijstingen in Namense hardsteen. Daar waar de 18de eeuwse vensteromlijstingen (Namense hardsteen) van gelijkvloers en eerste verdieping voorzien zijn van koplijstjes (half rond, kwarthol) van bescheiden omvang stelt men echter vast dat bij de vensteromlijstingen van de tweede verdieping het profiel beduidend zwaarder is.

Hieruit blijkt dat deze vensteromlijstingen copieën zijn (ca. 1904) van het 18de eeuwse werk.

- c) Een ander argument om aan te tonen dat de tweede verdieping van de buitengevels niet 18de eeuws zijn maar dateren uit ca. 1904 is de vaststelling dat de hoekpilasters in Maastrichter op het niveau van de tweede verdieping duidelijk gaver zijn en minder verweerd dan op gelijkvloers en eerste verdieping.
- d) Ook de analyse van de vensteromlijstingen van de polygone uitbouw van de achtergevel leert dat er enerzijds gerecupereerde 18de eeuwse vensteromlijstingen voorkomen met bescheiden kopprofiel en anderzijds vensteromlijstingen met zwaarder kopprofiel (kornisprofiel).
- e) De vaststelling dat al het 18de eeuwse buitenschrijnwerk in 1904 werd gesloopt en vervangen door het huidige venster-en deurschrijnwerk.

De bouwhistorische vaststelling dat het 18de eeuwse kasteel in zijn huidige gedaante werd verbouwd ca. 1904 kan ook bevestigd worden in het interieur.

Zo blijkt het vroeg 20ste eeuwse karakter van het interieur op de tweede verdieping vooral uit volgende elementen :

- Aanwezigheid van egale kalkzandhaarbepleisteringen (wanden) met kalkgipstoplaag.
- Lichte verdeelwanden in gestuct stijl-en regelwerk
- Vlakke plafondbepleisteringen op grenenhouten roosteringen
- De toepassing van 2 gestucte eclectische hoekconsole's op de bovenste trapoverloop (Noord)
- De toepassing van bakstenen troggewelfjes met ijzeren I-profielen in de kelderverdieping.
- Het type visgraatverbandbeplanking in sommige lokalen van de tweede verdieping.

1.3.2. Interieur

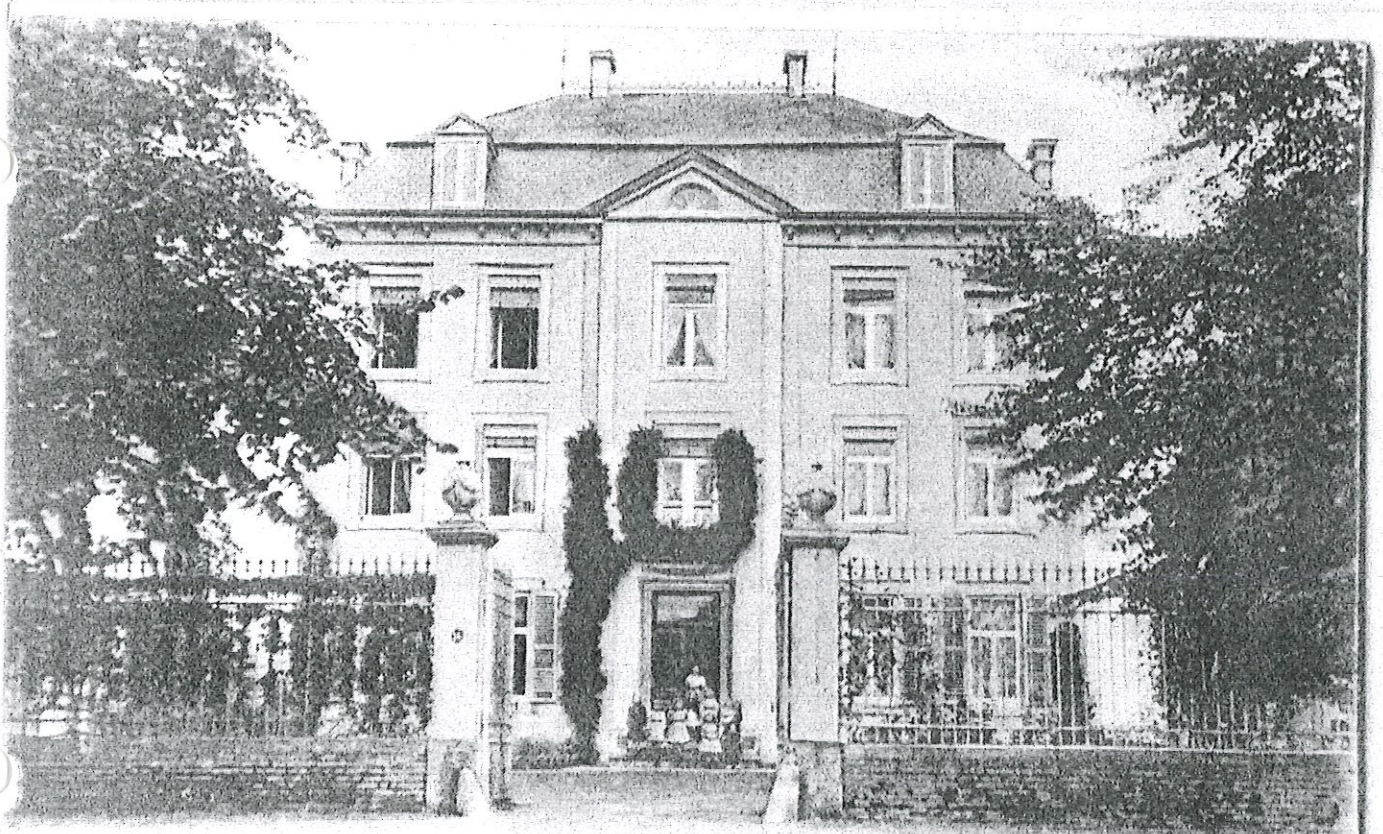
Zie eindrapport materiaal-technisch onderzoek van het interieur A.M. CONSULT /2002(Johan Grootaers).

ICONOGRAFIE

Château de Cortesse.

17199 van Stralen-Carré

Chateau de Hasselt Chateau à Cortlessem

Chateau de Hasselt 65-700

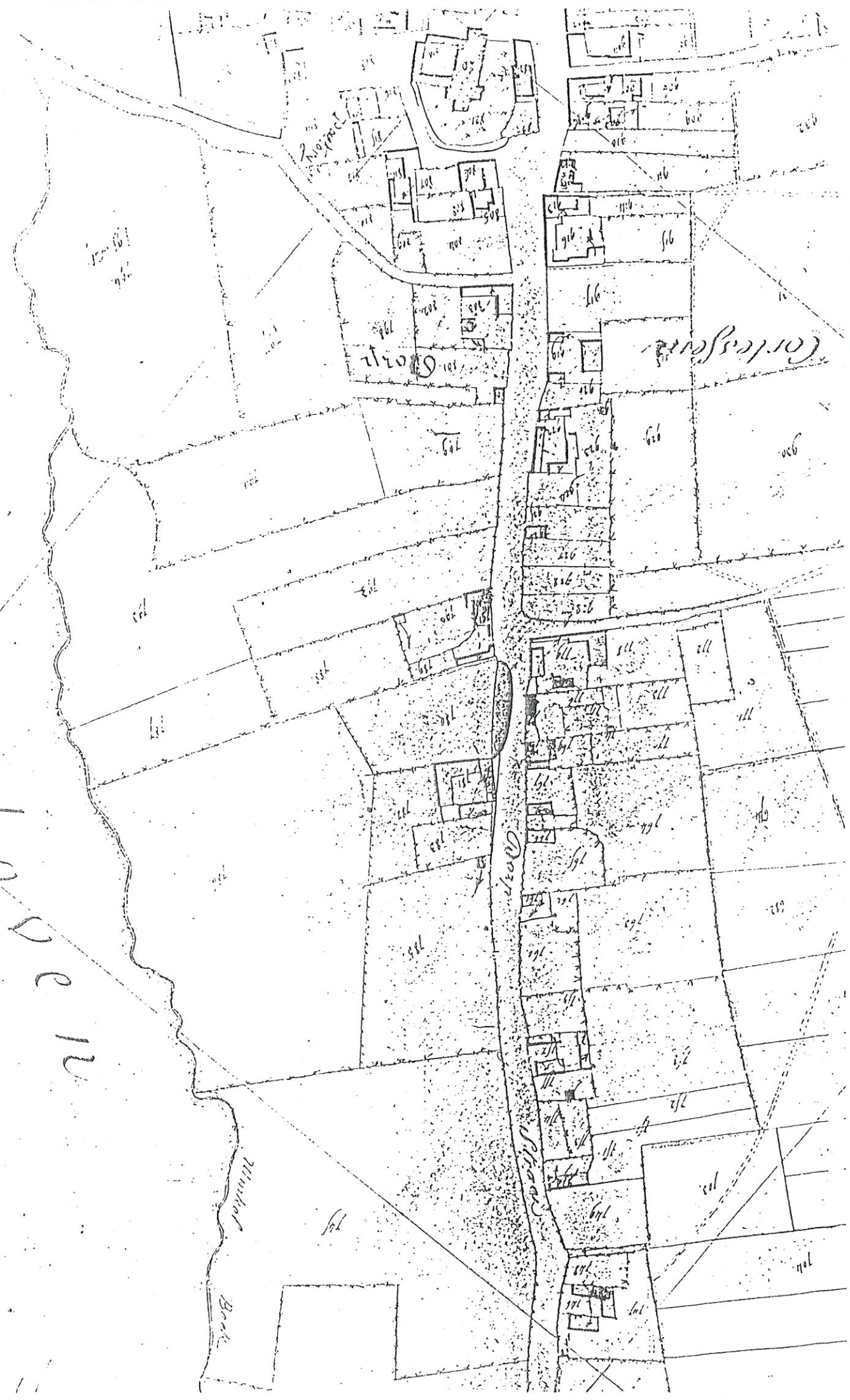
Papier

Château de Cortessem.

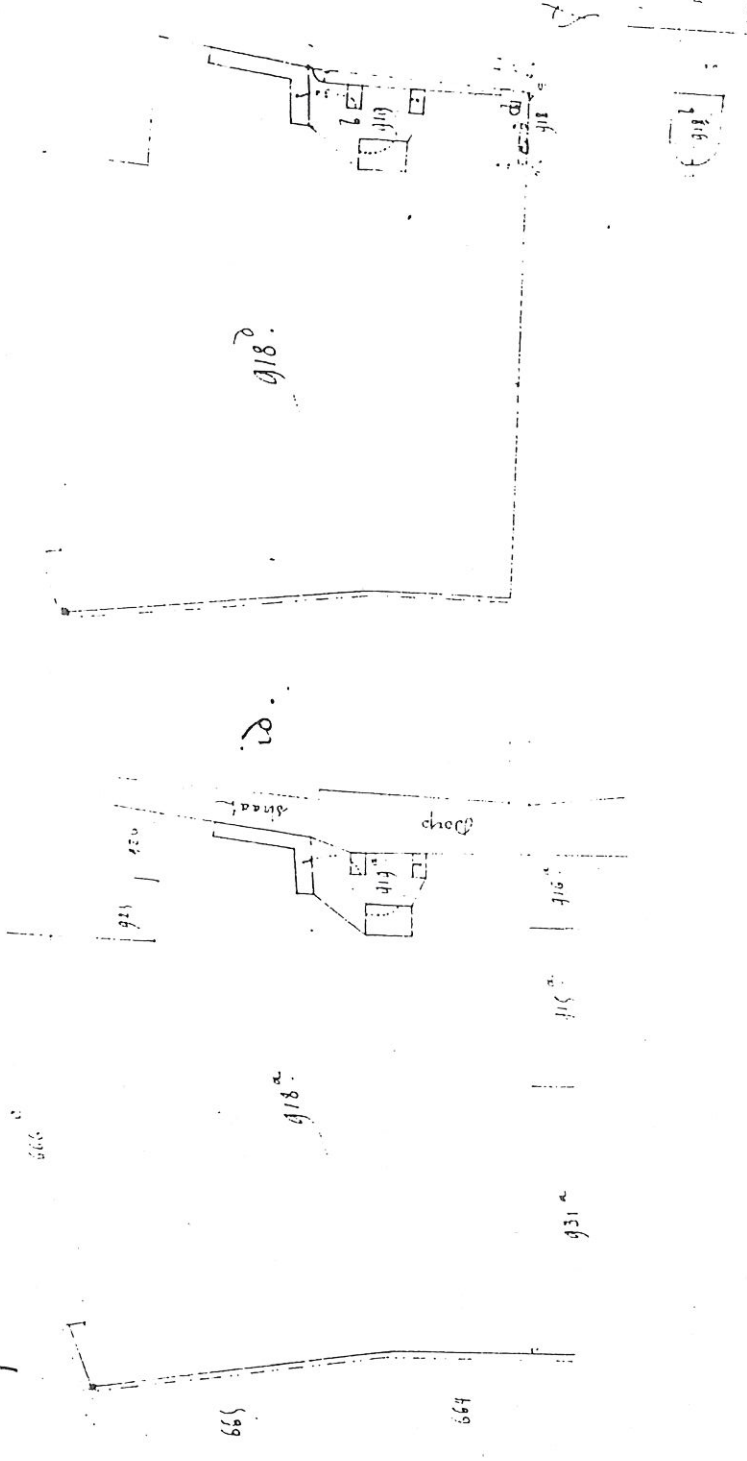

Wintershoepe

1902

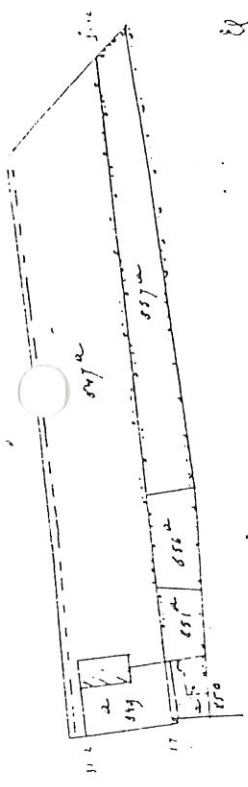
91° 4'

Section E, in rear block.

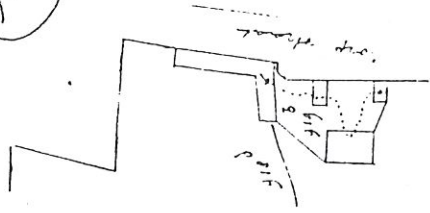
91° 8'

1-2500

7904

N° 12.

-Carte de l'empire, Ind. Des. -

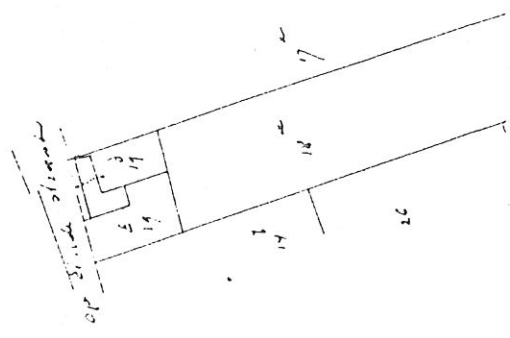
318 E

N° 13.

Section II, 1re feuille -

1.000.

Plan de l'empire

N° 16.

Plan de grande chalet

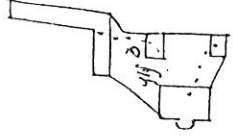
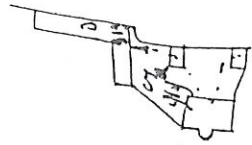
Requies exact par le géomètre souvigné;
Cortèchem, le 8. Juin 1905.

Chenon

1905

S. 12 C

Cortèchem sur orp

CA

**PROVINCIE LIMBURG
GEMEENTE 3720 KORTESSEM**

**Restauratie
Kasteel Fauconval**

Materiaal-Technisch Onderzoek Interieur

Fotosurvey

Opdrachtgever :
Gemeente Kortesseem
Kerkplein 11
3720 Kortesseem

Ontwerper :
De Heer Danny Gilissen
Architect
Lievehereboomstraat 40
3720 Kortesseem

Uitvoering :
A.M. Consult bvba
Johan Grootaers
Conservatie-Restauratie
expertisen
Kleine Breedstraat 37
9100 Sint Niklaas

28/02/2003

PROVINCIE LIMBURG
GEMEENTE 3720 KORTESSEM

RESTAURATIE KASTEEL "DE FAUCONVAL"

FOTOSURVEY

OPDRACHTGEVER

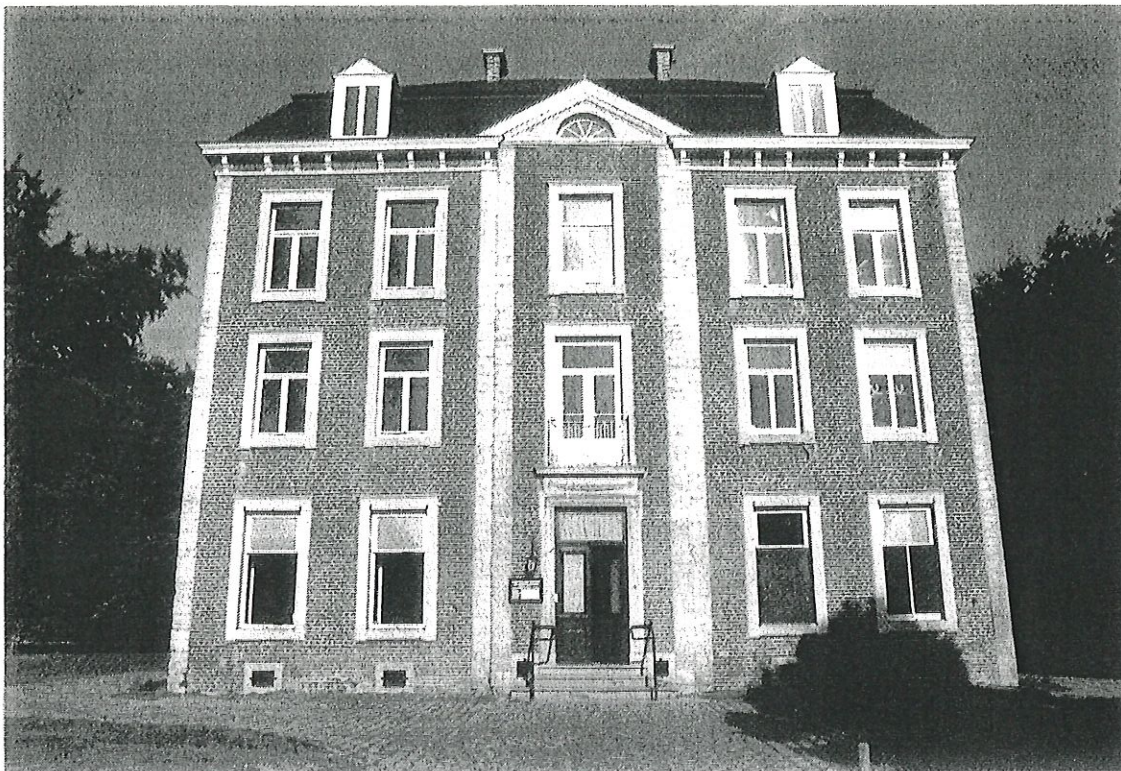
Gemeente Kortesseem
Kerkplein 11
3720 KORTESSEM

ONTWERPER

Danny Gilissen m.m.v.
Architect
Lievehereboomstraat 40
3720 KORTESSEM
Tel. 011/37.67.57

A.M.Consult bvba
Johan Grootaers
Kleine Breedstraat 37
9100 SINT-NIKLAAS
Tel. 03/766.07.65

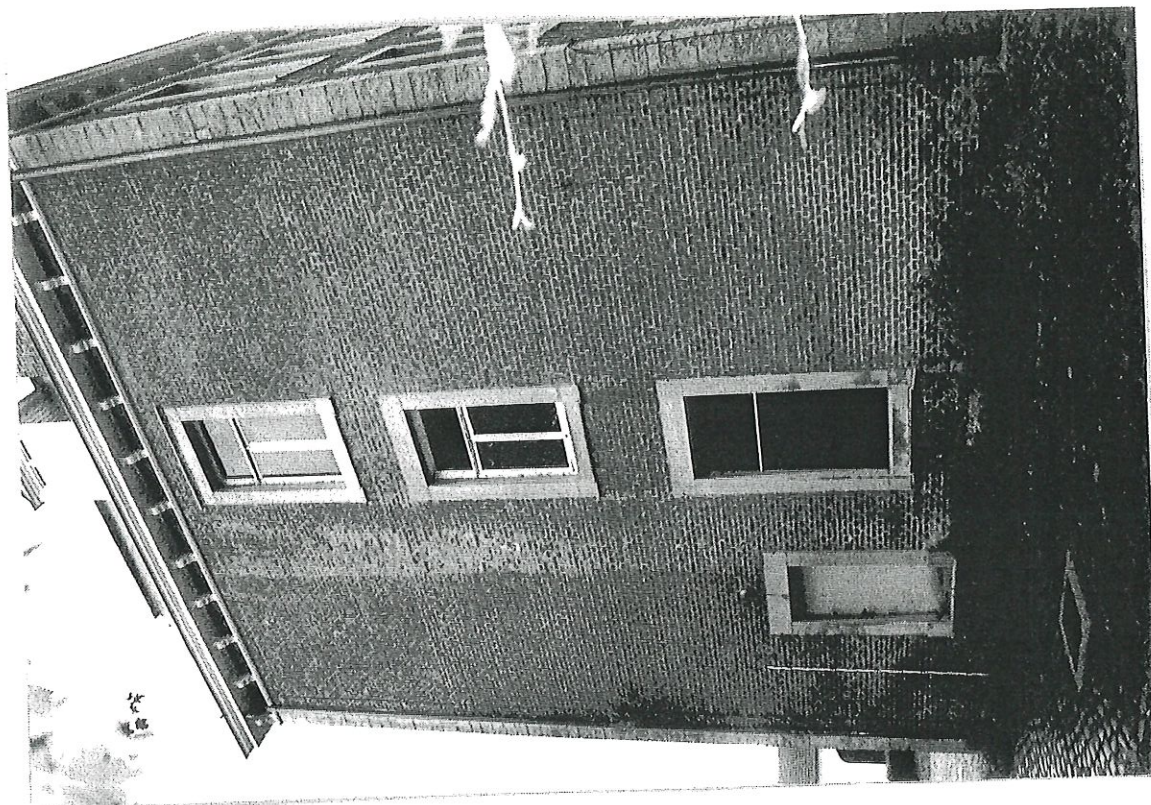
1

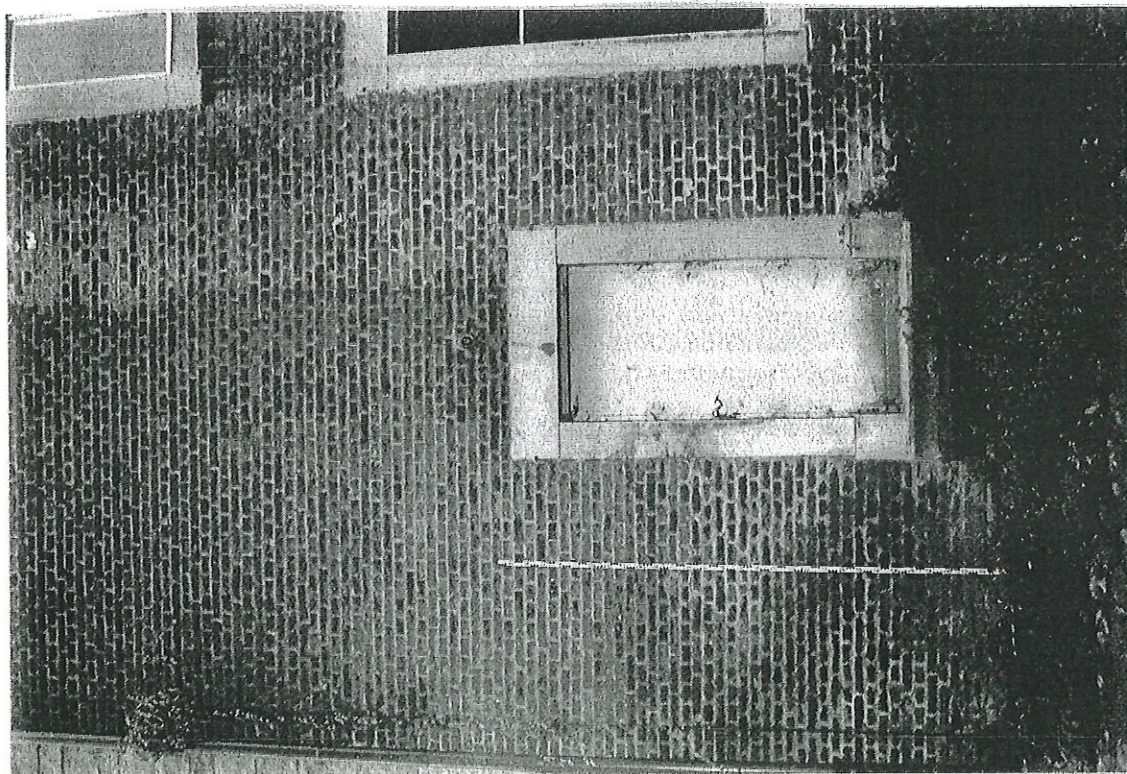
2

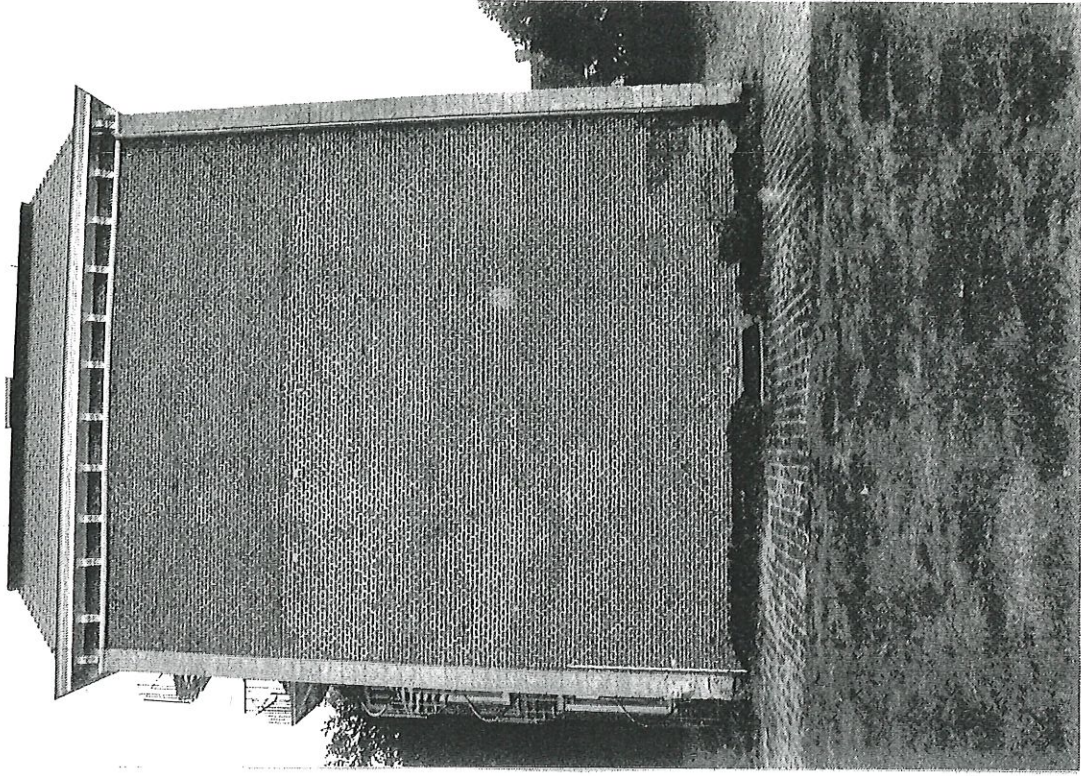
3

4

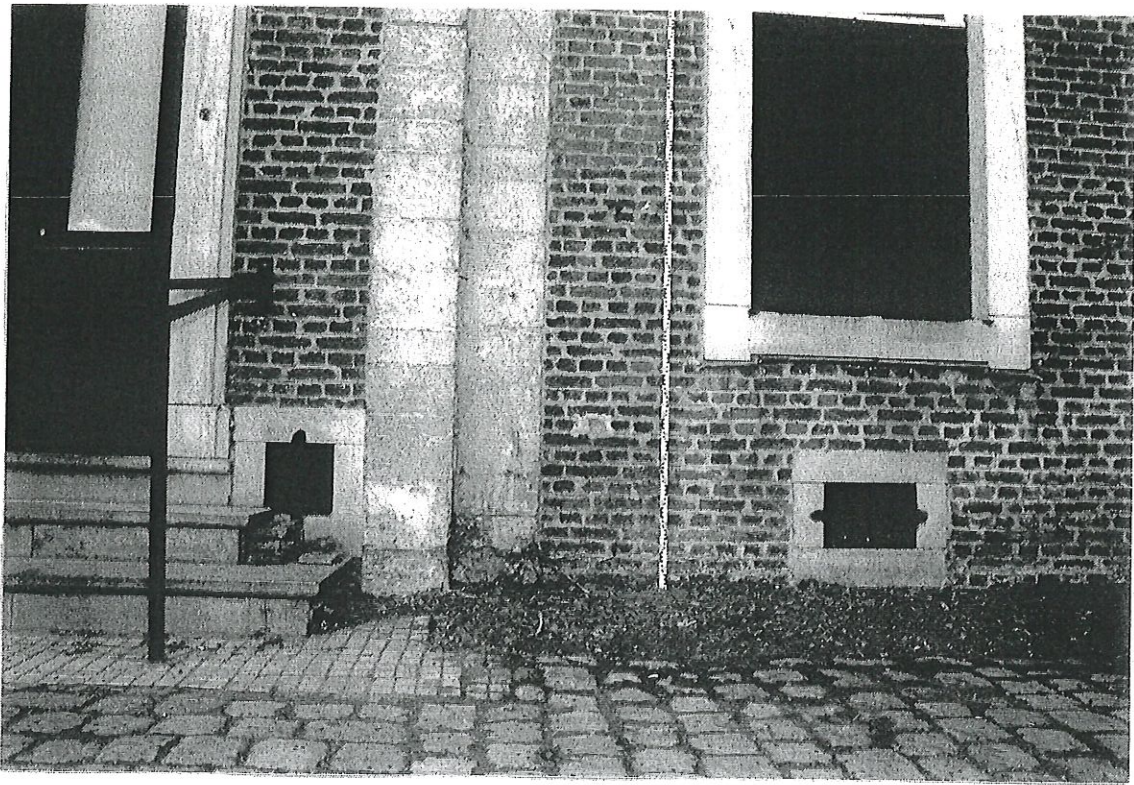

5

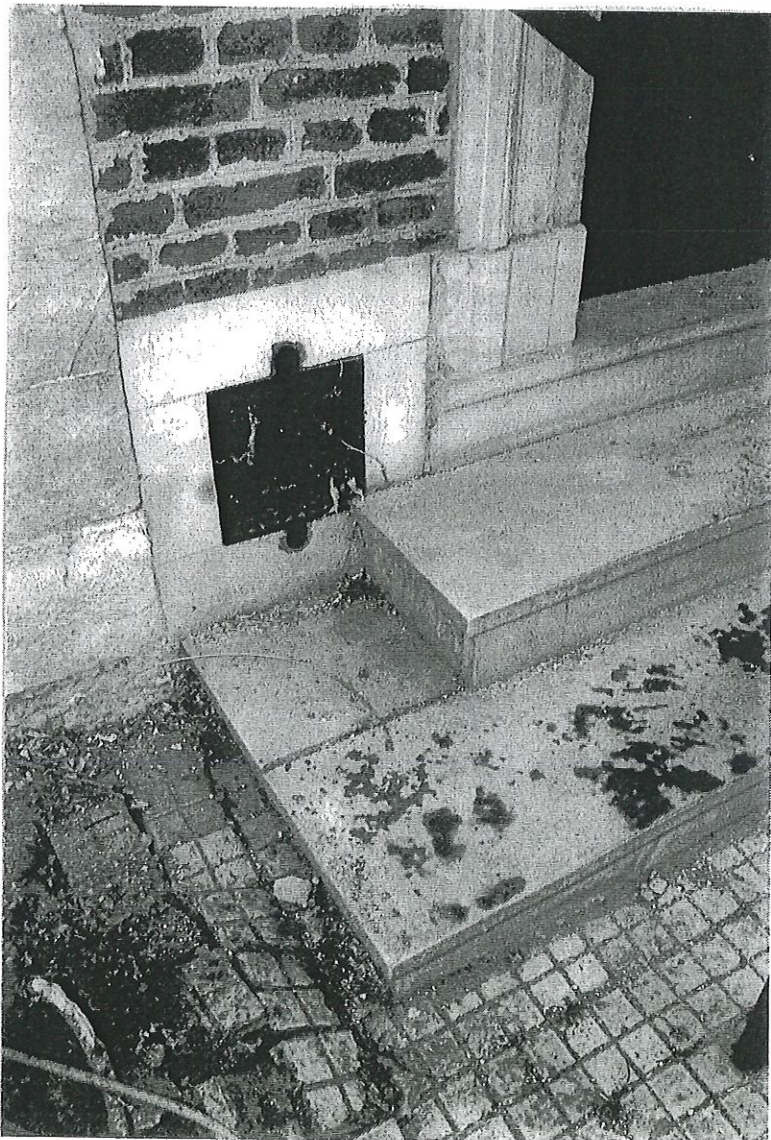

6

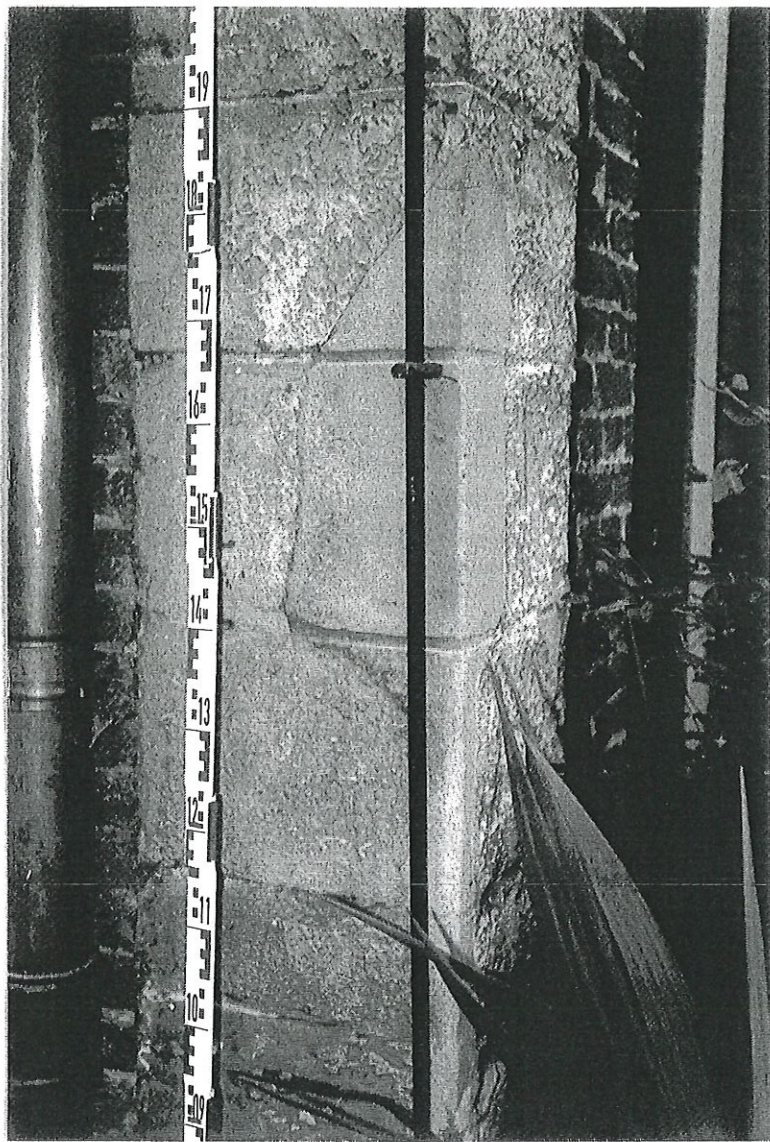

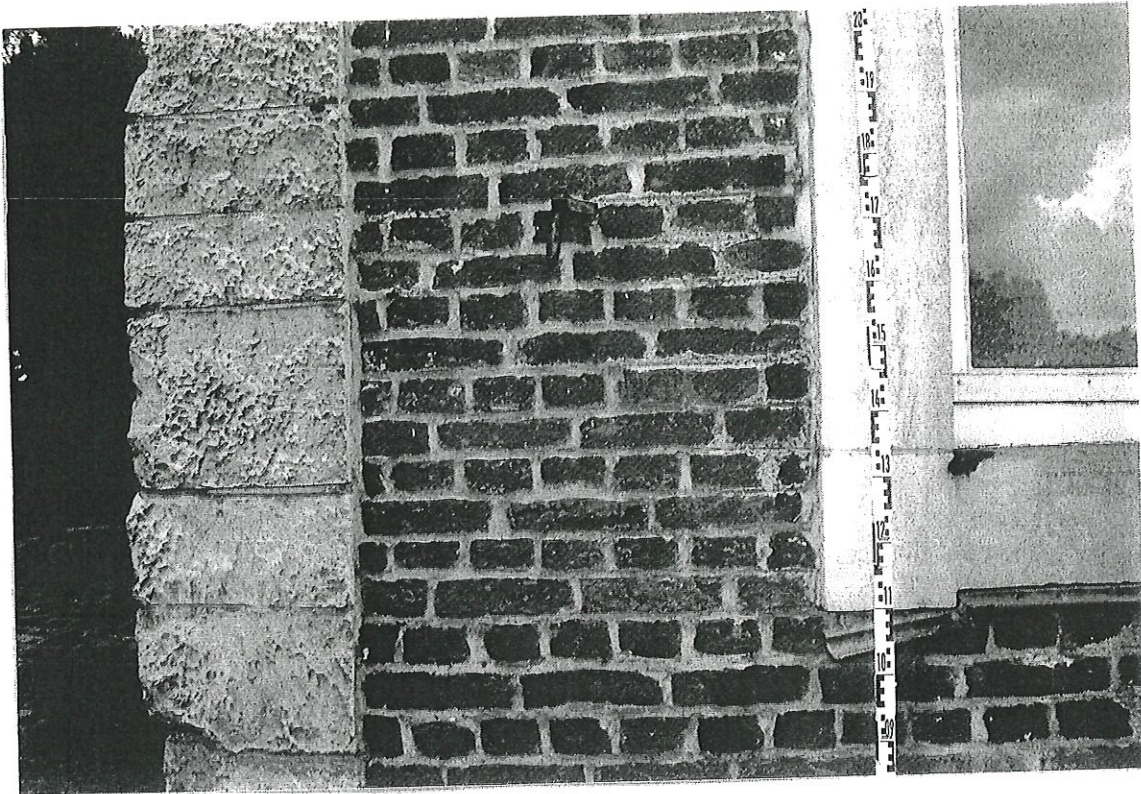

7

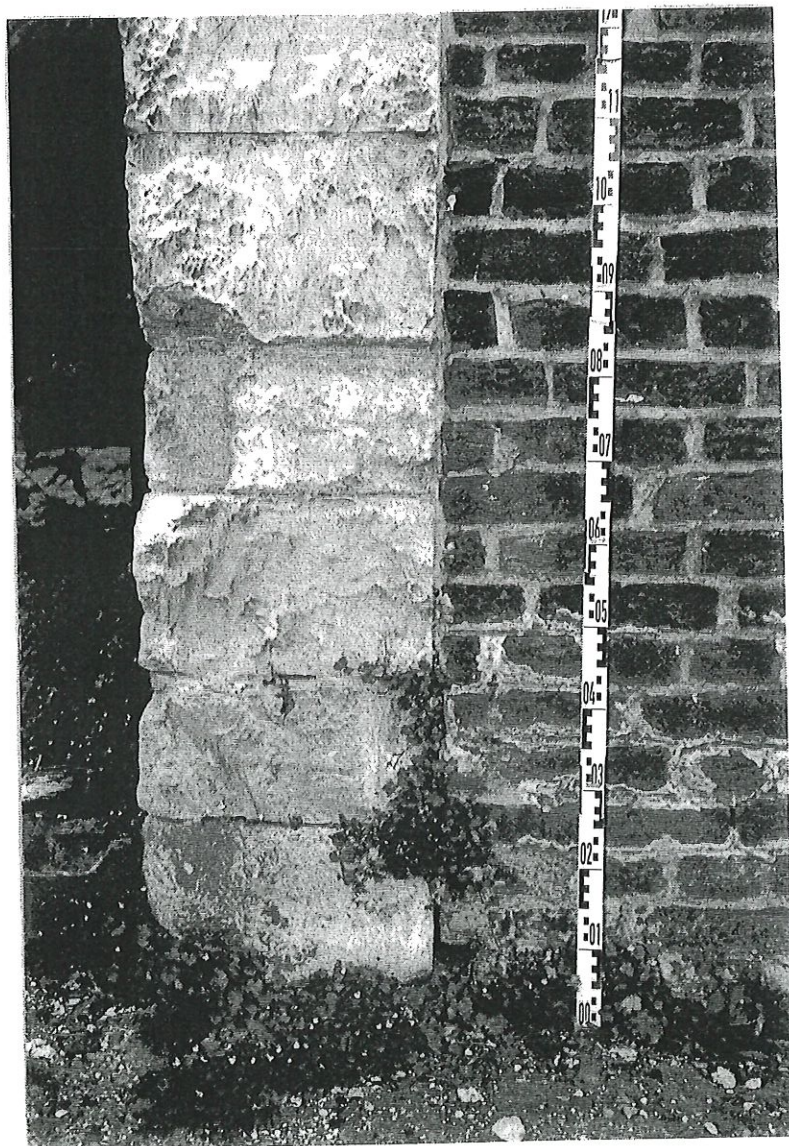

8

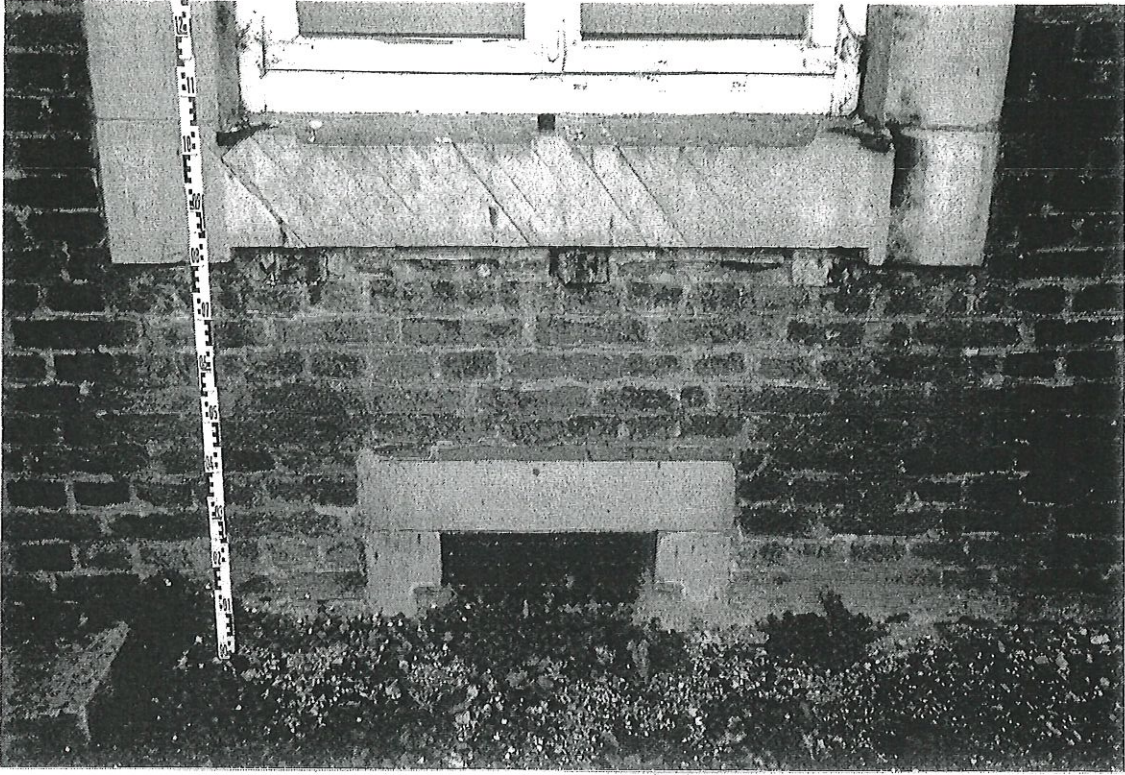

11

12

13

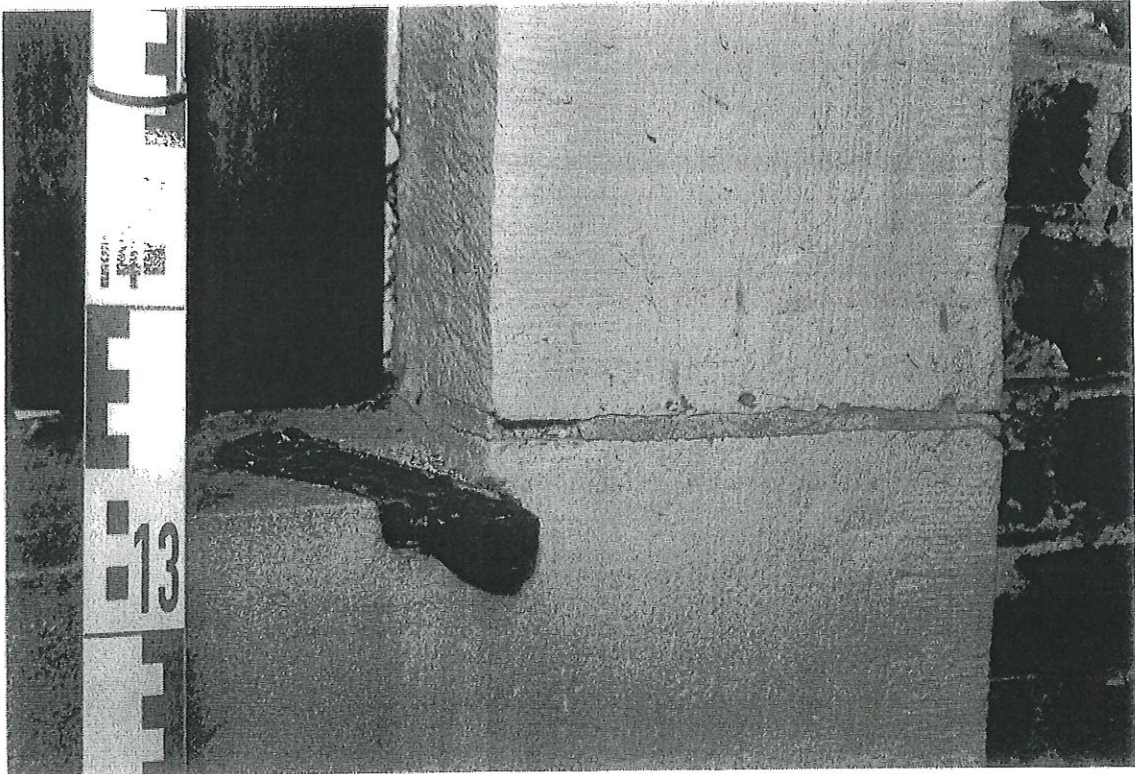
14

15

16

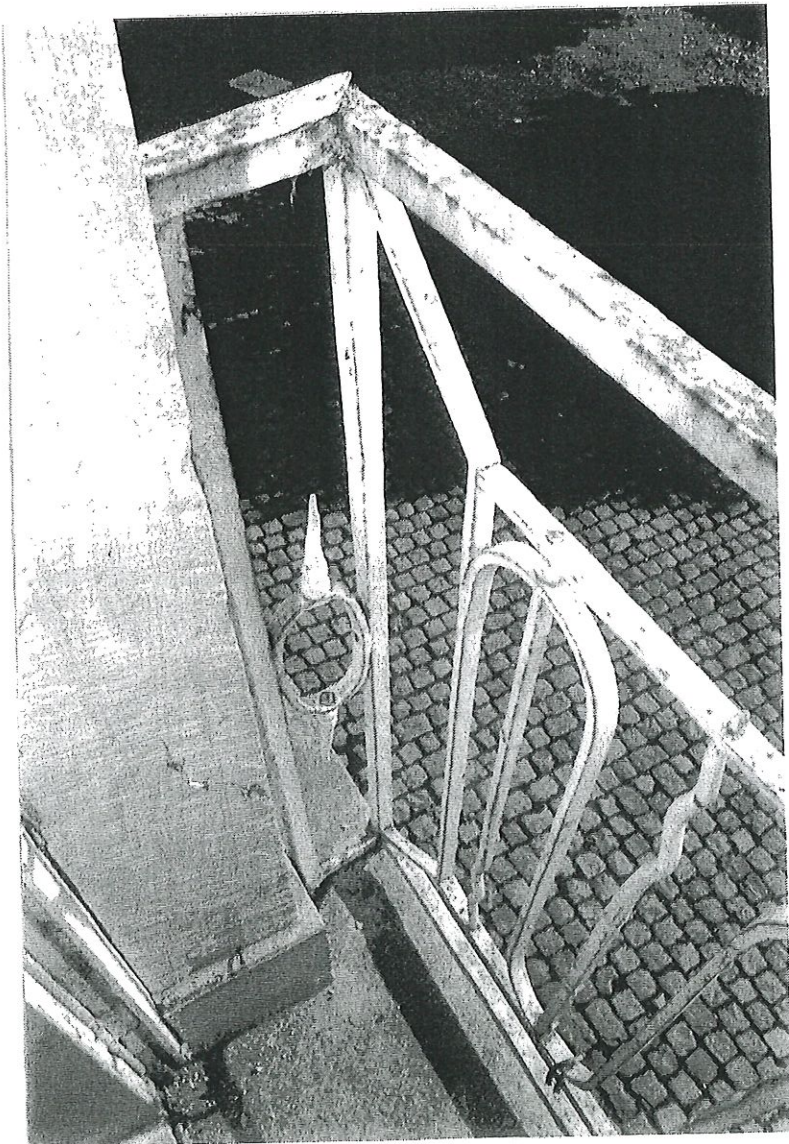

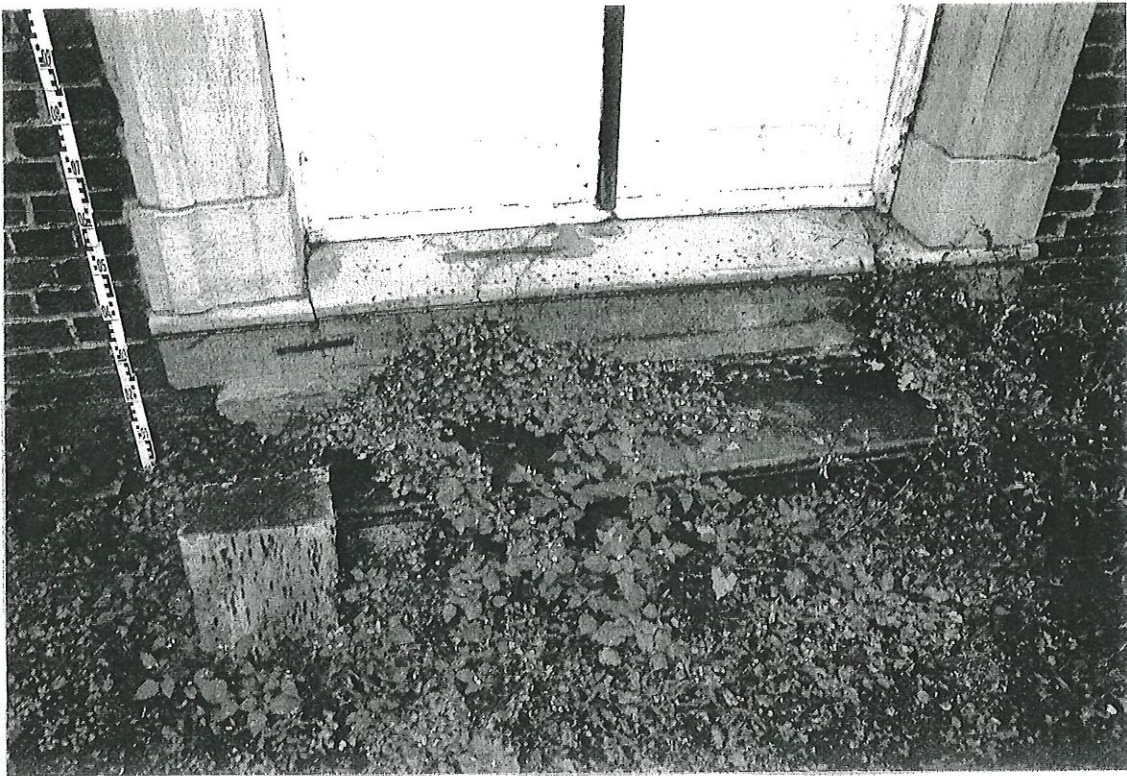
17

18

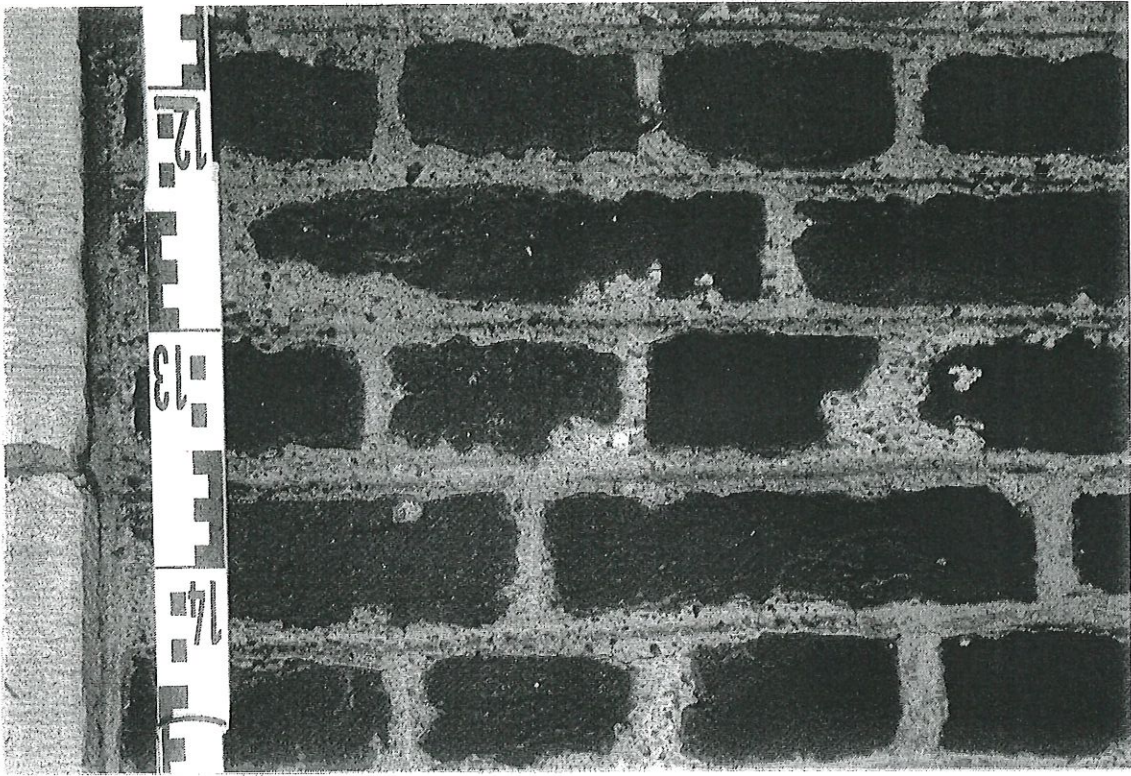

21

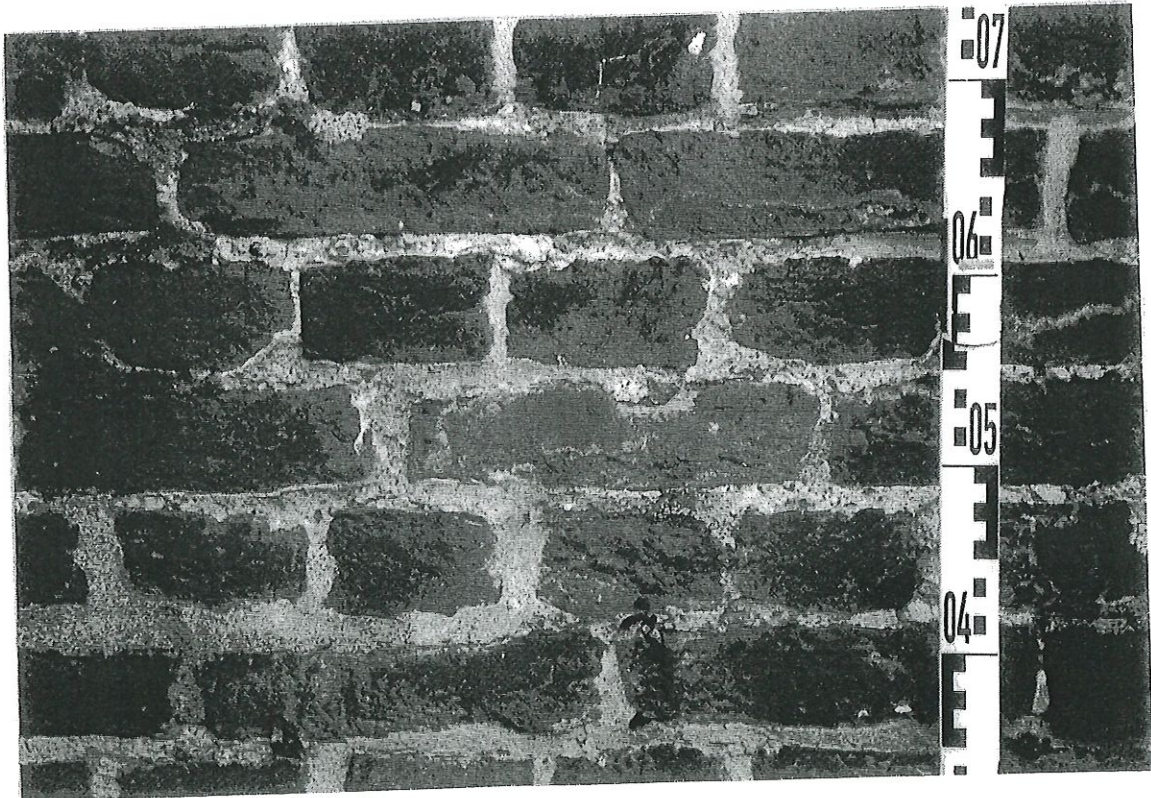

22

23

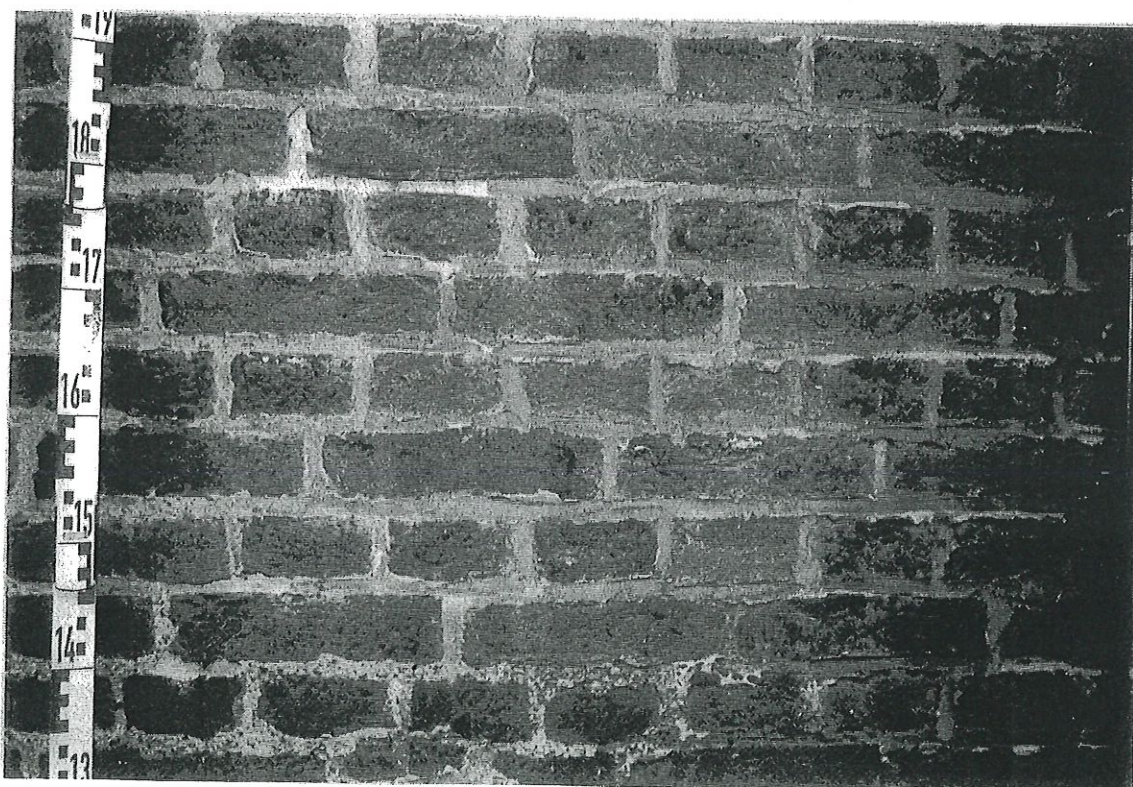
24

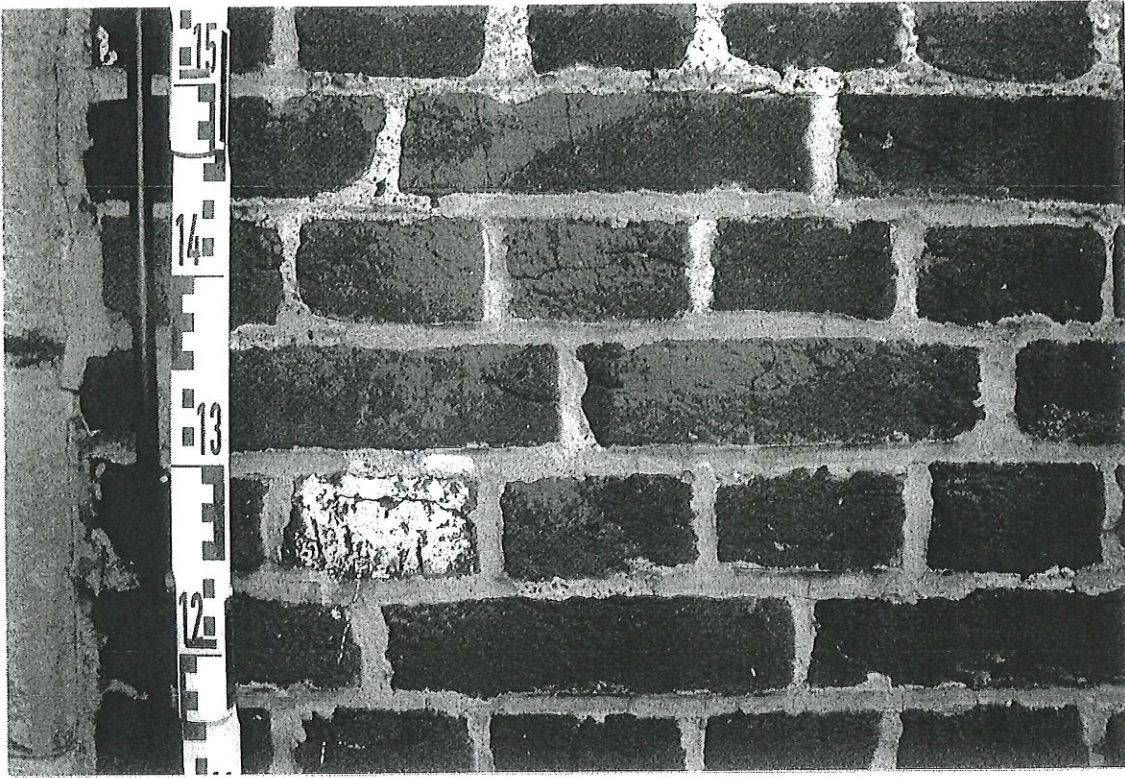

25

26

27

28

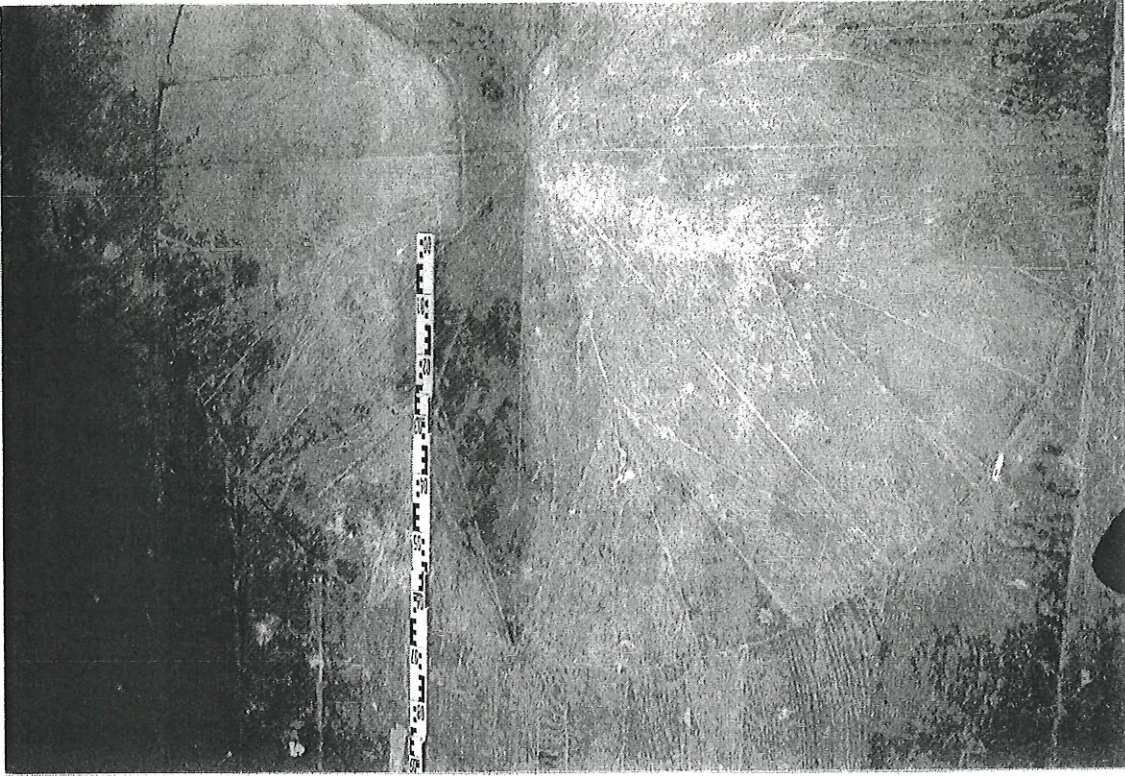
31

32

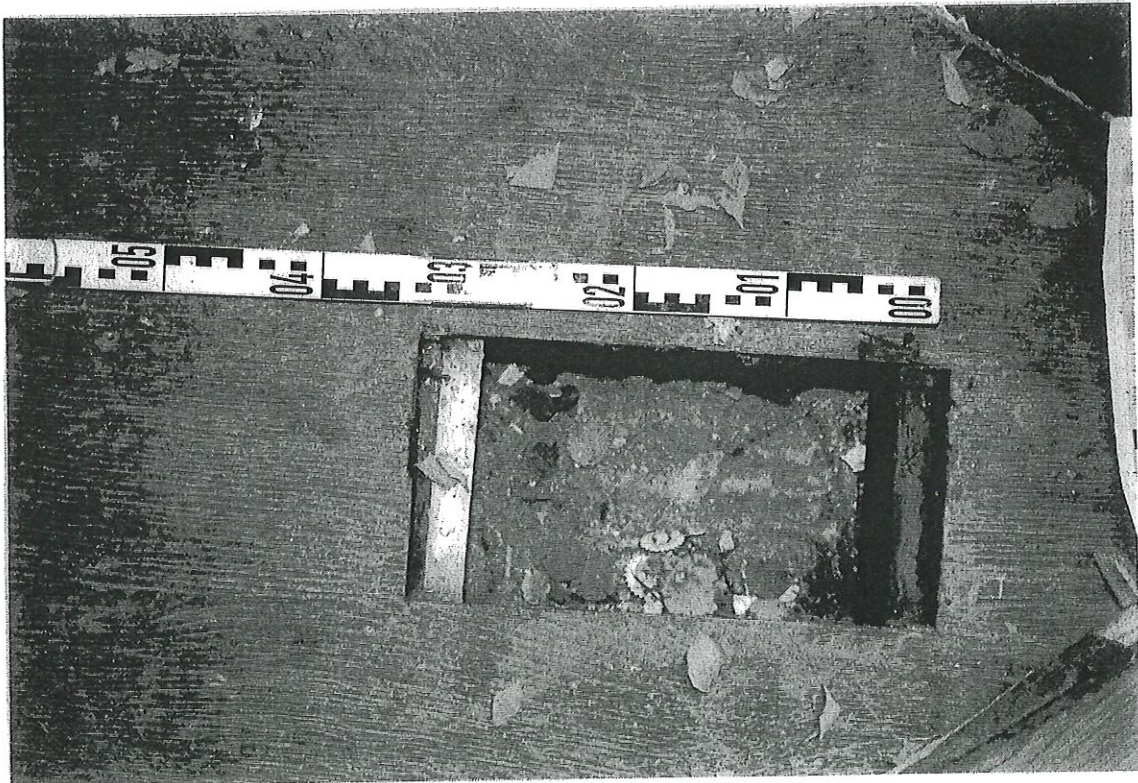
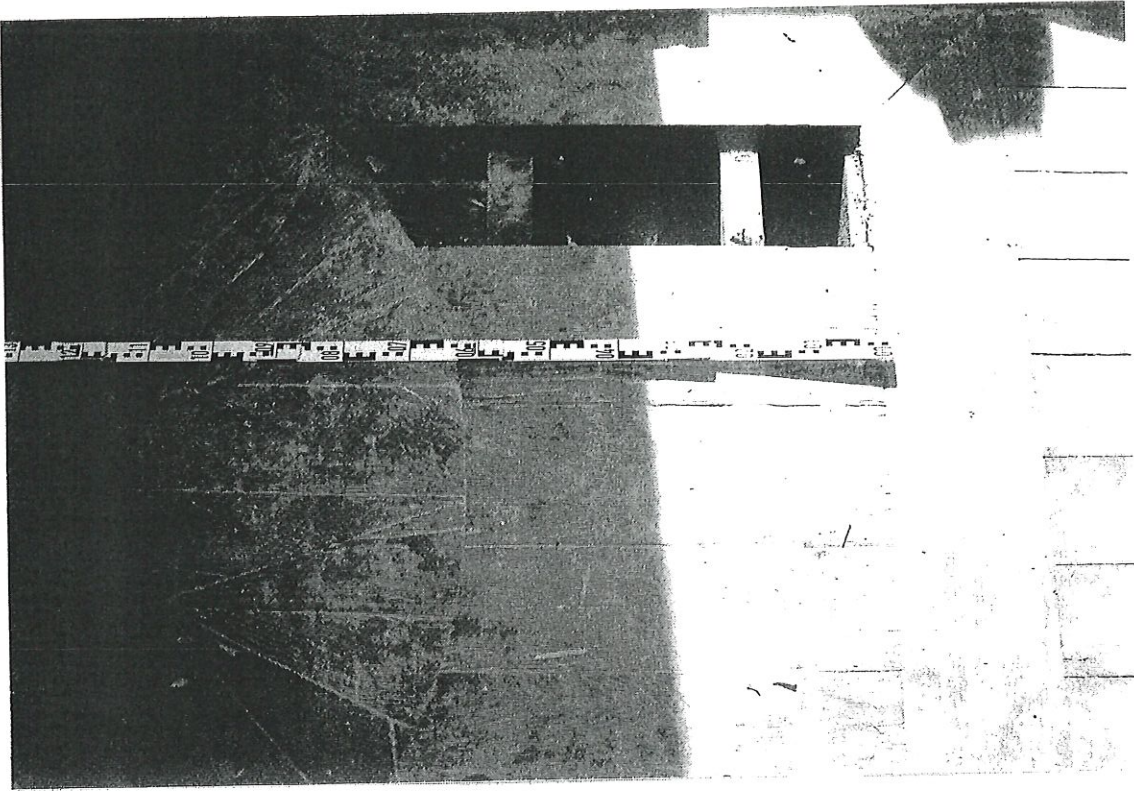

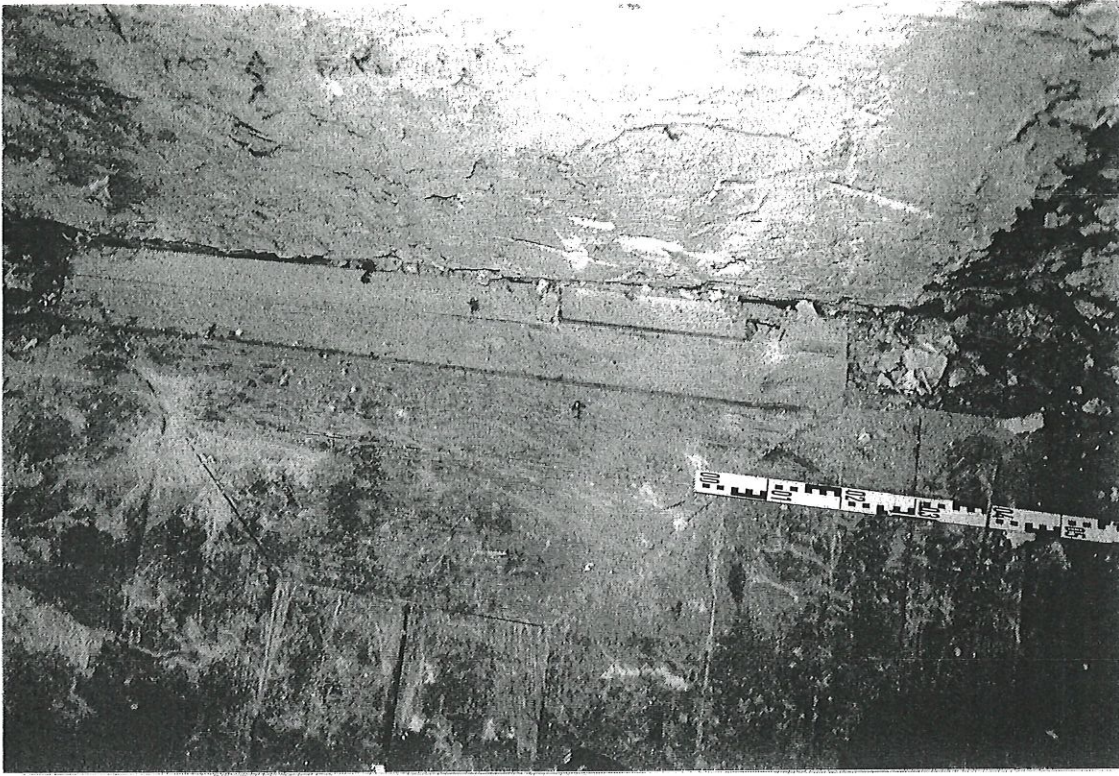
37

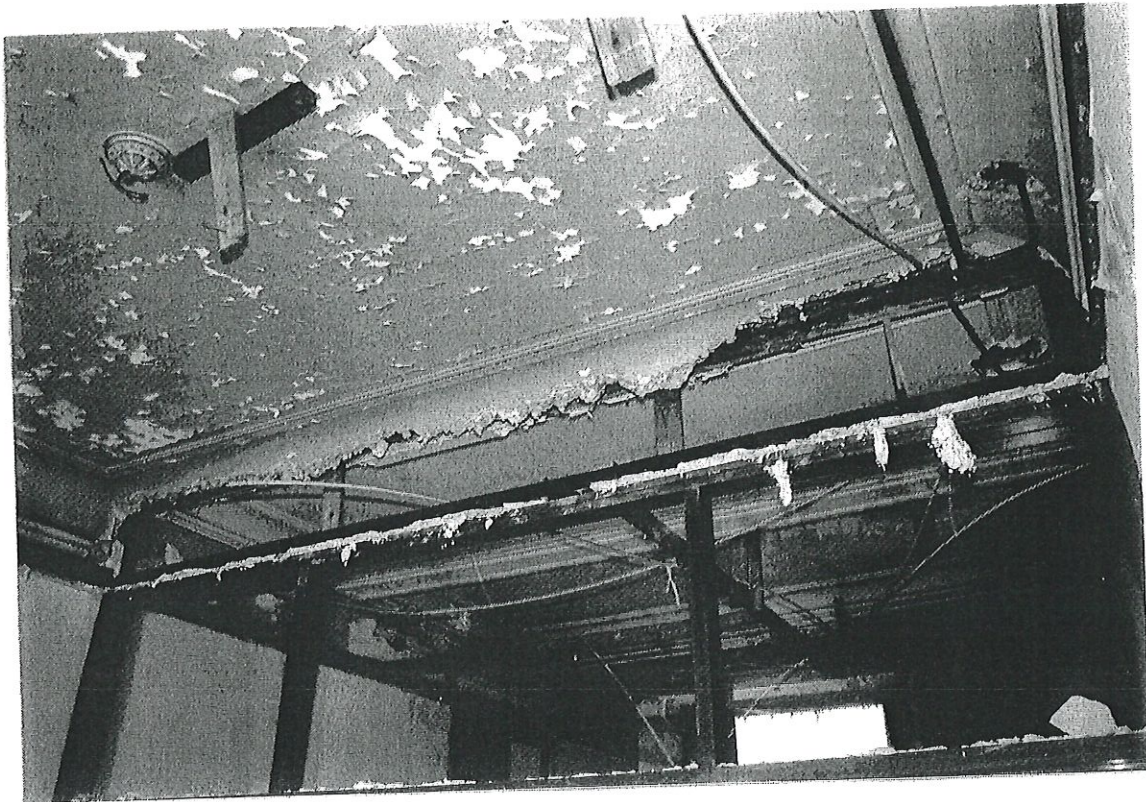
38

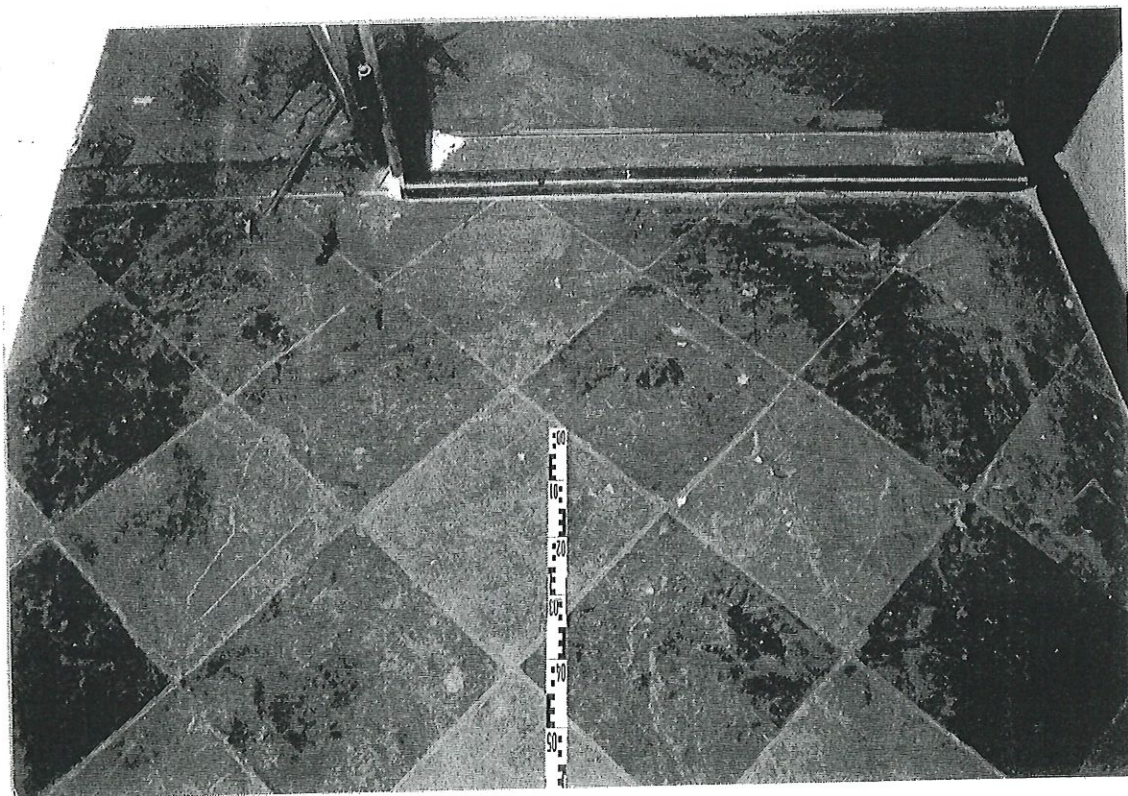

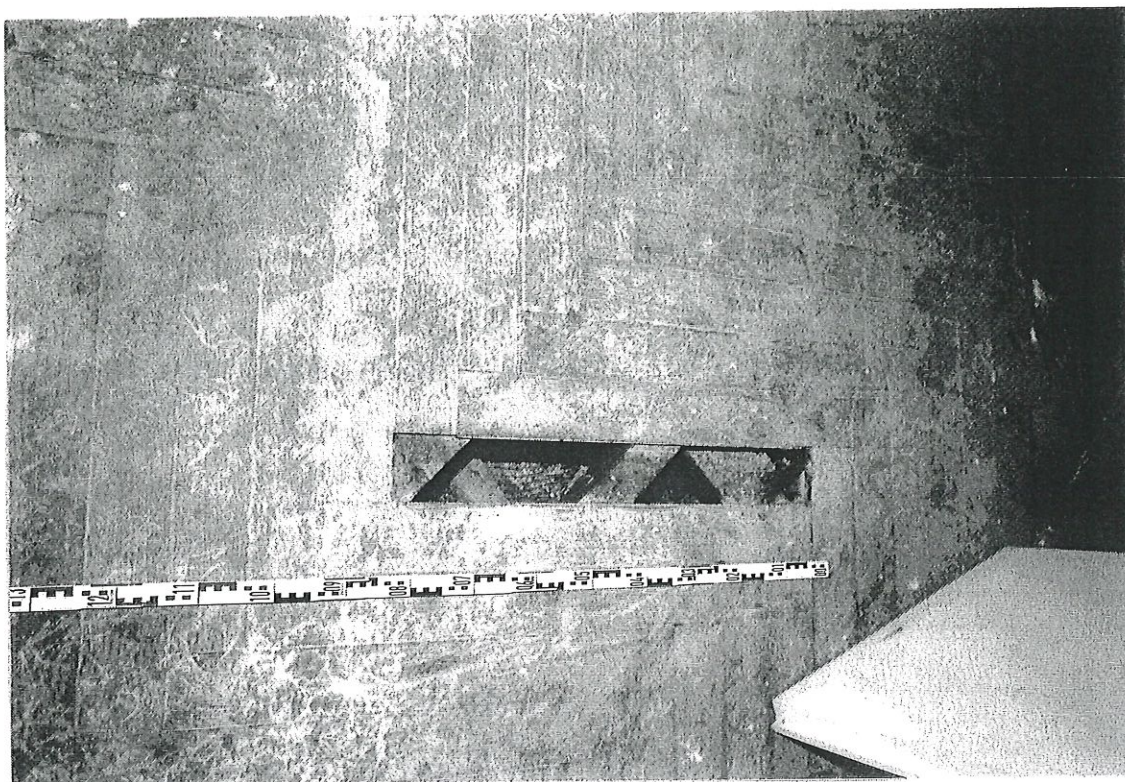

43

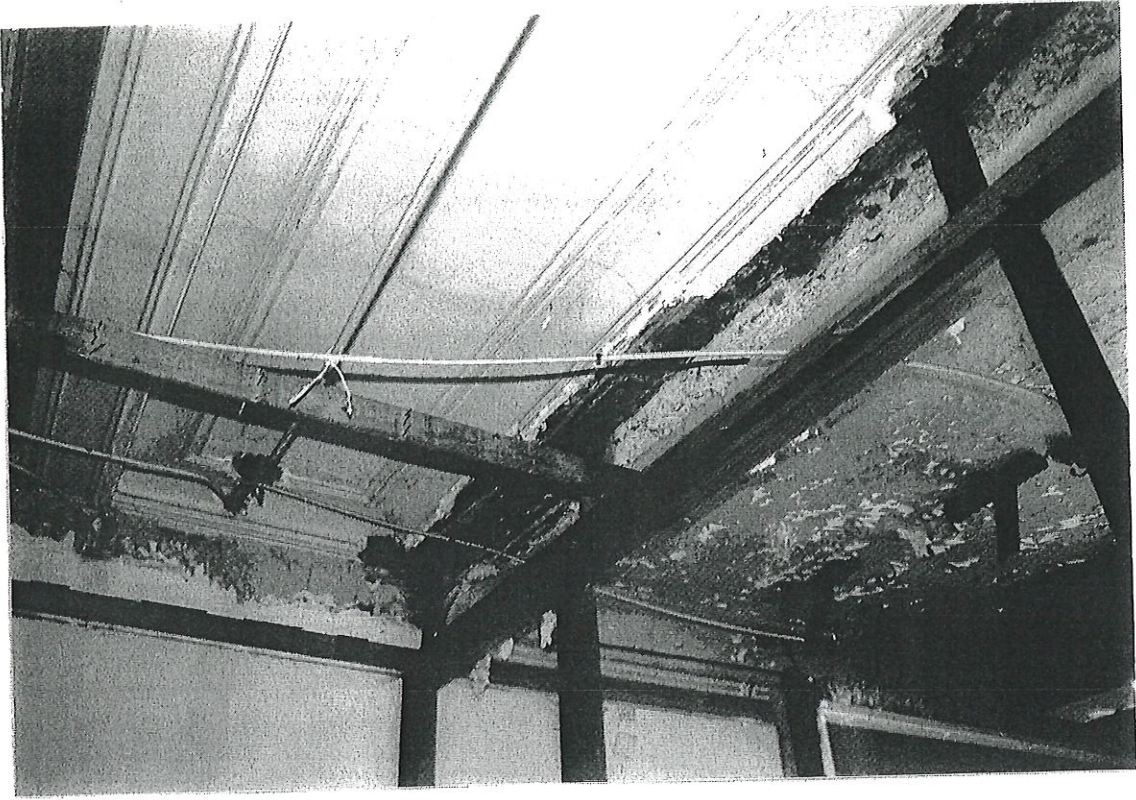

44

47

48

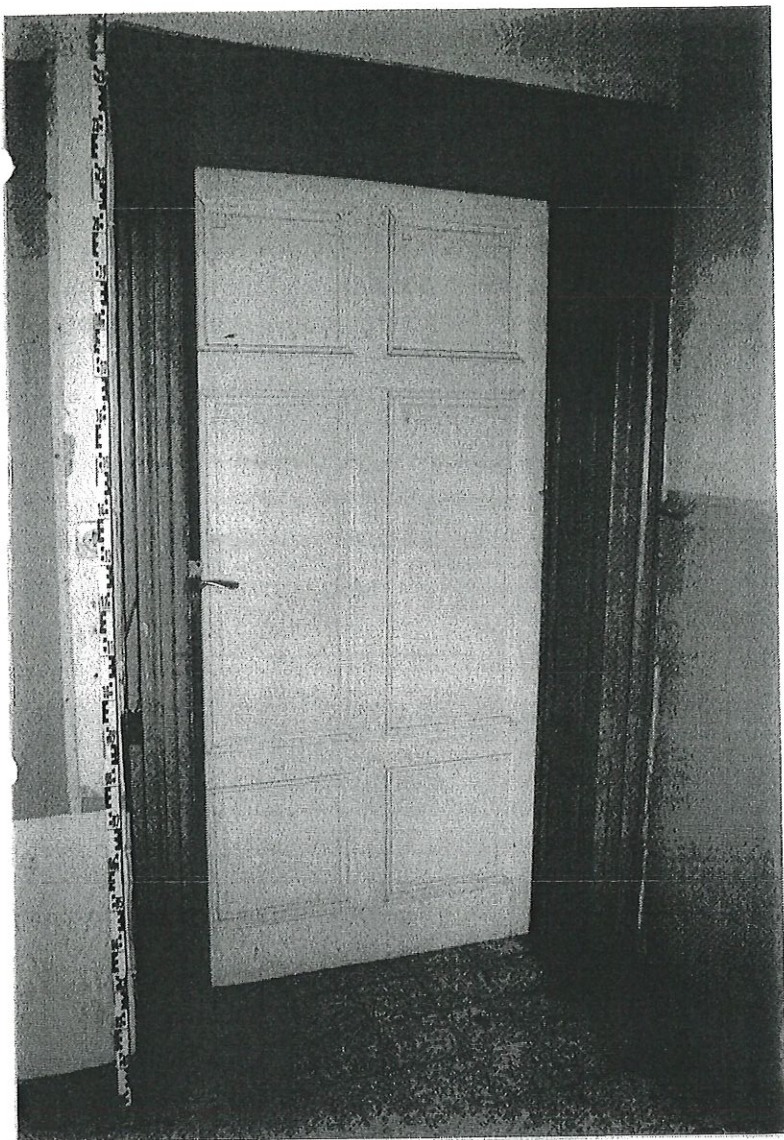
49

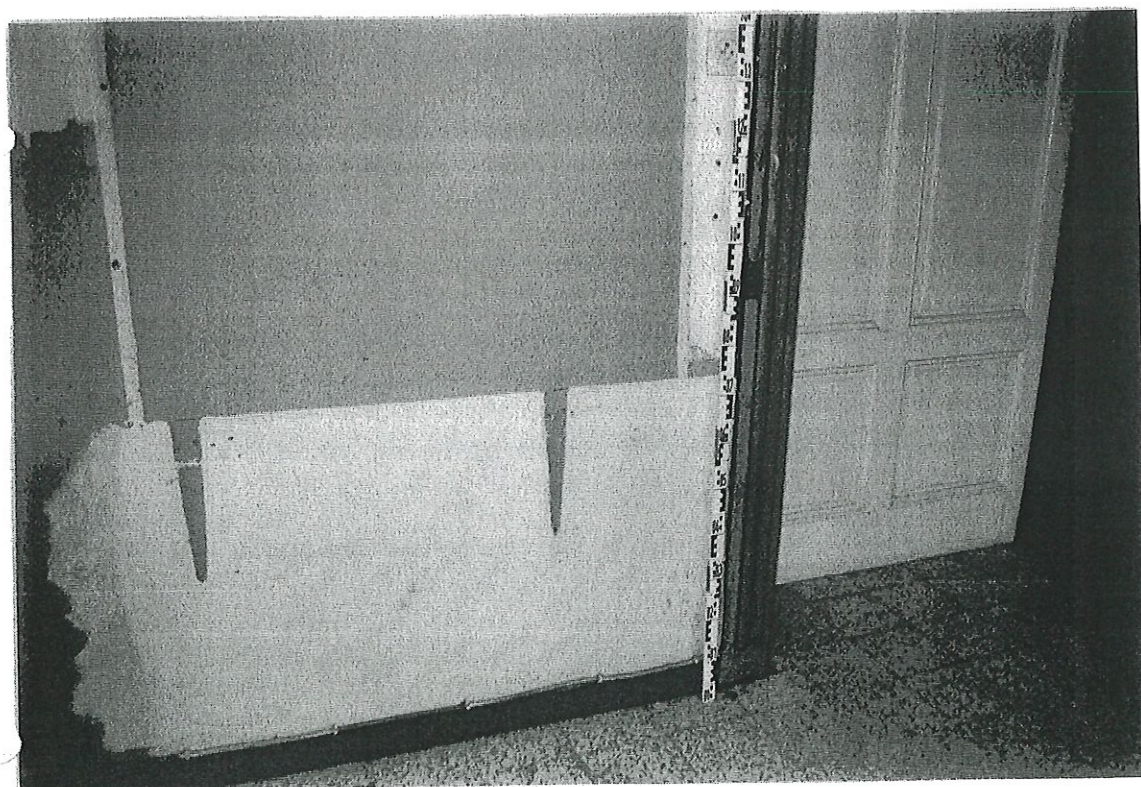
50

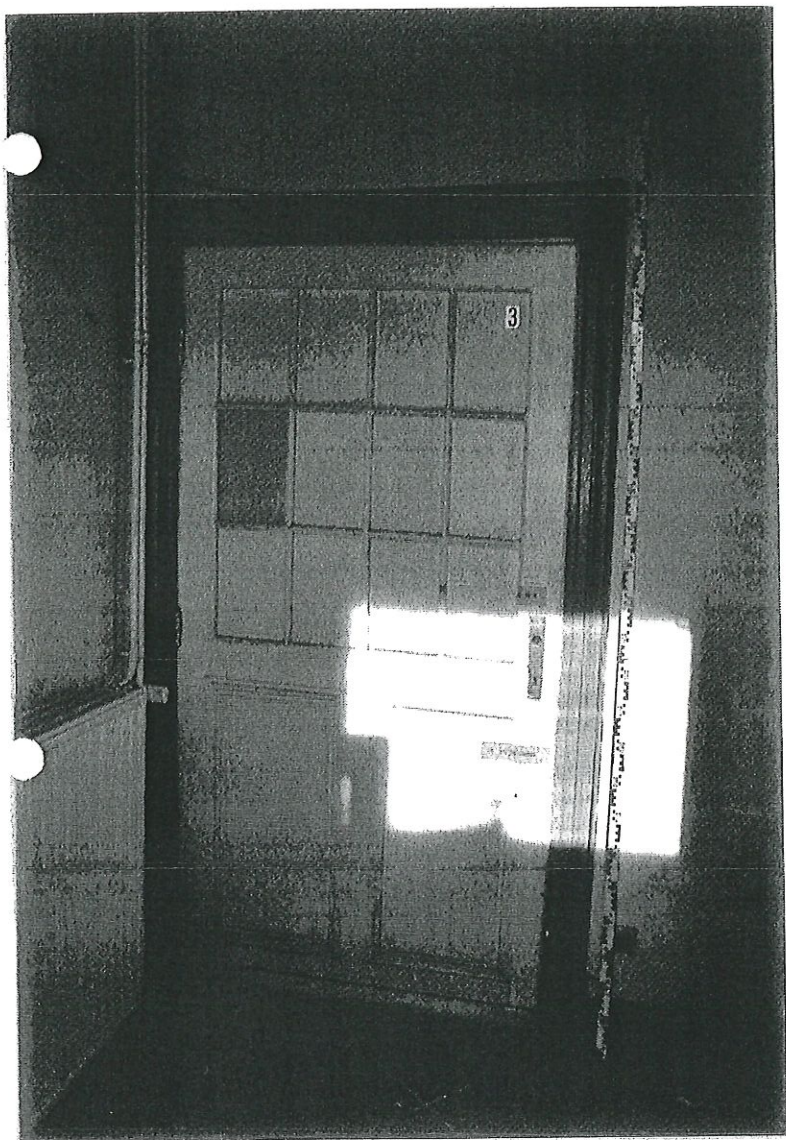

51

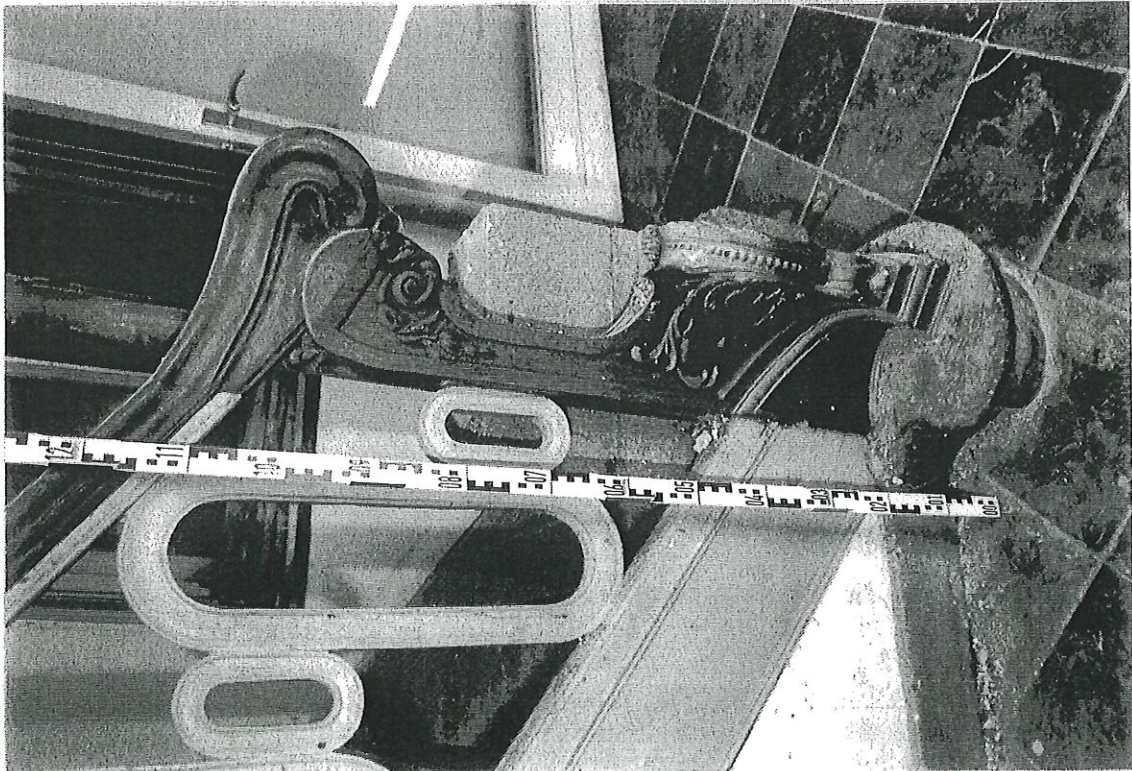
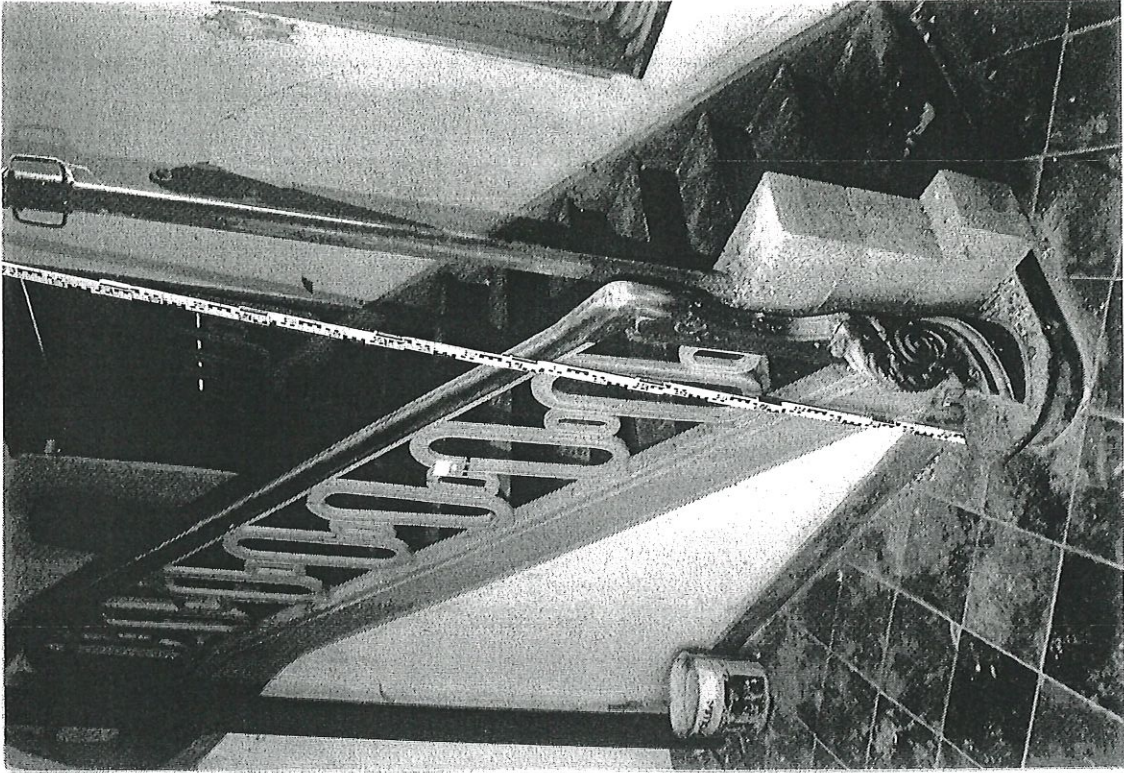

52

57

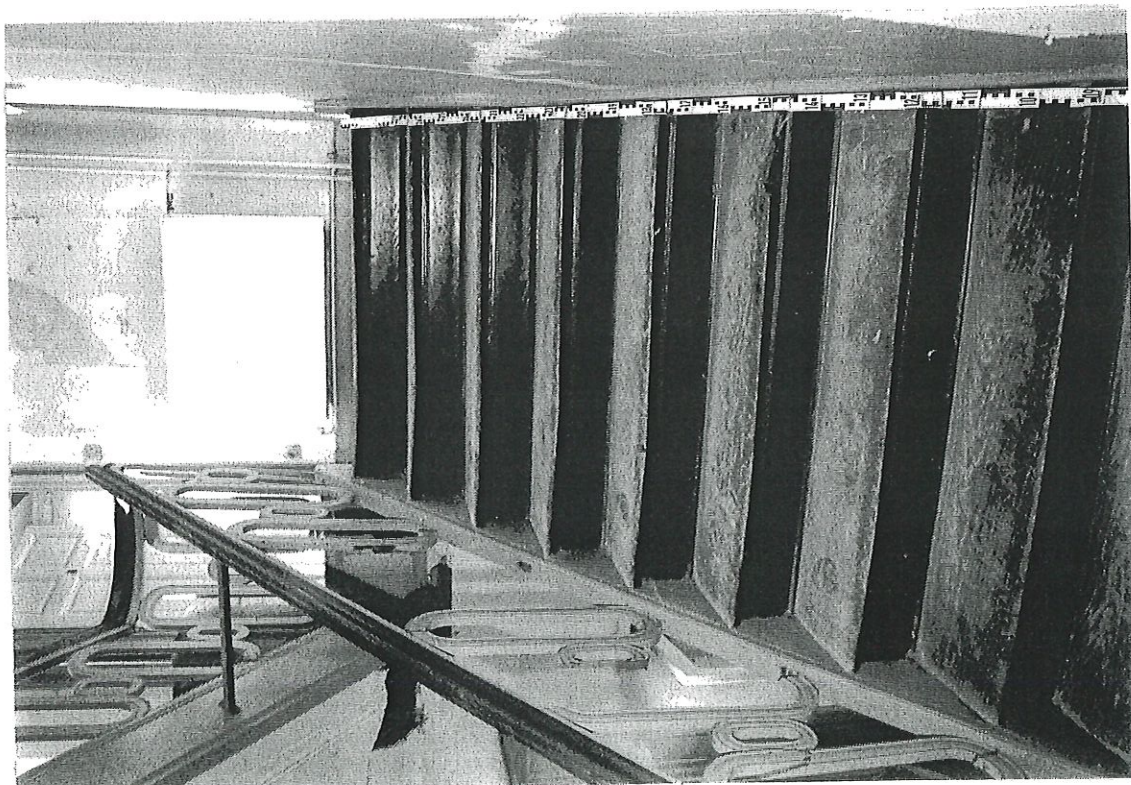
58

59

60

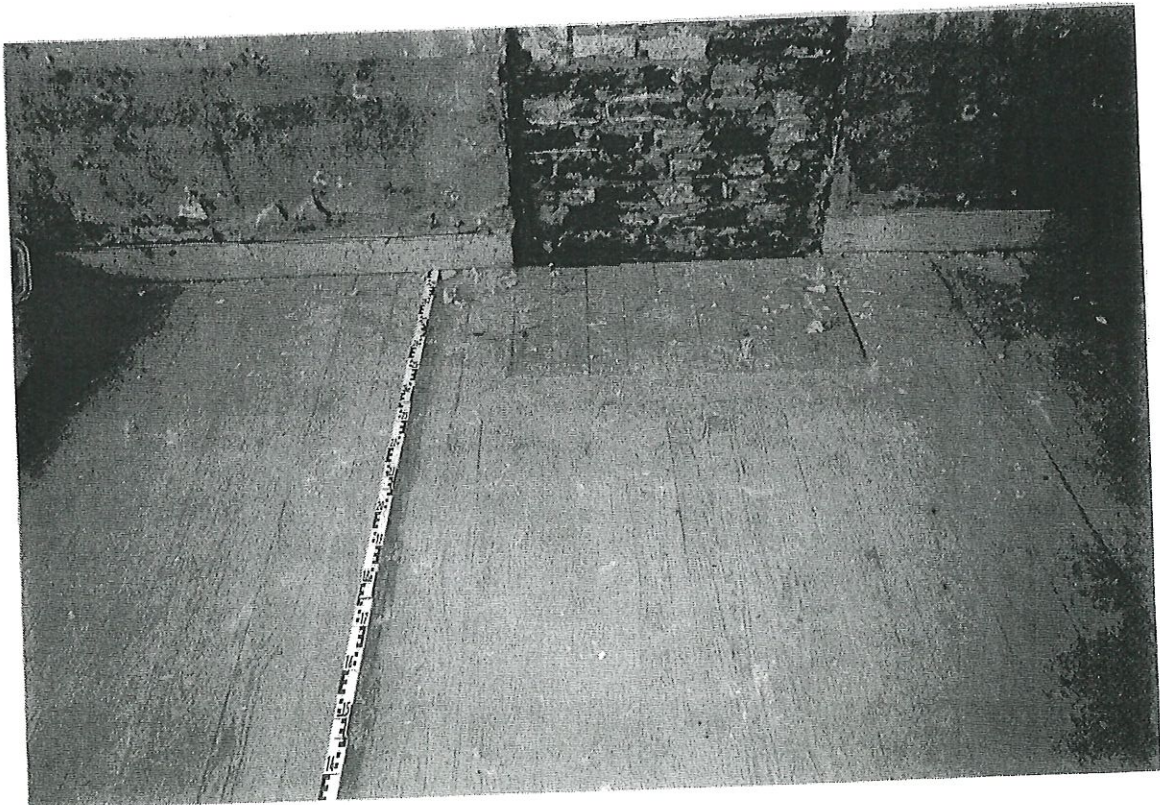
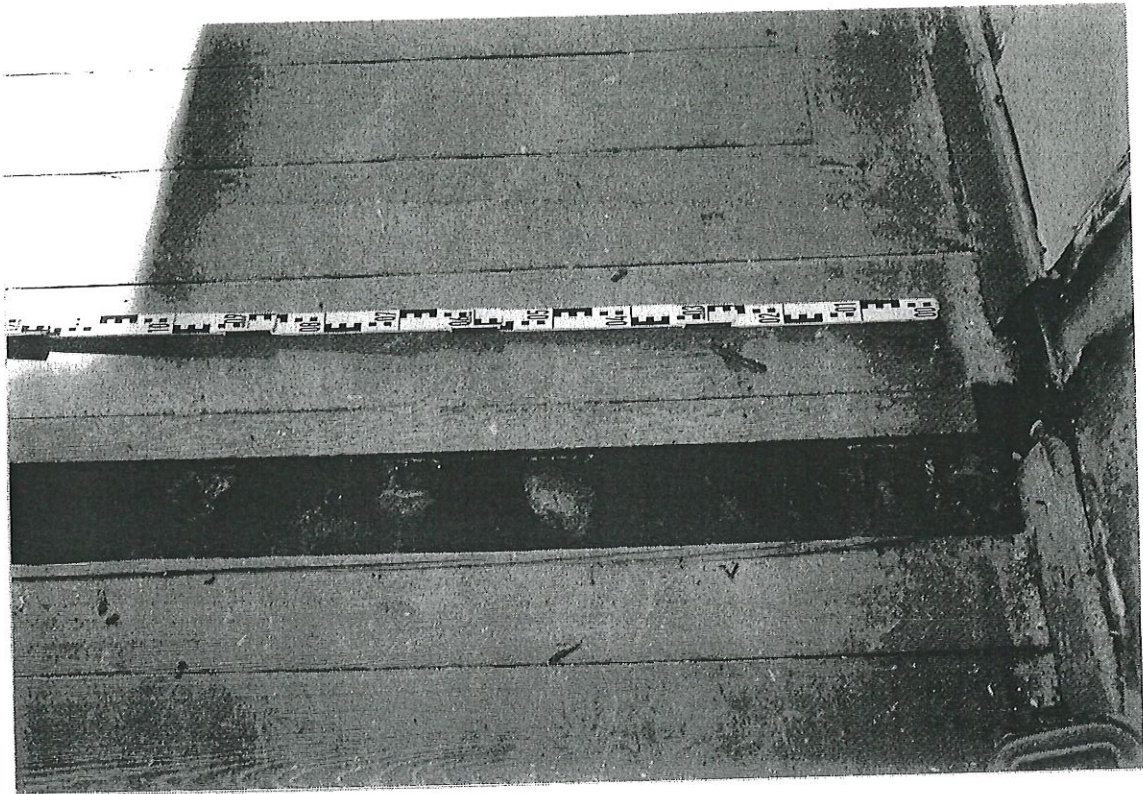

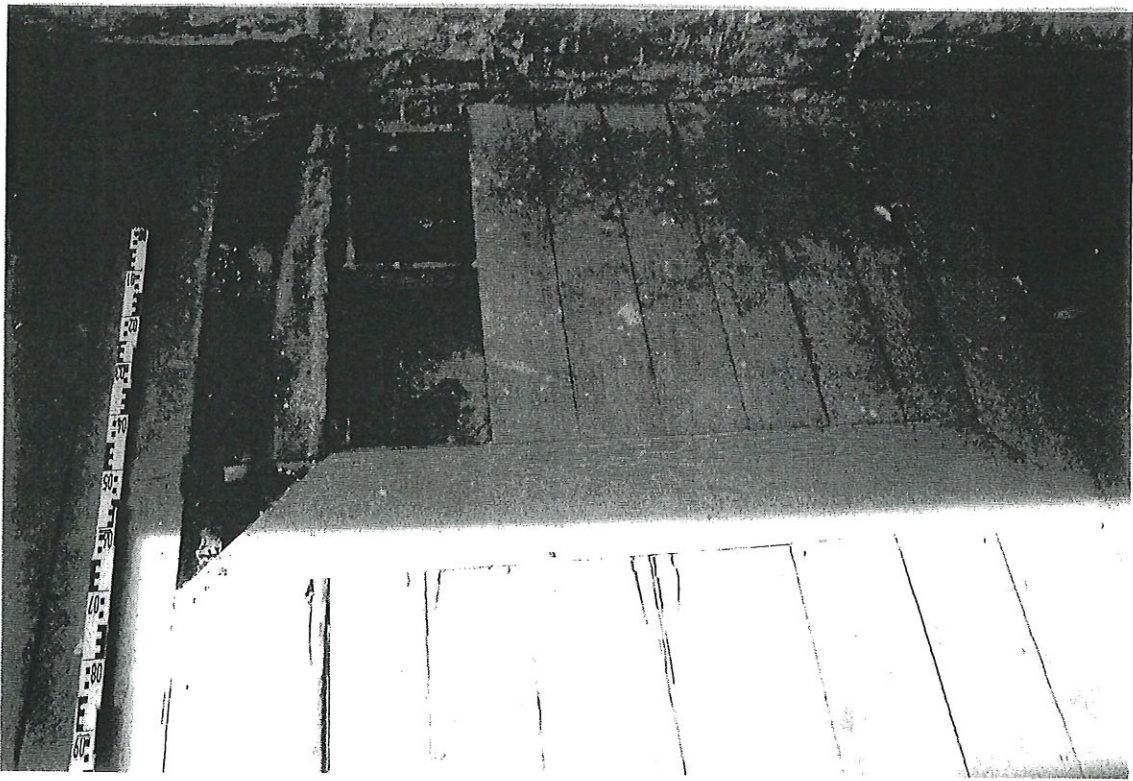
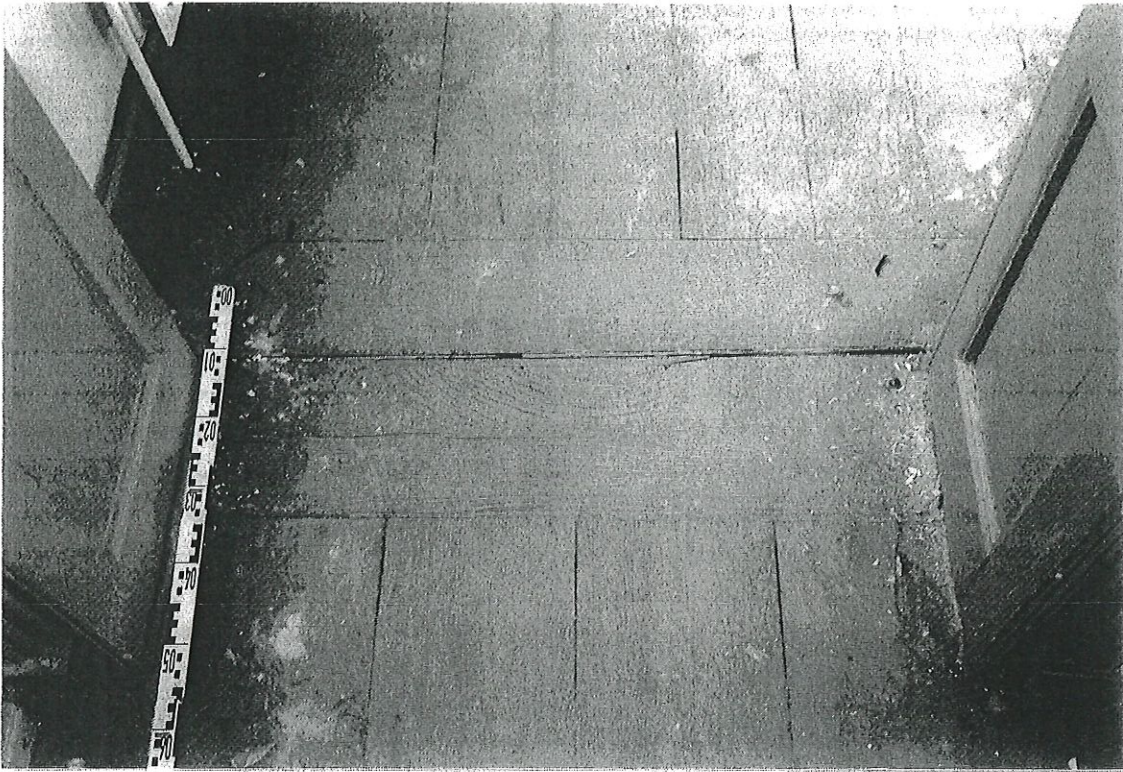

61

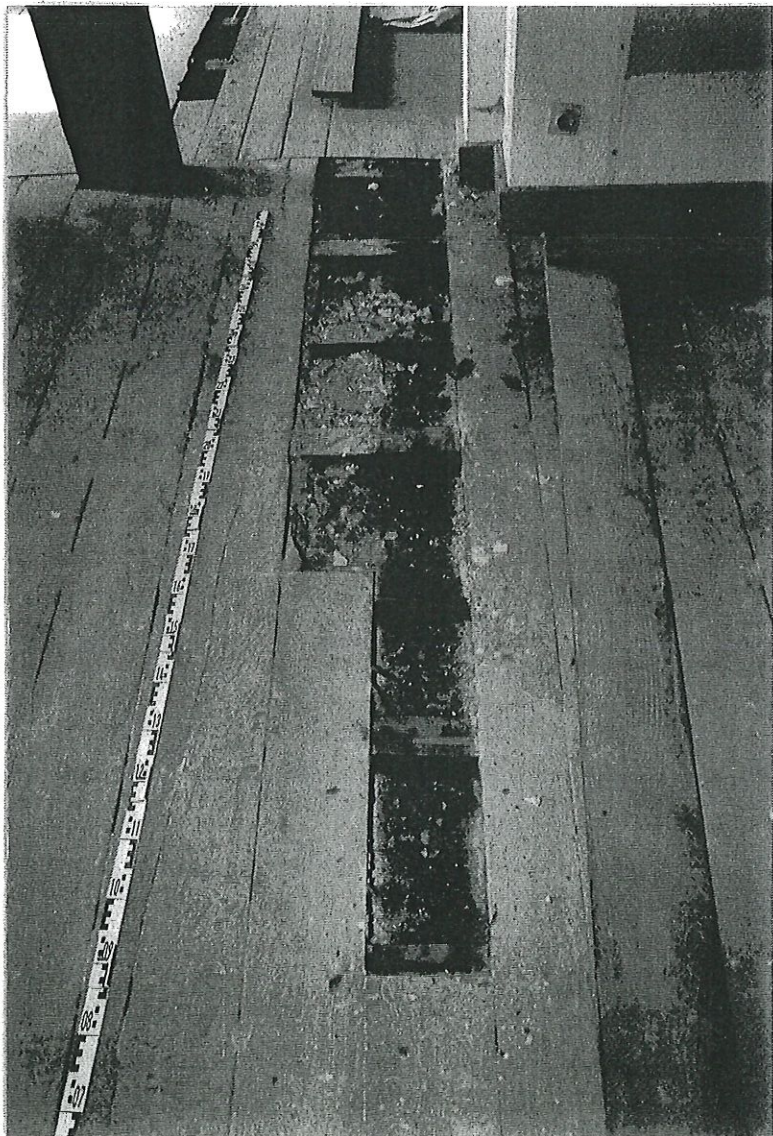

62

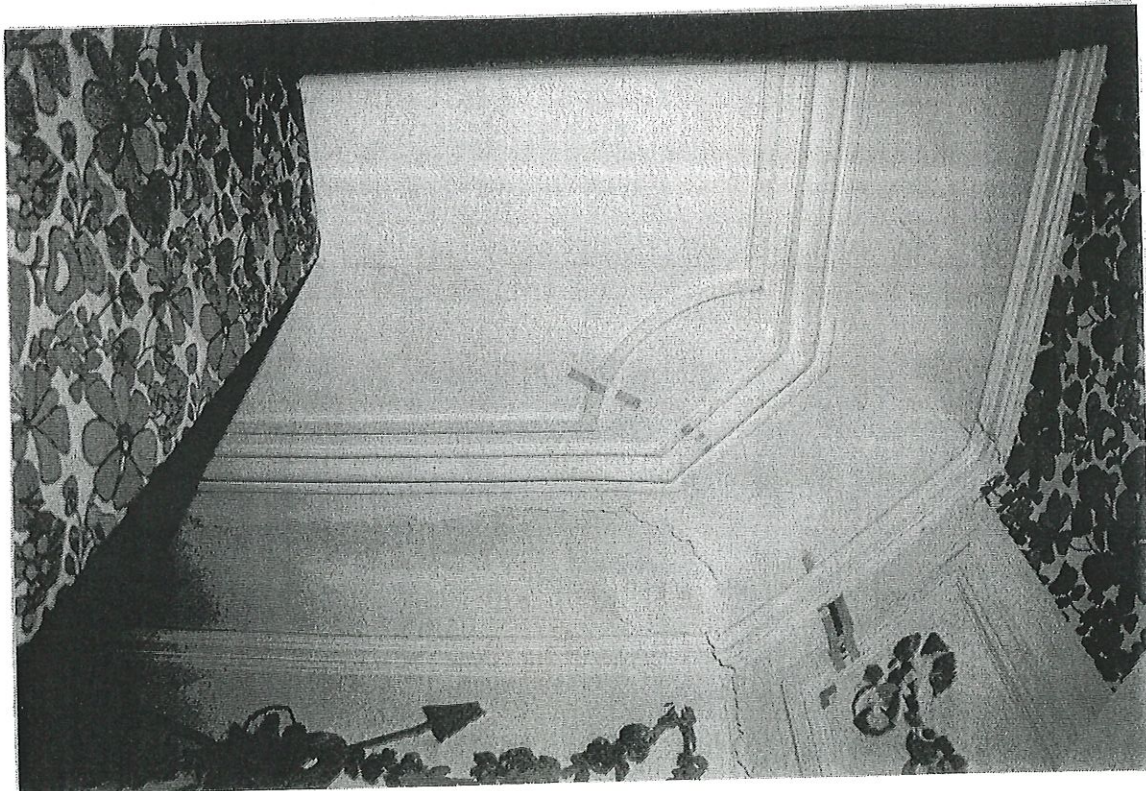
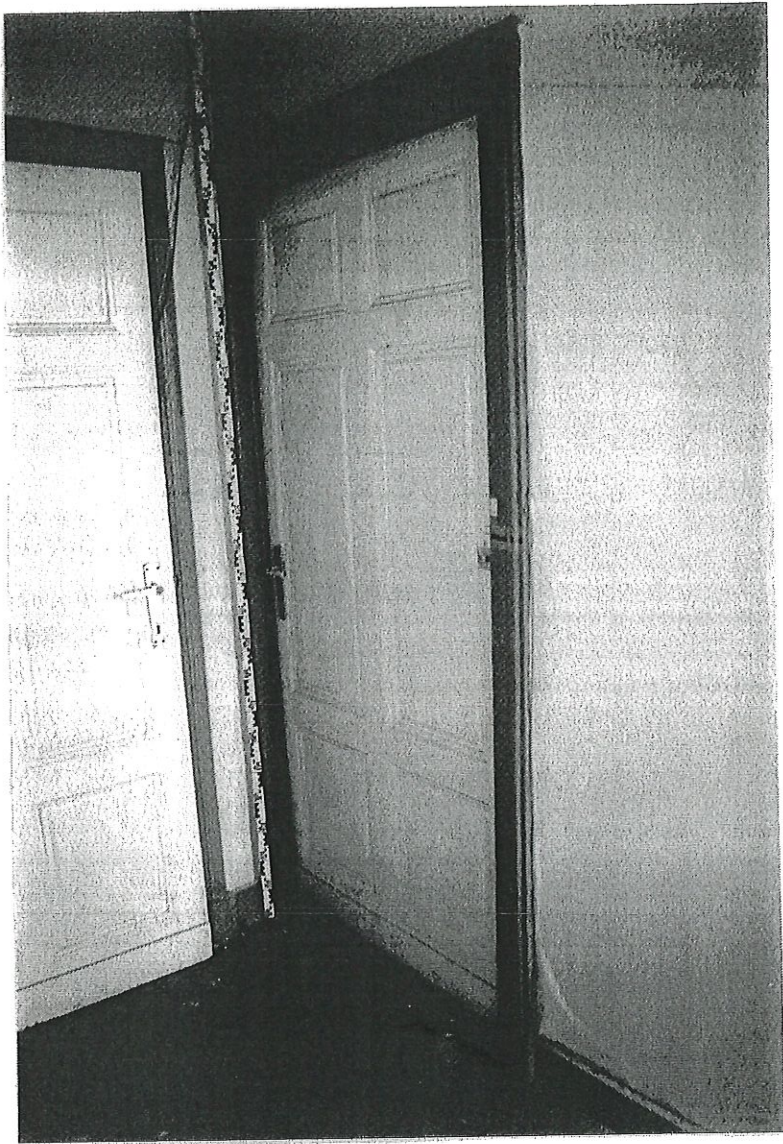

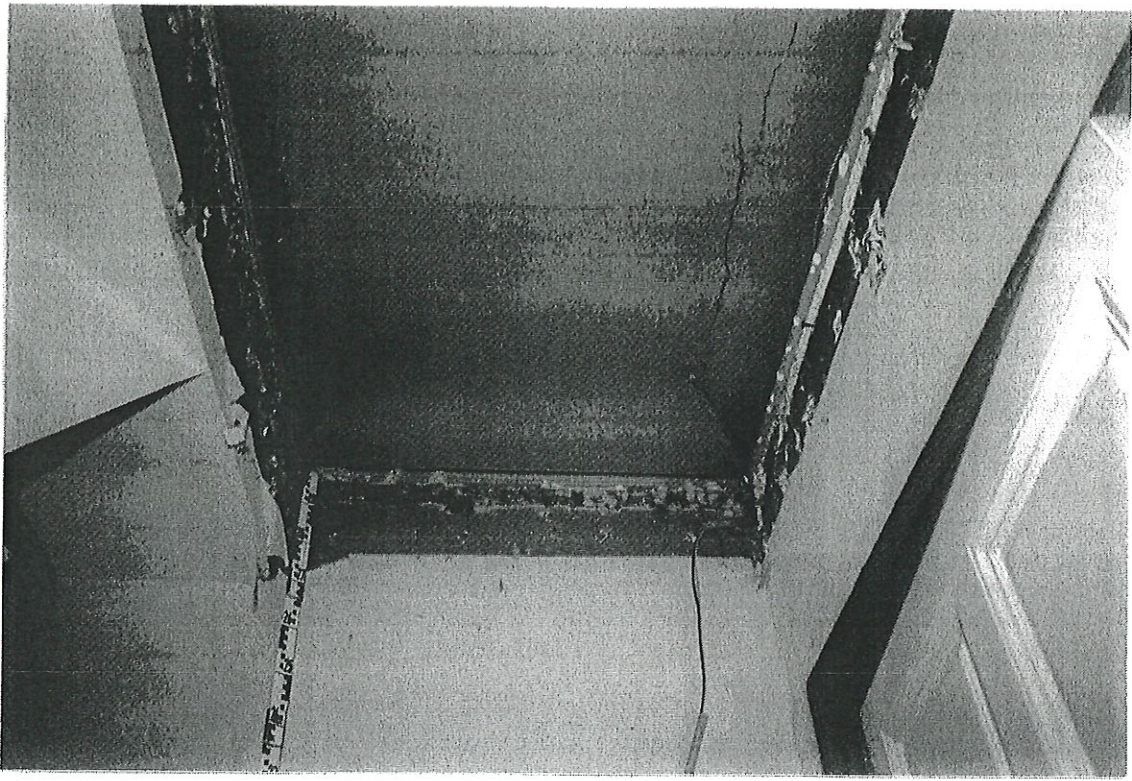

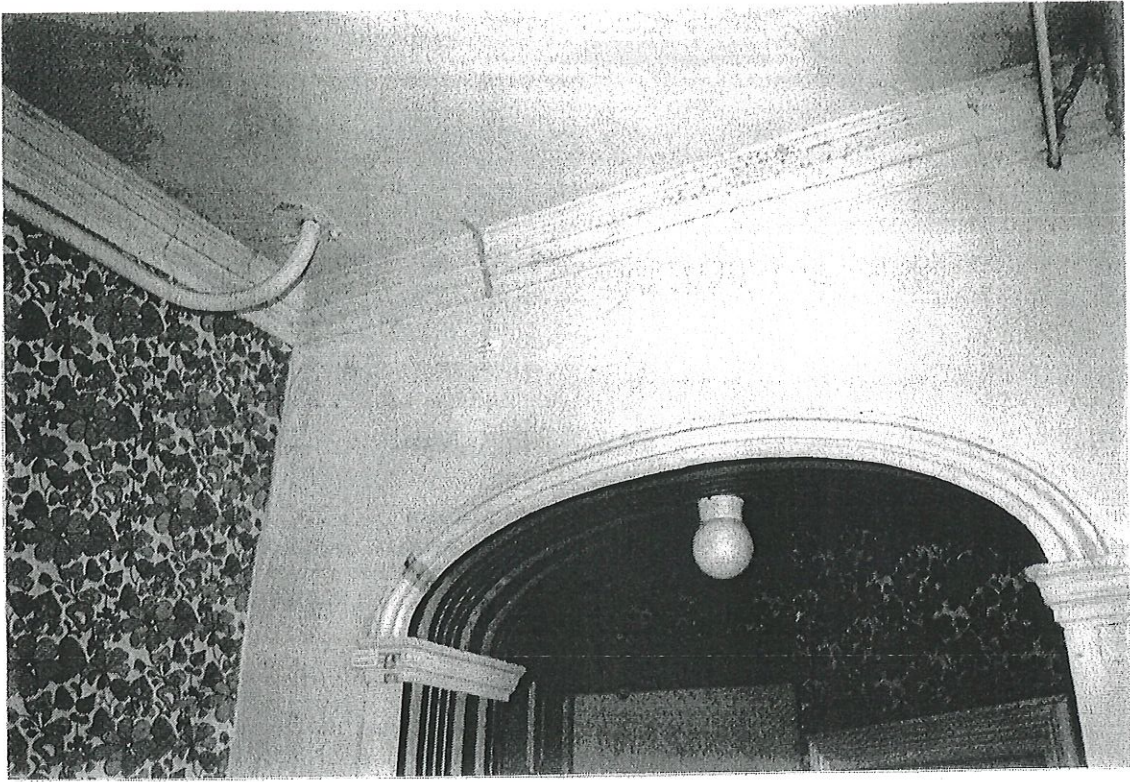

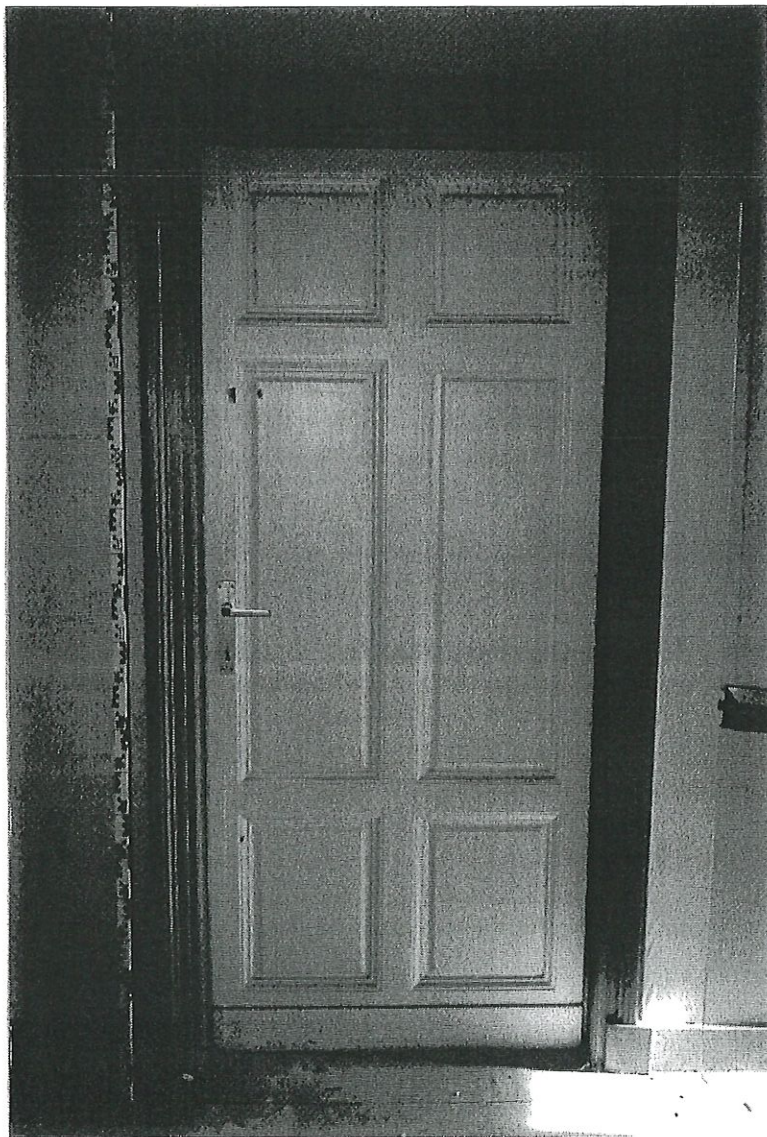

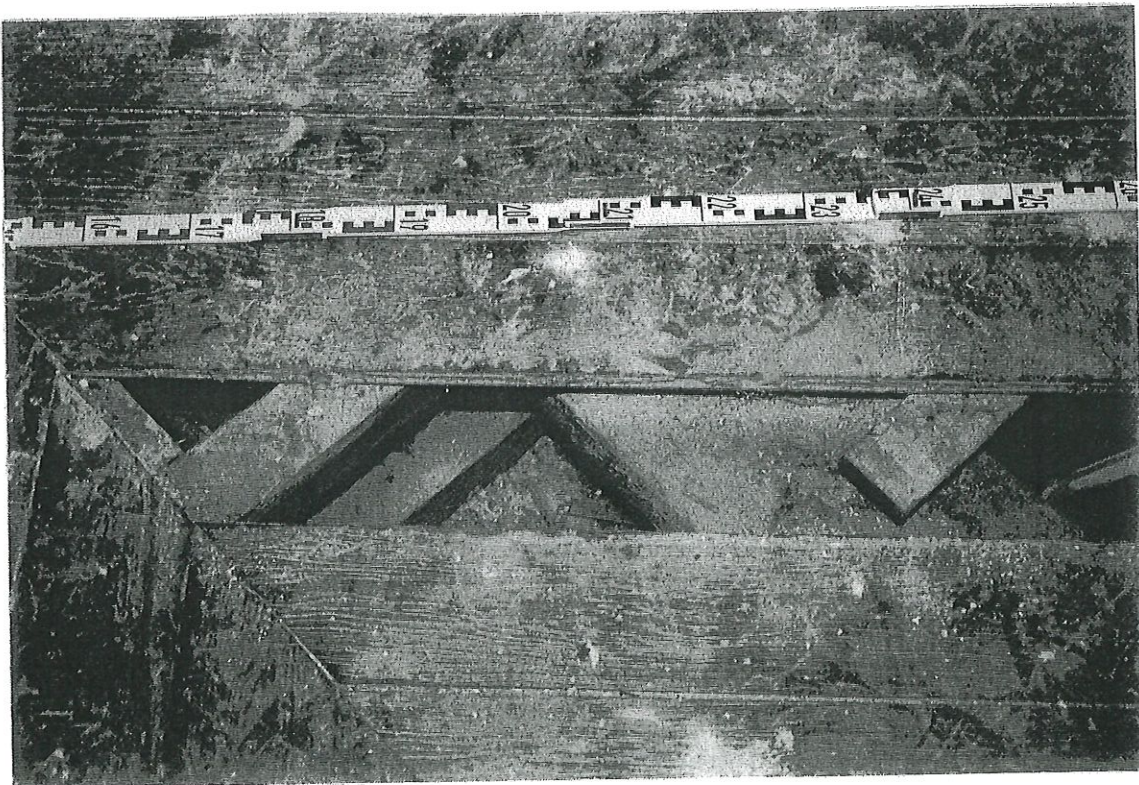

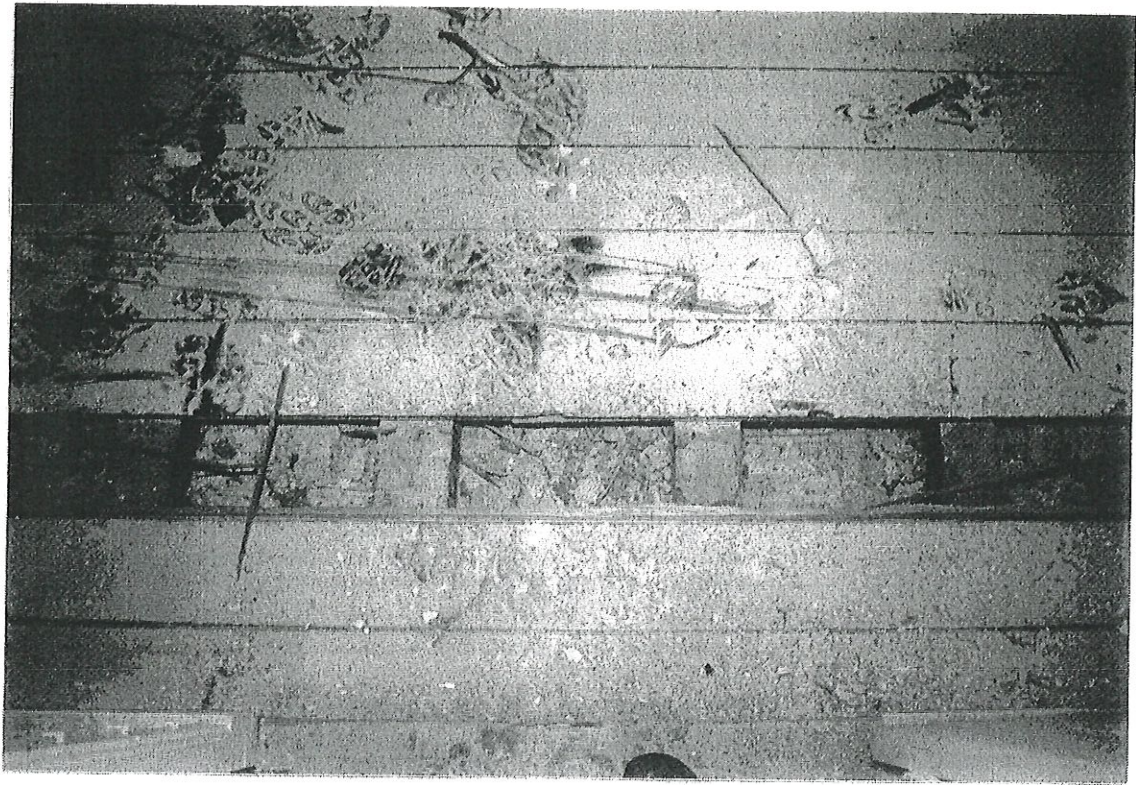

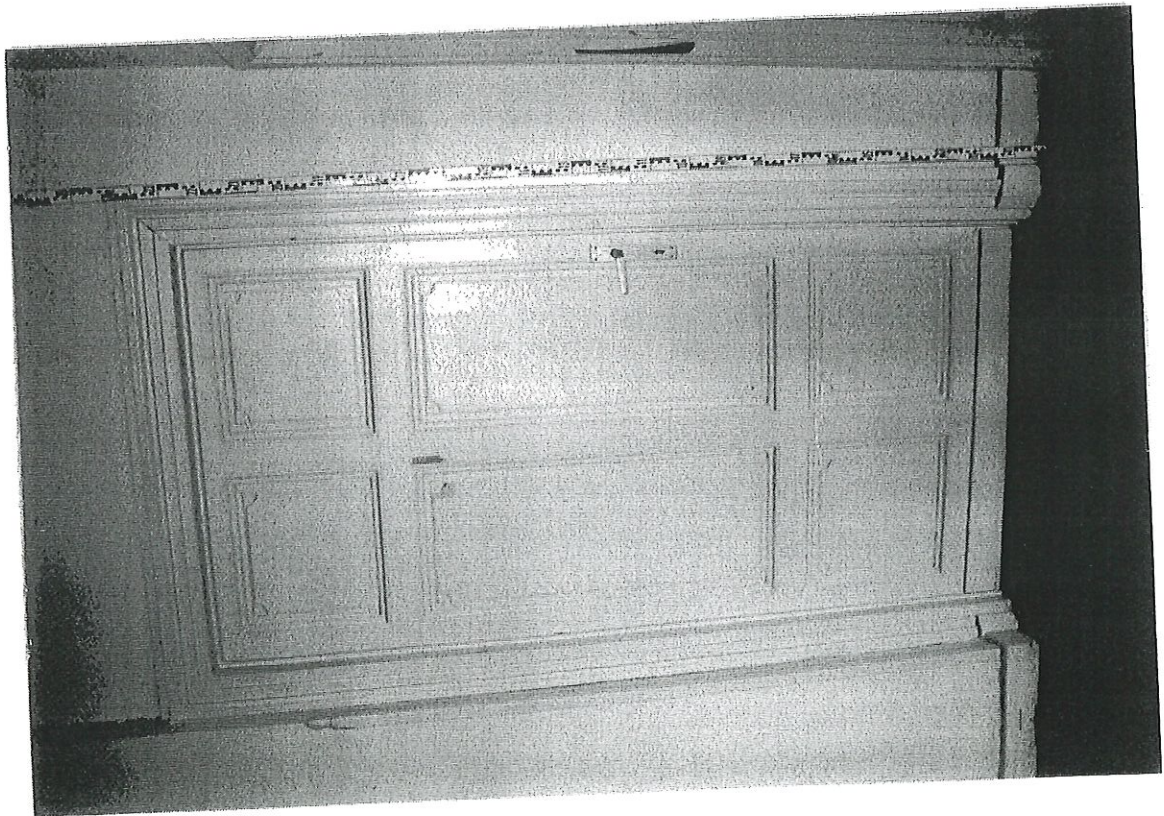
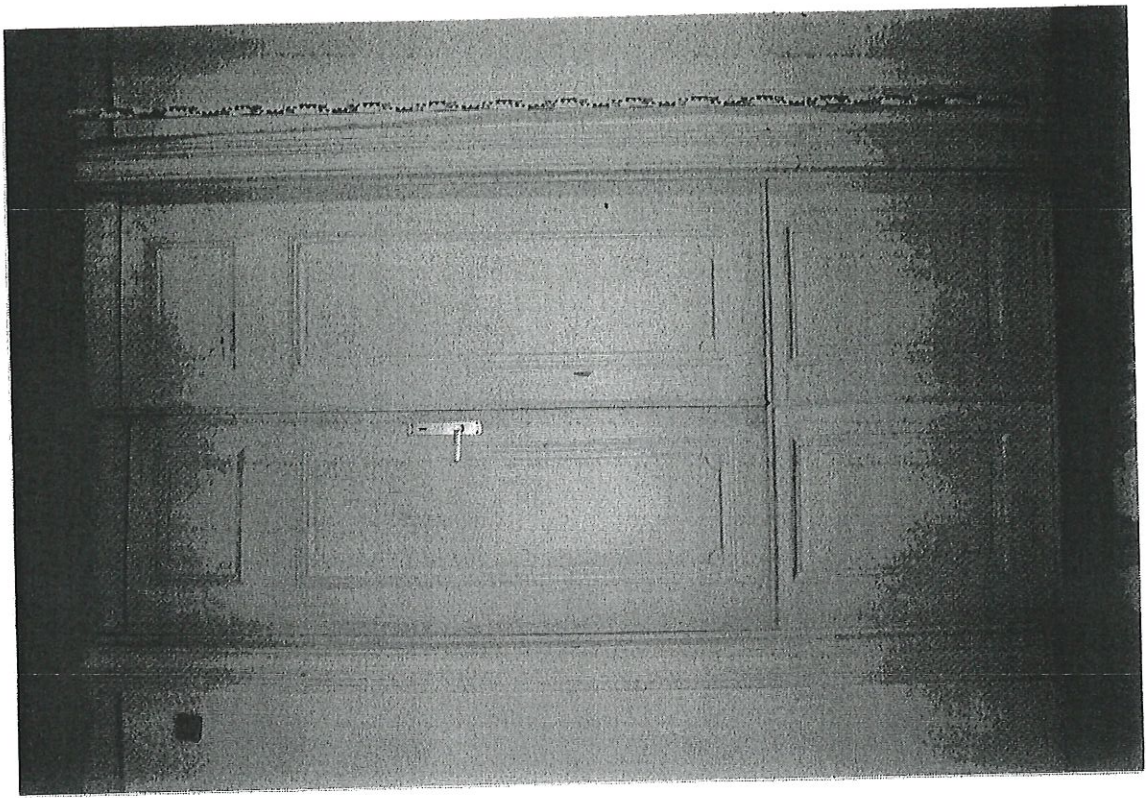

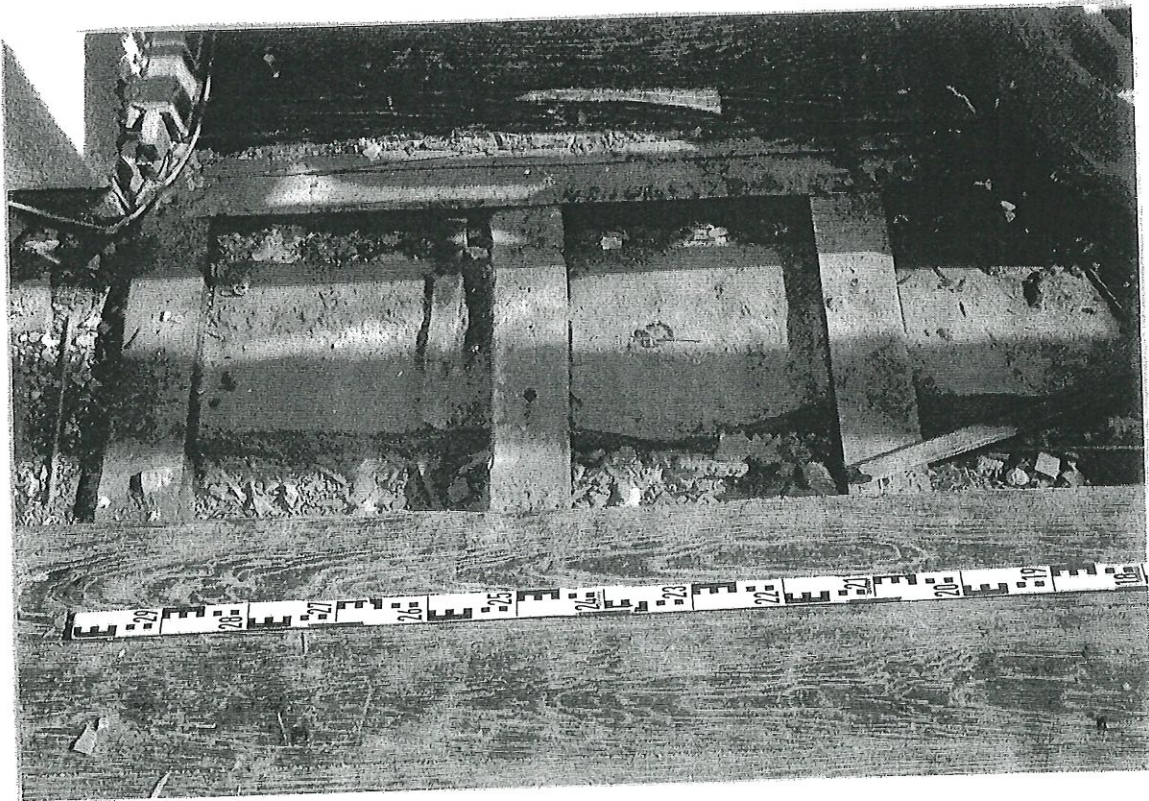

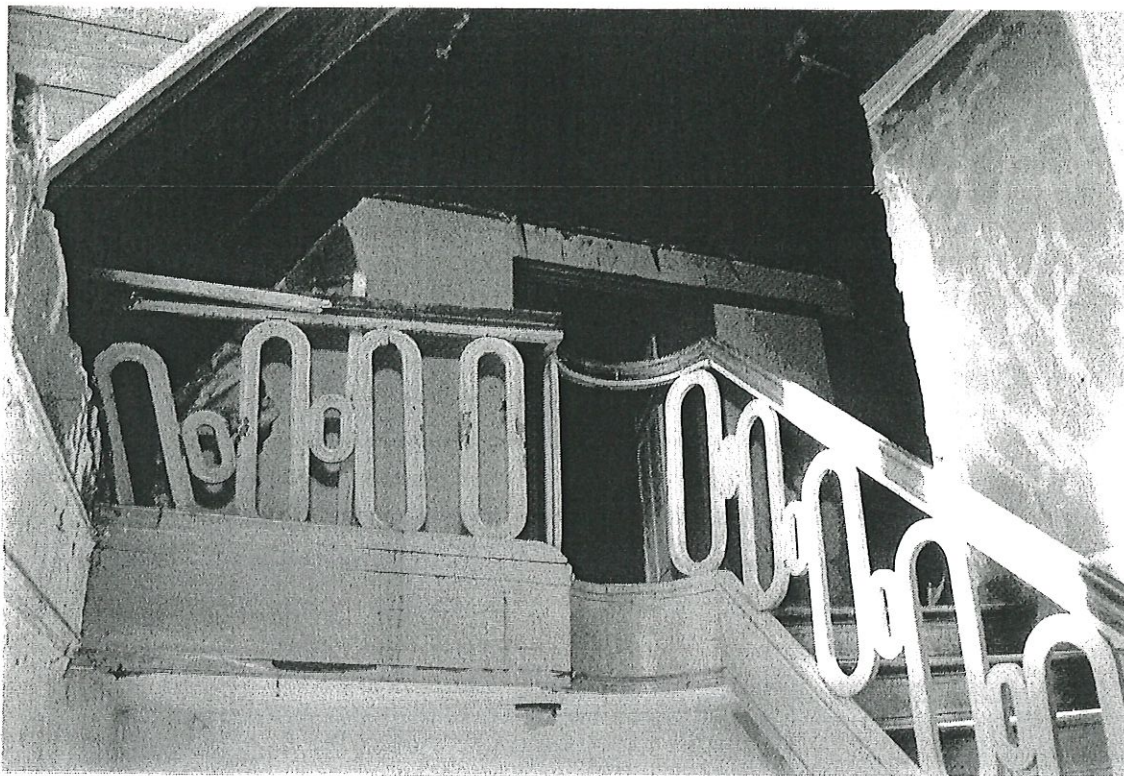

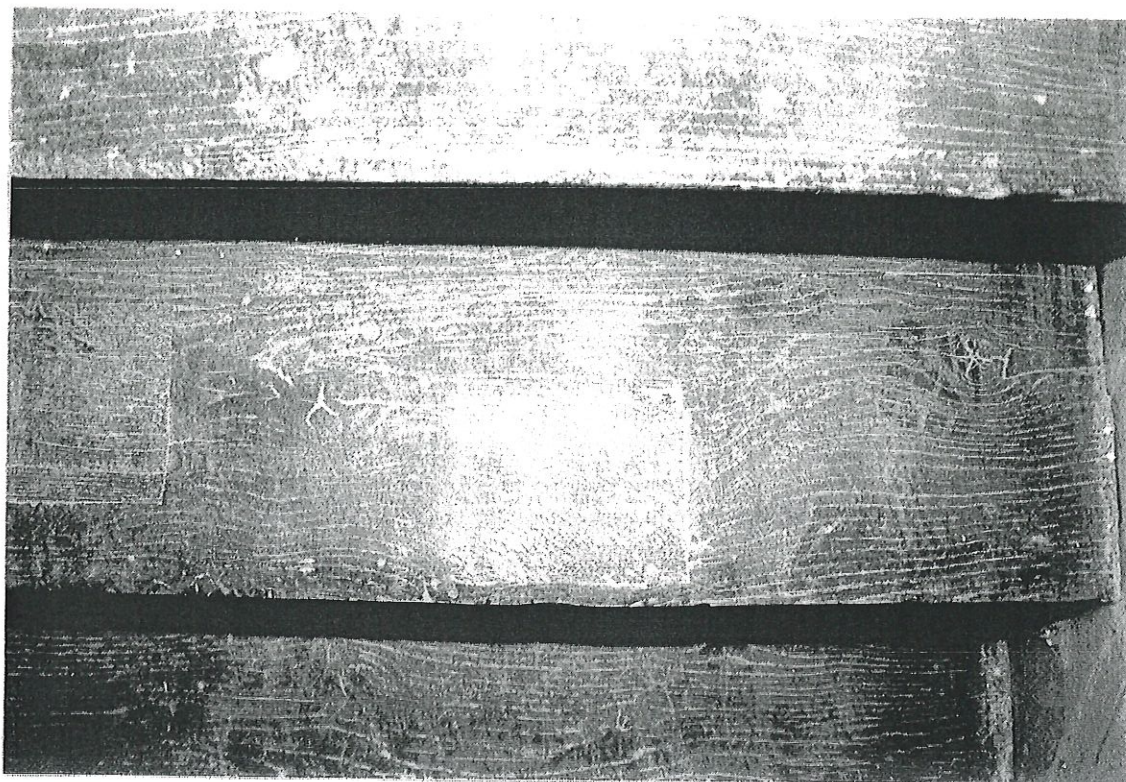
71

72

73

74

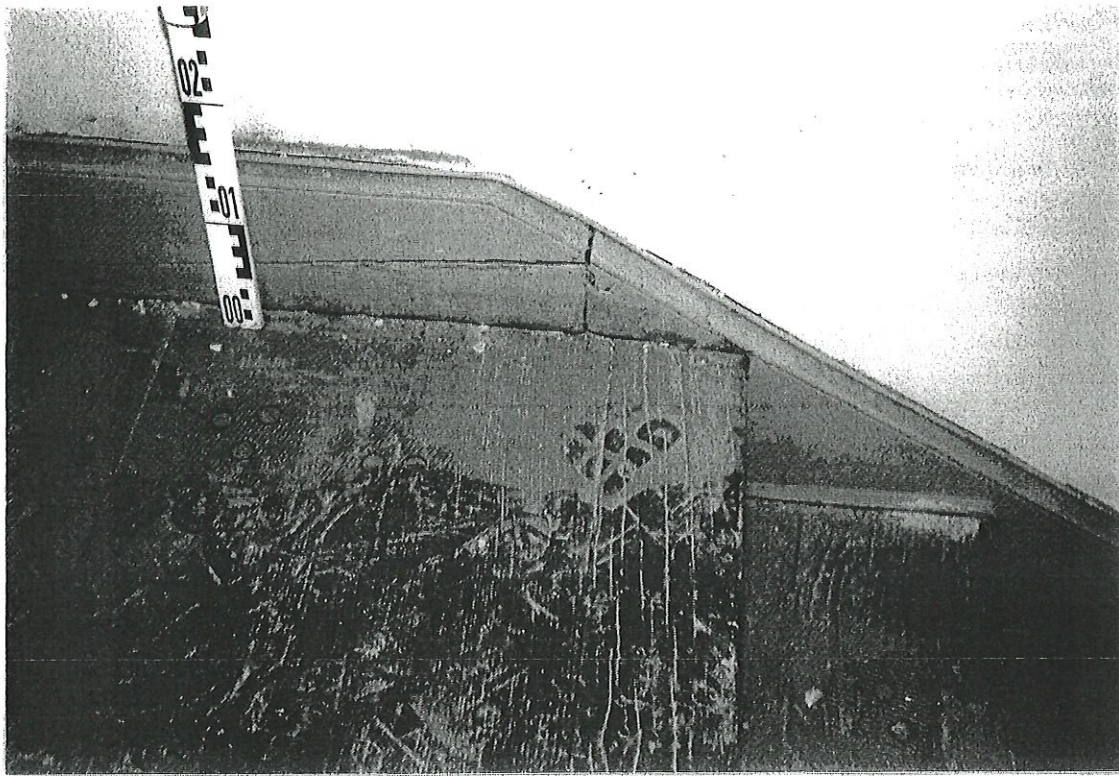

75

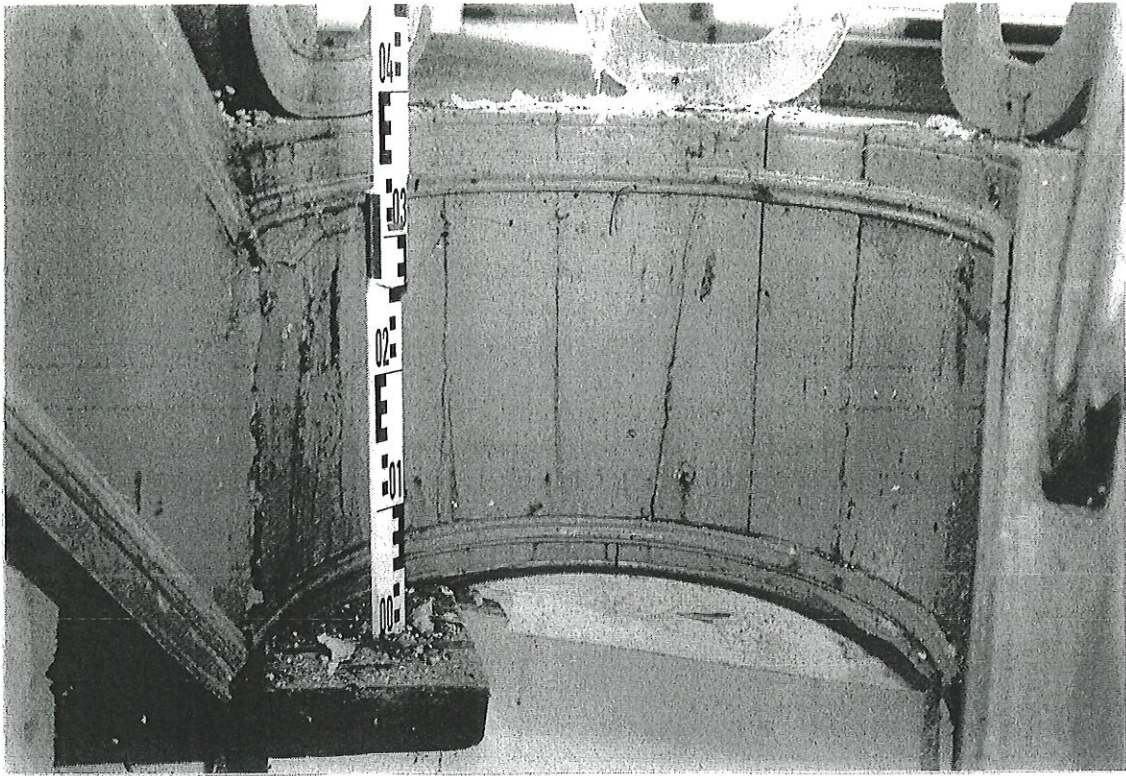
76

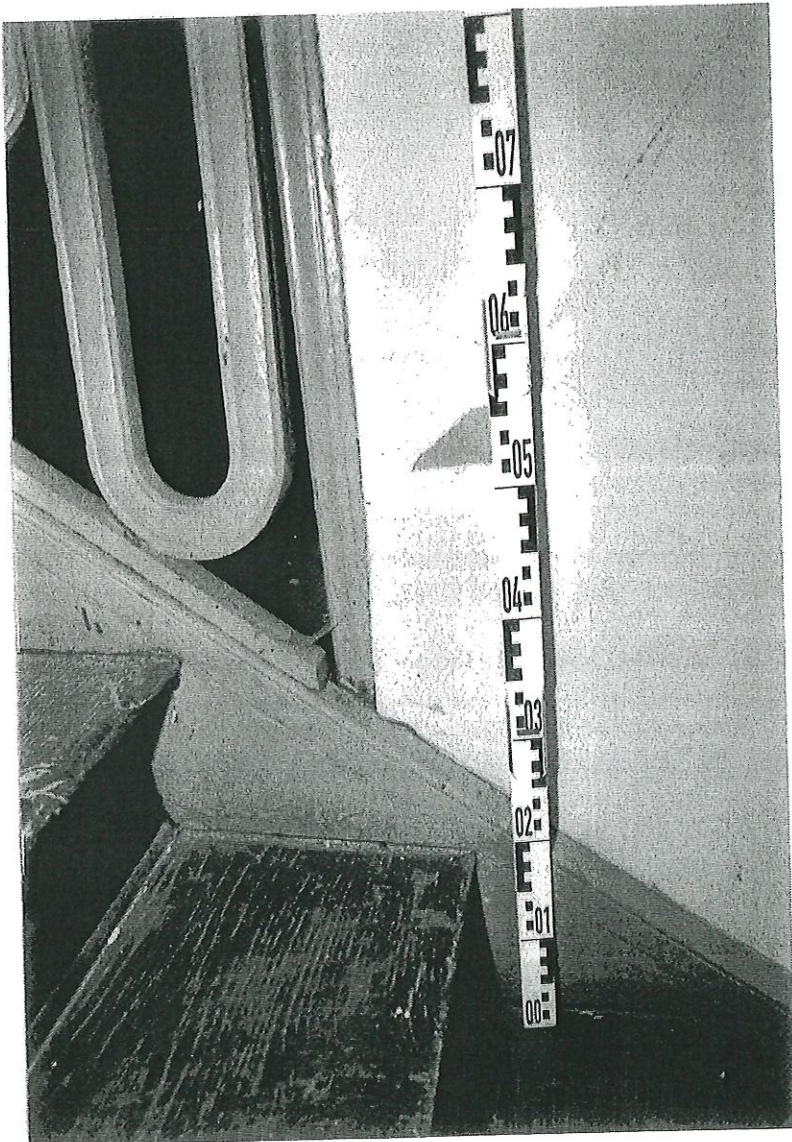

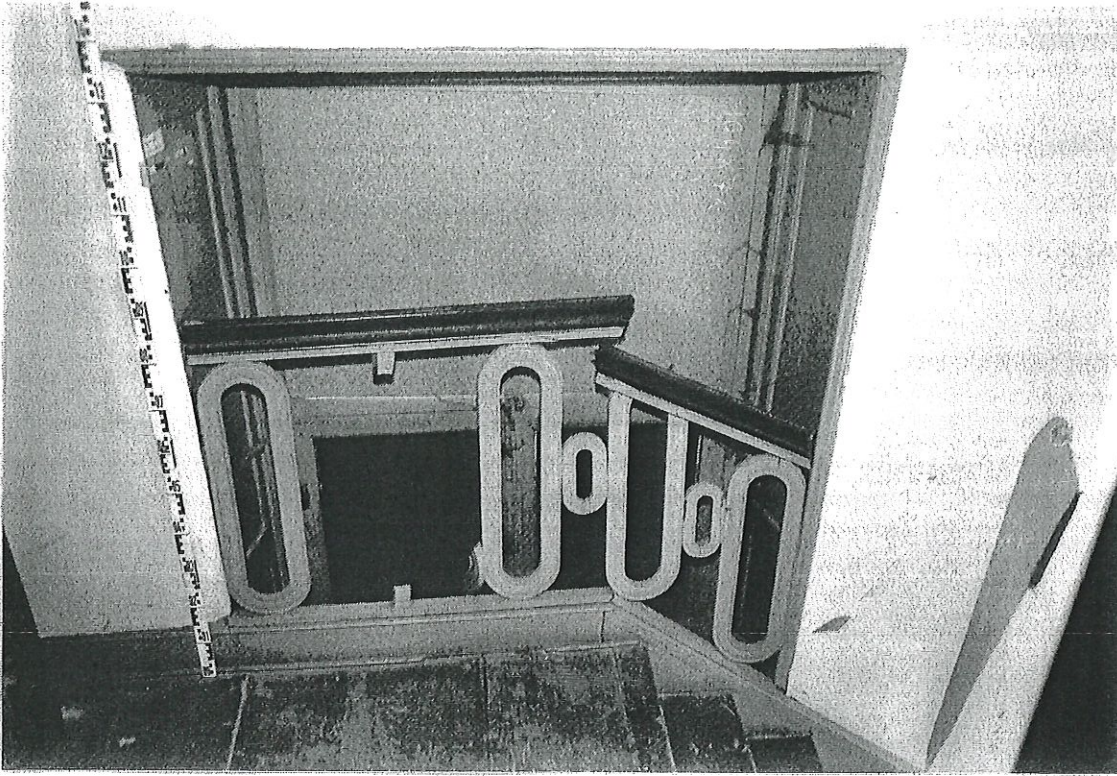
77

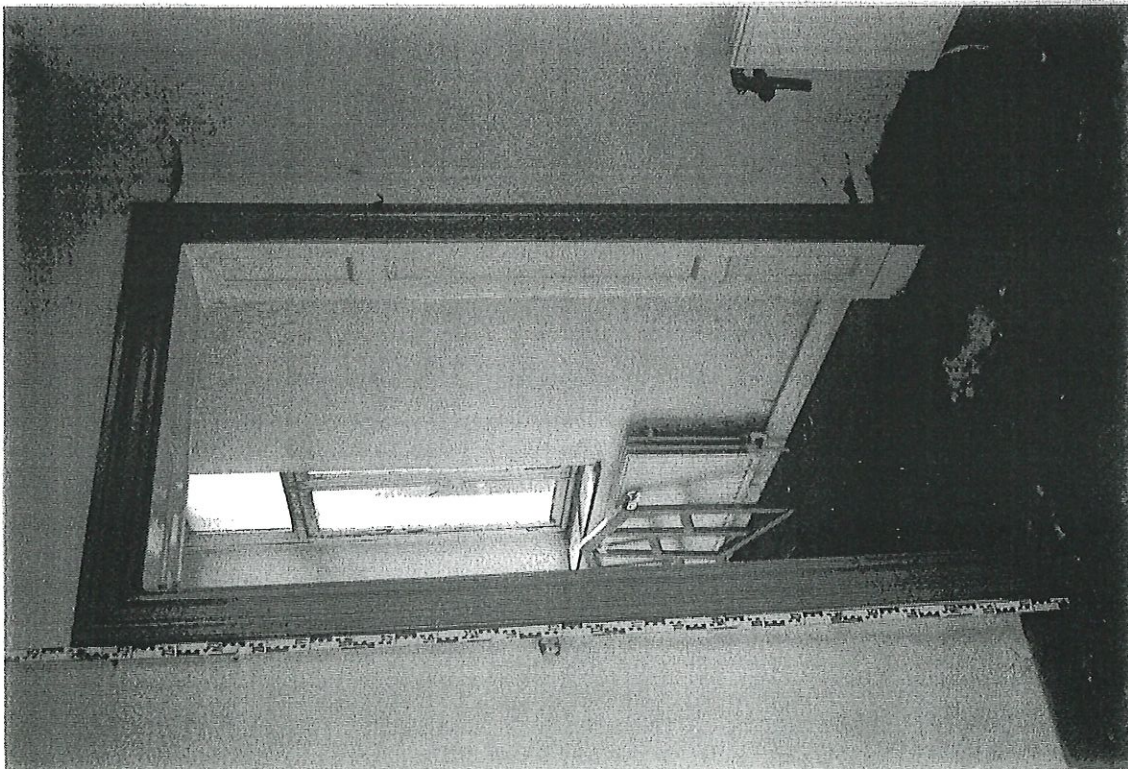
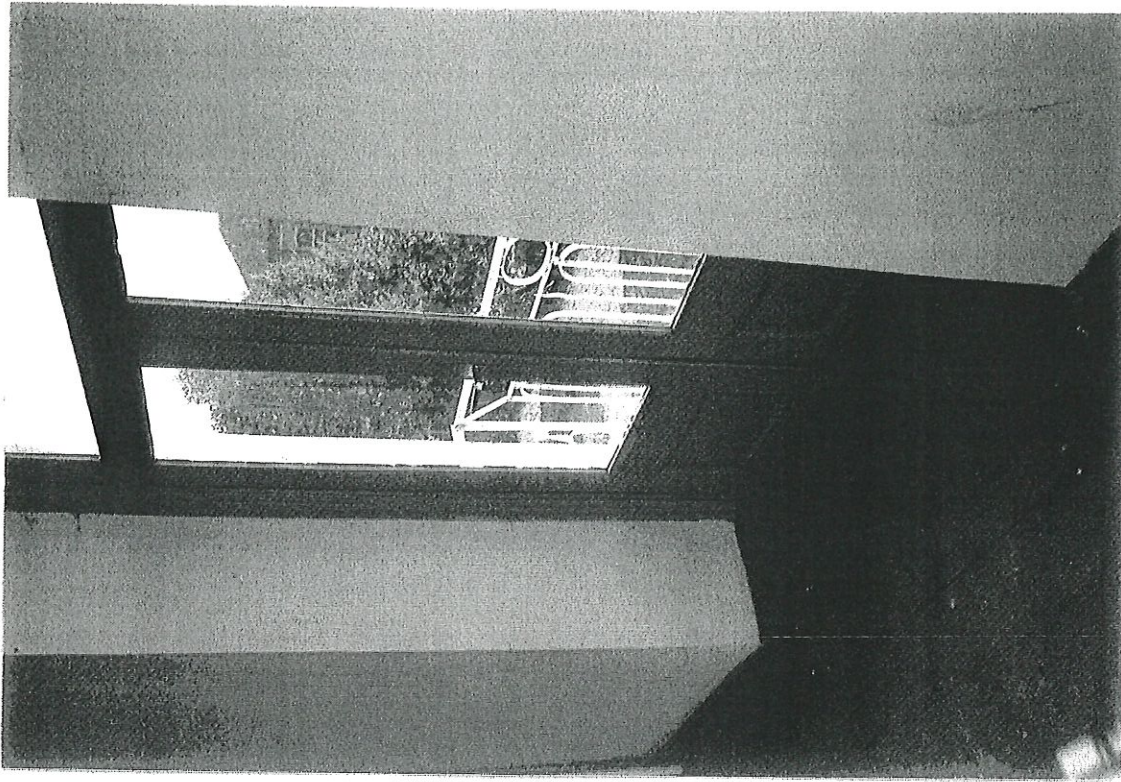
78

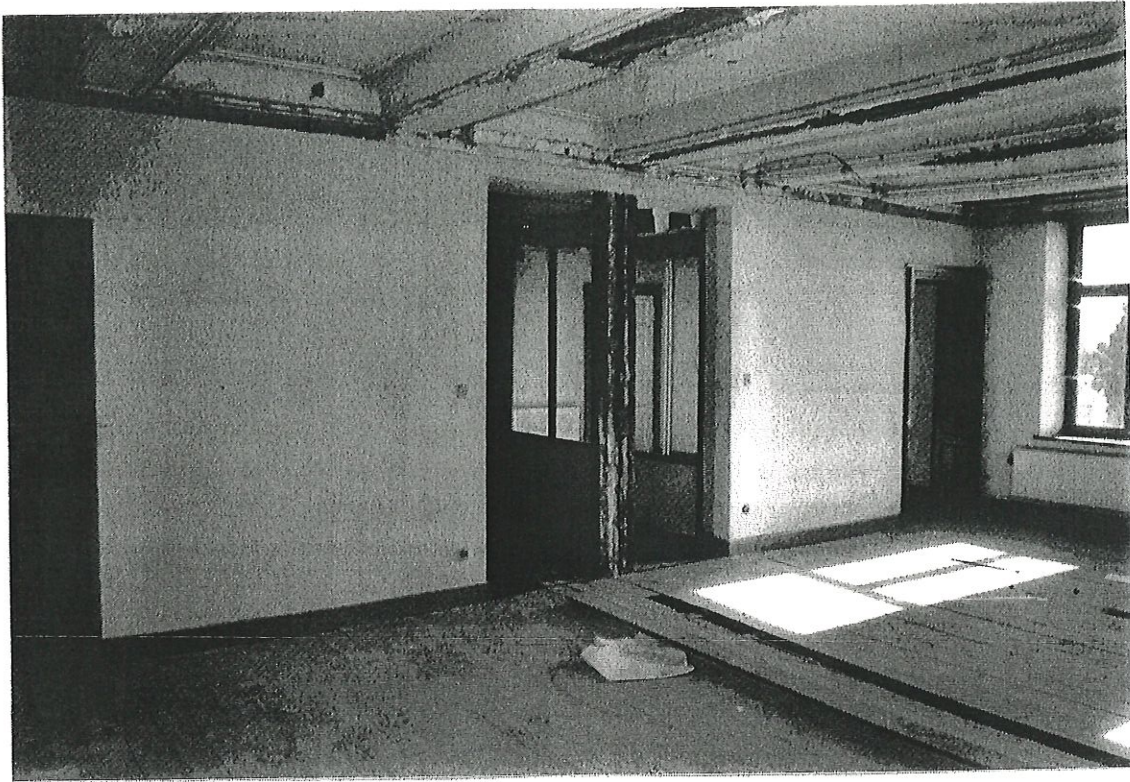

PROVINCIE LIMBURG
GEMEENTE 3720 KORTESSEM

RESTAURATIE KASTEEL "DE FAUCONVAL"

DIAGNOSENOTA

OPDRACHTGEVER

Gemeente Kortesseem
Kerkplein 11
3720 KORTESSEM

ONTWERPER

Danny Gilissen m.m.v.
Architect
Lievehereboomstraat 40
3720 KORTESSEM
Tel. 011/37.67.57

A.M.Consult bvba
Johan Grootaers
Kleine Breedstraat 37
9100 SINT-NIKLAAS
Tel. 03/766.07.65

DEEL 3 DIAGNOSENOTA

3.1. DIAGNOSE EXTERIEUR

3.1.1. VOORGEVEL

Configuratie

Symmetrische classicistische gevelordonnantie van 5 venstertraveeën met centraal licht vooruitgeschoven middenrisaliet.

Gevel opgetrokken in handvormbaksteen in kruisverband formaat 23 x 11,5 x 6 cm.

Geen natuurstenen gevelsokkel.

Vensteromlijstingen uitgevoerd in gefrijnde Namense karboonkalksteen met gekornist kopprofiel.

Gevelhoeken uitgewerkt in platbandpilaster in Maastrichter mergelsteen.

Middenvenster op de verdieping

Toegangstrap in blauwe hardsteen

De oorspronkelijke 18de eeuwse buitentrap van de centrale toegang is heden verdwenen en vervangen door twee buitentreden in henegouwse blauwe hardsteen.

Een bewijs dat de huidige twee buitentreden niet oorspronkelijk 18de eeuws zijn ligt in het feit dat de treden vooruitgeschoven zijn voor de omlijsting van het 18de eeuwse keldergat, links en rechts van de centrale toegang.

Balkonhekken

Bovenop de hardstenen geprofileerde latei van de centrale toegang van het kasteel Fauconval staat nog een historisch smeedijzeren hekwerk, heden witgeschilderd.

Nader onderzoek wijst uit dat dit hekwerk oorspronkelijk dateert uit de tweede helft van de 18de eeuw.

Enkele oorspronkelijke onderdelen zijn verdwenen.

Volgende elementen wijzen op de oorspronkelijkheid :

- geklonken verbindingen
- de oorspronkelijke koplijst van de balustrade is grotendeels verdwenen doch uiterst links is nog een oorspronkelijk fragment van de 18de eeuwse geprofileerde koplijst bewaard.
- op een aantal verticale hekstijlen zijn de bevestigingspunten te zien van verdwenen gesmede rozetmotieven (ze waren vermoedelijk verguld).

Baksteenmetselwerk

Het gevelparement en het voegwerk komen niet meer voor in de oorspronkelijke 18de eeuwse toestand.

Het gevelparement is een regelmatig kruisverband formaat 23 x 11,5 x 6 cm van oranje rode en veeleer paarsrode baksteen.

Het baksteenmetselwerk vertoont over het ganse oppervlak duidelijk sporen van een vroegere restauratie. Het baksteenoppervlak werd onmiskenbaar in het verleden gezandstraald, hetgeen blijkt uit het licht pokdalig en geschuurde oppervlak.

De baksteen vertoont dus geen dicht oppervlak.

Naast de gezandstraalde textuur komen in het baksteenparement zones voor waar de baksteen verweerd en afgekalfd is, veel gelijkenis vertonend met vorstschade.

Deze verweerde baksteen bevindt zich onder andere ter hoogte van de onderkant van de hardstenen vensterdorpels, voornamelijk verdieping.

De verweringsgraad van het baksteenmetselwerk van de voorgevel is algemeen uniform op gelijkvloers en eerste verdieping.

Opgelet, vanaf de tweede verdieping (niveau vensterdorpels in Namense steen) blijkt het baksteenmetselwerk een andere minder verweerde textuur te bezitten, vermoedelijk werd hier niet gezandstraald.

Het baksteenoppervlak is donkerder gekleurd.

Daarenboven is vanaf dit peil het parement anders opgevoegd (zie verder).

Detailopgave verweerde en te vervangen bakstenen voorgevel

Middenrisaliet

In het vlak	6 stuks te vervangen
Venster 2 ^o verdieping (onder de dorpel)	5 stuks

Geveltravee rechts

In het vlak	10 stuks
Venster 1 ^o verdieping Rechts	5 stuks
Venster 1 ^o verdieping Links	2 stuks
Venster 2 ^o verdieping Rechts	5 stuks
Venster 2 ^o verdieping Links	10 ½ stenen

Geveltravee links

In het vlak	5 stuks
Venster 1 ^o verdieping (onder de dorpel)	
Rechts	10 ½ stenen
Links	10 ½ stenen

Voegwerk voorgevel

Voegwerktype A 18de eeuw.

Tot op het niveau 2° verdieping werd het oorspronkelijke 18de eeuwse gedagstreepte baksteenkleurige voegwerk voor ongeveer 70% van het oppervlak bewaard.

De gedagstreepte baksteenkleurige voeg is sterk verweerd en afgesleten. Door de slijtage komen de vulstoffen in de mortel tot uitdrukking.

Eenzijds een grove baksteenvulling en fijne zwarte trachiet.

Anderzijds, typisch voor de 18de eeuw, een wapening van fijn dierlijk haar.

Er mag verondersteld worden dat de oppervlaktetextuur van deze gedagstreepte voeg in de 18de eeuw zeer vlak en egaal was (zie o. a. gelijkaardige voegtechnieken uit de 18de eeuw in het Kanunnikenhuis te Tongeren en de Maria-Magdalenakerk te Neerlanden).

Uit het onderzoek in situ is gebleken dat er geen restanten zijn bewaard gebleven van een mogelijke slemlaag , saus of caput mortuumschildering die over het baksteenoppervlak werd

De gevels van het kasteel Fauconval waren in de 18de eeuw dus niet gepleisterd of geschilderd.

Het voegwerk type A is algemeen goed hechtend, ook de afkalvingen rondom het centrum van de baksteen staan nog stevig

Voegwerktype B (ca. 1904)

Samen met de erkervormige uitbouw van de achtergevel werd het voegwerk van de voorgevel vanaf de tweede verdieping geheel vervangen eind 19de eeuw.

Het betreft een redelijk verweerde holle terugliggende voeg in kalkzandmortel, met pokdalig verweerd oppervlak. Plaatselijk vertoont dit voegwerk een uitgehard sinterhuidje.

Plaatselijk werden kleine reparaties uitgevoerd middels een kalkcementmortel.

Restanten okerkleurige kleitlaag

Nadrukkelijk op dit laat 19de eeuwse voegwerk worden restanten aangetroffen van een bleek okerkleurige kleitlaag.

Dezelfde afwerkingssporen werden aangetroffen op de linker travee van de achtergevel.

In functie van de te nemen opties betreffende de gevelafwerking van het monument werd een verkennend onderzoek ingesteld over de historische voegwijzen en mogelijke afwerkingslagen.

Op de gevelzones waar het 18de eeuwse gedagstreepte gevelvoegwerk werd vervangen door het laat 19de eeuwse platvolle voegwerk werden overtuigende restanten aangetroffen van een geelokeren vliedunne kleitlaag (verweerde toestand). Deze afwerkingslaag werd ook in sterk verweerde toestand aangetroffen op de tweede verdieping van de voorgevel, bovenop het lat 19de eeuwse platvolle voegwerk.

Er werden geen historische afwerkingslagen aangetroffen op de Namense hardsteen van de vensteromlijstingen.

Voor wat betreft de hoekpilasters van de buitengevels, uitgevoerd in Maastrichtersteen, kan worden vermeld dat zij geen sporen dragen van een historische afwerkingslaag. Vastgesteld werd echter dat het oorspronkelijke 18de eeuwse voegwerk van de Maastrichter nog deels bewaard is gebleven. Met name een baksteenkleurige grove voegspecie van hetzelfde type als toegepast in de voorgevel. Het voegwerk van de pilasters in Maastrichter werden na W.O. II plaatselijk hersteld met een kalkcementmortel.

Voegwerktype C (ca .1904)

Voorkomend op gelijkvloers en eerste verdieping.

Grijs/beige platvolle kalkcementvoeg, zeer plaatselijk nagetrokken met dagstreepje.

3.1.2. ZIJGEVEL RECHTS

Configuratie

Vrij gesloten vrijstaande zijgevel. Op het gelijkvloers enkelvoudige deurdoorbreking met originele 18de eeuwse omlijsting in Namense hardsteen.

De 18de eeuwse deurdorpel werd ca. 1900 vervangen door een eenvoudiger model.

Heden zijn de hardstenen optreden van de toegang vervangen door twee gietijzeren treden.

De verdiepingswand is centraal doorbroken met een volwaardig venster met omlijsting in Namense hardsteen.

Baksteenmetselwerk

Monolitische gevel met centrale vensteropeningen en een enkelvoudige deuropening met Maaskalksteenomlijsting.

Geen natuurstenen sokkelbereik.

Type en verweringsgraad van het baksteenmetselwerk idem als beschreven voor de voorgevel (gezandstraalde textuur).

Te vervangen baksteen:

Zone links van gelijkvloerse deuropening	15 stenen
	10 ½ stenen

Voegwerk

Al het oorspronkelijke 18de eeuwse baksteenkleurige gedagstreepte voegwerk werd vervangen door een beige/grijzige platvolle kalkcementzandvoeg, type C van de voorgevel.

Controles hebben uitgewezen dat dit voegwerk in de kern afzandt.
Toegangstrap in blauwe hardsteen en gietijzer

De deurtravee van de rechter zijgevel heeft heden zijn oorspronkelijke 18de eeuwse toegangstreden niet meer bewaard. Naar aanleiding van de verbouwing van het kasteel en meer bepaald de achtergevel werd in deze deuropening een recente hardstenen dorpel geplaatst . Daarbij aanluitend werd een gietijzeren buitentrede geconstrueerd.

3.1.3. ZIJGEVEL LINKS

Volledig blinde zijgevel , opgetrokken in oorspronkelijk 18de eeuws buitenparement.

Midden onder , ter hoogte van maaiveld, toegang tot kelder verdieping.

3.1.4. ACHTERGEVEL

De oorspronkelijke 18de eeuwse achtergevel werd eind 19de eeuw verbouwd door het optrekken van een vijfzijdige uitbouw met bovenstaand balkon.

De achtergevel is uitgevoerd in bakstenen kruisverband 23x12x6 cm.

Naar aanleiding van deze verbouwing werd het 18de eeuwse gedagstreepte baksteenkleurige gevelvoegwerk grotendeels vervangen.

Het gevelvoegwerk is licht hol en toont restanten van de okerkleurige kleitlaag.

Er manifesteert zich een micro-craquelé.

Plaatselijk wordt extreme schade in het baksteenparement waargenomen, bijvoorbeeld, onder de dorpels 1e verdieping.

Vochtlekkage rechts onder afvoerbuis.
Restanten van de historische laat 19de eeuwse okerkleurige kleitlaag.

Balkonbalustrade achtergevel

De hardstenen balustrade van het balkon achtergevel (ca. 1900) is niet meer intact bewaard gebleven. De oorspronkelijke hardstenen balusters werden verwijderd en vervangen door smaakloze betonnen balusters.

Detailopgave verweerde en te vervangen bakstenen achtergevel

Travee links

In het vlak	10 stuks
Venster 1 ^e verdieping Links (onder de dorpel)	10 stuks 8 ½
Venster 1 ^e verdieping Rechts (onder de dorpel) (boven de dorpel)	10 ½ 12 ½

Middentravee erkeruitbouw

In het sokkelbereik	6 stuks
In het vlak	4 stuks
Onder de raamdorpels	24 stuks
In het vlak	10 stuks

Toegangstrap in blauwe hardsteen

De 18de eeuwse dorpel van de achtergeveltoegang is nog bewaard gebleven. Dit element vertoont twee scheuren die werden hersteld met een gesmeed klampijzer.

De lager gelegen optrede is een gerecupereerde dorpel (hardstenen ligger) in Namense hardsteen.

3.1.5. DIAGNOSE GEVELONDERDELEN IN NAMENSE HARDSTEEN EN BLAUWE HARDSTEEN

In de buitengevels van het kasteel Fauconval werd voor raamomlijstingen, toegangstrappen, keldermondlijstingen enz. hoofdzakelijk de Namense karbonkalksteen toegepast.

De toepassing van de Namense hardsteen geldt zeker voor de oorspronkelijke 18de eeuwse bouwfase van de buitengevels.

Voor de vroeg 20ste eeuwse polygonale geveluitbouw van de achtergevel, waarin gerecupereerde 18de eeuwse raamomlijstingen werden verwerkt, wordt vastgesteld dat het merendeel van de raamomlijstingen en de frieslijst bovenaan de gevel ook in Namense hardsteen zijn vervaardigd. In deze uitbouw komen dus zowel gerecupereerde Namense onderdelen van ca. 1760-1770 voor (afkomstig uit de oorspronkelijk geheel vlakke achtergevel) als raamomlijstingen naar het model van het 18de eeuw, doch vervaardigd ca. begin 20ste eeuw.

Voor wat betreft het polygonale buitenbalkon kan worden gesteld dat de postamenten en de leuning geheel werden vervaardigd in Henegouwse karbonkalksteen. De rechthoekige balusters van de balustrade zijn heden vervaardigd uit een composiet cementgebonden materiaal. De oorspronkelijke 18de eeuwse balusters zijn heden verdwenen.

De conservatietoestand van de onderdelen in Namense hardsteen is algemeen goed. Er werden geen ernstige structurele mankementen of zettingen waargenomen.

De waargenomen gebreken kunnen als volgt worden samengevat :

0. Schuine barsten
2. Barsten, verstevigd met smeedijzeren blekken

3. Rechte breuken
4. Afgekloven hoeken rondom de neuten
5. Stylolietbarsten

3.1.6. VOEGWERK NAMENSE HARDSTEEN

Het oorspronkelijke 18de eeuwse grijsgekleurde en grofkorrelige voegwerk van de Namense steen is over het algemeen slecht bewaard door lichte uitloging, ofwel werd het na W.O. II vervangen door een donkergrijze (dun opgelegde) cementgebonden voegspecie.

3.1.7. LUIKDOKEN EN LUIKOGEN

Het merendeel van de raamomlijstingen in Namense hardsteen (uitgezonderd deze van de polygonale uitbouw achtergevel) is nog voorzien van historische luikdoken en ogen in gesmeed ijzer (heden roestvorming vertonend).

Alles wijst er op dat de huidige doken en ogen dateren van ca. 1900 en verband houden met de plaatsing van buitenluiken in die periode. Op de oude fotografische opname ICON 1 zijn deze buitenblinden nog te zien.

3.1.8. HOEKPILASTERS IN MAASTRICHTERSTEEN

De hoekpilasters in Maastrichter zijn oorspronkelijke gevelementen uit de bouwperiode van het kasteel. Er werden aan de pilasters in Maastrichter geen ingrijpende restauraties uitgevoerd.

Het metselvoegwerk van de Maastrichter bestaat uit een dunne gelige kalkzandvoeg (sectie 5-8 mm) met zeer fijne afzandende vulstof. Daarenboven worden witte kalkpartikels waargenomen.

Het platvolle voegwerk van de pilasterblokken daarentegen is een duidelijk gemarkeerde compacte witte kalkmortel, met ultrafijn kalkbindmiddel.

Het schadebeeld van sommige pilasters situeert zich voornamelijk in de benedenzone tot ca. 3.00 meter hoogte.

1. Cementgebonden reparaties (in plakken van meerdere dm²) op plaatsen waar de Maastrichter afgekalfd was. (FOTO).
2. Cementgebonden voegherstellingen, zeer plaatselijk.
3. Maastrichtersteen met lichte verwerking van het oppervlaktecalcium.
4. Maastrichtersteen met pokdalig, opgeruwd oppervlak. Dit Maastrichtermateriaal vertoont een extreem pokdalig oppervlak.
5. Plaatselijk in de sokkelzone enkele zwaar beschadigde hoekblokken.

3.1.2. DIAGNOSE BUITENSCHRIJNWERK

Heden is in de buitengevels van het kasteel Fauconval geen oorspronkelijk 18de eeuwse venster-en deurschrijnwerk meer bewaard gebleven.

Aan de interieurzijde daarentegen zijn talrijke vensteropeningen nog voorzien van de oorspronkelijke 18de eeuwse dagkantbetimmeringen in lijst-en paneelwerk.

Alle bestaande buitenschrijnwerk dateert uit het begin van de 20ste eeuw.

Vensters

Het vensterschrijnwerk is van het type van Franse vleugelvensters, doch géén zesvakverdeling.

Kenmerkende eigenschappen van dit venstertype zijn ondermeer :

- Ojefvormige waterlijst
- Platte steenlijst
- Makelaar met halfrond profiel
- Opliggende hoeklijsten van het blind kader
- Cilinderglas

Dubbele deur voorgevel (eclectische stijl)

In tegenstelling tot de dubbeldeur verdieping voorgevel en verdieping achtergevel die uitgevoerd werden als neo-rococo deurgehelen (o.m. borstweringspanelen met ingesnoerde hoeken) is de dubbeldeur van de voorgevel duidelijk van eclectische inslag (begin 20 ste eeuw), getuige de drukkere profileringen enz..., de verhoudingen van de beglaasde delen enz., de kleurloze afwerking enz...

De dubbeldeur voorgevel is algemeen in goede staat.

Volgende gebreken worden niettemin waargenomen :

- Algemeen losgeraakt hang-en sluitwerk en slechte sluitingen.
- De oppervlaktestructuur van het hout is verweerd en nervig
- Bestaand enkelvoudig glas is niet meer het oorspronkelijke

Dubbele deur verdieping voorgevel en achtergevel

Lijst-en paneeldeur anno 1904 in neo-rococostijl.

Redelijke staat van bewaring.

Hang-en sluitwerk in slechte staat

DEEL 3.2. DIAGNOSE INTERIEUR

LOKAAL 0.1. INKOMHAL

0.1.1. VLOER

0.1.2. DIAGNOSE WANDEN - WANDPLEISTERWERK

Historische vroeg 19de eeuwse (?) kalkzandmortel (zonder haarwapening) met een later aangebrachte gipstoplaag . Totale dikte 20 mm.
Pleistermortel sterk afzandend.

De oorspronkelijke verdeelwand tussen lokaal 0.1. en 0.4.werd na 1950 eeuw vervangen door een functionele beglaasde deur (voormalige bibliotheekinkom).

De aansluitingen van de kooflijsten van de stucplafond aan weerszijden van deze wand zijn beschadigd en staan open.

0.1.3. DIAGNOSE STUCPLAFOND

Draagstructuur stucwerk

Ontdubbelde draagstructuur zoals beschreven sub. lokaal 02. en 0.3.

Schadebeeld Stucwerk

Grotendeels gaaf bewaard stucplafond , doch met gesloopte kooflijst op de overgang naar lokaal 0.4.

LOKAAL GELIJKVLOERS 0.2.

In de oorspronkelijke laat 18de eeuwse dispositie van het gelijkvloers links was er verdeelwand tussen de voor en de achterkamer. Deze is heden gesloopt.

De gesloopte wand was vermoedelijk uitgevoerd in een houten bepleisterd stijl-en regelwerk.

In het plafondstucwerk is de vroegere aanwezigheid van deze verdeelwand af te lezen in de structuur van de beschadigde kooflijsten.

0.2.1. DIAGNOSE HOUTEN VLOER

Vloerplanken

Oorspronkelijke laat 18de eeuwse eiken stroken-en delenvloer op eiken roostering .

Breedte delen tussen 15, 20 en 25 cm.

Plaatselijk werden de naden tussen de planken opgevuld. De meeste naden zijn openstaand met een breedte van 2 à 4 mm.

De vloer is uitgewerkt tot een geometrisch waaiermotief..

De vloerdelen werden vernageld met deels verzonken smeedijzeren nagels met konische kop.

Conservatietoestand planken algemeen goed en oppervlakte met duidelijke nerftekening.

Geen zichtbare aantasting van Xestobium Refuvillosum of Anobium Punctatum.

Geen verzakkingen in de vloer.

Ter hoogte van de voormalige gesloopte schouwen lopen de stroken niet tot tegen het scheidsmuurmetselwerk.

Ter hoogte van de deuropening naar lokaal 0.4. is de vloer geometrisch versneden met verstekken.

In de vloer van de achterkamer 0.0.2. zijn er verstekversnijdingen die het ritme aangeven van de traveeën van de haard en zijpanelen van de scheidsmuur links (West).

Vloerroostering

De roostering van de plankenvloer lokaal 0.2. is algemeen in goede staat. Inspectie via 2 kleine kijkopeningen wijst uit dat de roostering uit eiken ribben bestaat (gem.10 x 12 cm), met een tussenafstand van gemiddeld 30 cm.

De roostering is geconstrueerd op een zandbed dat op zijn beurt werd geconstrueerd op de troggewelfjes van de kelderverdieping.

In de roostering werd, voor zover controleerbaar, geen aantasting van huiszwam of bonte Knaagkever waargenomen .

0.2.2.DIAGNOSE WANDEN – WANDPLEISTERWERK

Kalkzandhaarmortel

Algemeen werd vastgesteld dat het historisch kalkzandmuurpleisterwerk uit de 18de eeuw grotendeels bewaard is gebleven(met uitzondering van het pleisterwerk van de voorgevel), doch het werd in een recentere periode met een gipsmortel overstreken.

De originele 18de eeuwse zware binnenbepleistering is een traditionele beraping van kalkzand met toeslag van dierlijk haar maar ook van een belangrijk aandeel stropulp en deels kaf. De mortel is opvallend zanderig (afzandend/geringe bindkracht) doch de interne cohesie is grotendeels nog in orde. Naar het oppervlak toe bevat de mortel een fijnere haartoeslag. Belangrijk te vermelden is dat deze binnenbepleistering niet opgebouwd is uit een zgn. bruine raaplaag en een witte kalkgipslaag. De witte toplaag ontbreekt hier volledig.

Deze kalkzandhaarmortel is bewaard gebleven op wand van lokaal.0.2. en deels in verweerde toestand op de zijwand links (met verdwenen schouwen).

De dikte varieert van 15 à 22 mm.

Kalkzandbepleistering

Op de lange verdeelwand van lokaal .0.1. , .0.2. met de hal .0.4 en .0.5. is er echter halverwege een overgang waar te nemen tussen de hogervermelde 18de eeuwse kalkzandhaarmortel (met stropulp) enerzijds en anderzijds een wapeningsloze bleke kalkzandmortel met zeer fijne vulstof. Vermoedelijk dateert deze laatste haarloze mortel uit de 19de eeuw.

Overpleistering met gipshoudende mortel

Het gehele gelijkvloers lokaal 0.2. werd , vermoedelijk in de loop van de late 19de eeuw, overplamuurd met een witte gipshoudende mortel (volvlaks uitplamuren). Deze gipslaag bevat lacunes en is algemeen nog goed hechtend en fungeert als drager van het later aangebrachte interieurbehangsels.

0.2.3.DIAGNOSE STUCPLAFOND LOKAAL .0.2.

Draagstructuur stucplafond

Algemeen worden geen structurele gebreken waargenomen in de balklaag van het stucplafond van lokaal 0.1..

De draagstructuur van het stucwerkplafond is ontdebeld zodat a.h. w. een spouwruimte ontstaat. De hoofdstructuur bestaat uit twee eiken moerbalken en twee strijkhouten die lopen van Oost naar West (van wand d naar wand b).

Tussen deze hoofdbalken zijn aan de onderkant van deze balken op grote tussenafstanden eiken ribben gemonteerd. Op de onderkanten van de hoofdbalken en de ribben werden dan rinkelatten bevestigd.

De bovenstructuur van de draagstructuur bestaat vervolgens uit een roostering van eiken kinderbalken met normale tussenafstand.

Binnen de fase van het vooronderzoek werd geen inspectie van de balkkoppen doorgevoerd, de visu werden geen afgerotte balkkoppen waargenomen.

Schadebeeld stucwerk

Algemeen extreme schade aan kooflijsten en de basistandlijst is plaatselijk verdwenen, vnl. in de hoeken en ter hoogte van de schouwtravelling.

Algemeen barstvorming.

Grove barstvorming (vroeger reeds hersteld geweest)ter hoogte van de draagmoerbalken.

Grote lacunes in het vlakwerk.

Ter hoogte van de voormalige schouw is het stucwerk deels verzakt.

Storende water en nutsleidingen met doorboringen in het stucwerk.

0.2.4.BUITENITENVENSTERSCHRIJNWERK MET 18DE EEUWSE DAGKANTBETIMMERINGEN

De paneelvormige dakkantbetimmeringen van de vensterdoorbrekingen van het gelijkvloers dateren uit de late 18de eeuw en verkeren in redelijke tot goede staat.

Plaatselijk wordt lichte barstvorming waargenomen. De profileringen zijn minder leesbaar geworden

door de talrijke overschilderingen.

0.2.5.VENSTERTABLETTEN

Vorgevelvensters (late 19de eeuw)

Uitgevoerd in marmar type Rance

Achtergevelvensters(late 18de eeuw)

Uitgevoerd in witte marmer met 18de eeus neusprofiel

PLINTEN

De oorspronkelijke 18de eeuwse plinten zijn verdwenen en vervangen door 20ste eeuwse grenenhouten exemplaren.

Bewaringstoestand van de plinten redelijk.

LOKAAL 0.3. GELIJKVLOERS

0.3.1. DIAGNOSE HOUTEN VLOER

Vloerplanken

Algemeen in goede staat, geen zichtbare uitvliegopeningen van Bonte Knaagkever.

Algemeen opmerkingen idem als beschreven voor vloer lokaal 0.2.

Vloerroostering

Algemeen in goed staat.

0.3.2. DIAGNOSE WANDEN - WANDPLEISTERWERK

Algemeen muurpleisterwerk in heterogene staat en wisselende bewaringstoestand. De raaplagen zijn algemeen sterk afzandend.

Muurpleisterwerk wand d deels voorzien van een witte kalkgipstoplaag.

0.3.3. STUCPLAFOND LOKAAL .0.3

Schadebeeld

De opbouw van de ontdubbelde draagstructuur van dit stucplafond is identiek als beschreven voor lokaal 0.2.

Aan de onderzijde van de liggers werden grenen kepers bevestigd waaraan het rinkelattenveld werd bevestigd.

4 lacunes in het vlakwerk.

De kooflijsten zijn beter bewaard.

De kooflijst ter hoogte van verdwenen overgangswand naar lokaal .0.1. is zwaar beschadigd.

Ter hoogte van de verdwenen schouw in de zijwand links is de kooflijst zwaar beschadigd.

LOKAAL 04. GELIJKVLOERS

De 18de eeuwse ruimte-opvatting werd in de late 19de eeuw gewijzigd in de huidige onverdeelde ruimte met vierledige travee-indeling.

De profileringen, kooflijsten en moerbalkornamenten van dit laat 19de eeuwse stucplafond zijn duidelijk afwijkend van de classicistische Lodewijk XIV stijl van de plafonds van lokaal .01. en verdieping 1.1. en 1..2.

04.1. DIAGNOSE VLOER

Roostering

Een inspectie-opening werd gemaakt ten einde de toestand van de vloerroostering te kennen.

De roostering is vervaardigd uit eikenhout en is algemeen in goed conditie. Geen noemenswaardige structurele gebreken , verzakkingen of symbiose van huiszwam met bv. bonte knaagkever (ter hoogte van de aansluitingen van de wanden).

De roostering is eveneens een ontdubbelde draagstructuur van enerzijds kepers met grote tussenafstand op onderliggend zandbed en anderzijds een haaks daarop georiënteerde plankenroostering.

Geen zichtbare aantasting van huiszwam in symbiose met Xestobium Refuvillosum.

Beplanking

Eikenhouten keperverband zgn. Pointe d'Hongrie. Systeem van assemblage en vernageling op onderliggende roostering idem als voor lokaal 0.1.

Planken algemeen in goed staat , behoudens lichte oppervlakte verwerking.

Geen afwerkingen van boenwas, verfwerk of colofoniumvernis.

0.4.2. DIAGNOSE WANDEN – WANDPLEISTERWERK

Oorspronkelijk muurpleisterwerk bestaat hoofdzakelijk uit een kalkzandbepoetsing met weinig haartoetslag. Witte kalkgips toplaag. Voorzien van recent behang.

De raaplaag is algemeen afzandend.

0.4.3. DIAGNOSE STUCPLAFOND

Draagstructuur stucwerkplafonds

De draagstructuur van het stucwerk is niet ontdubbeld zoals in lokaal 0.2 en 0.3.

Traditionele roostering van eiken moer-en kinderbalken voorzien van gespijkerd rinkellattenveld.

Schadebeeld

Stucplafond met grote lacunes en loshangend stucwerk in het vlakwerk, vnl. de eerste twee vakken vanaf zijde achtergevel.

Het plafondlijstwerk rondom het vlakwerk moet vervangen worden.

Daarnaast een plafond met opvallend veel transversale barstvorming, doorlopend in de kooflijsten.

Kooflijsten dienen vervangen te worden in vak B.

Eén moerbalk langs de onderzijde met grote lacune.

LOKAAL 05 GELIJKVLOERS**0.5.1. DIAGNOSE VLOER**

Cementbetegeling.

Vochtschade.

0.5.2. DIAGNOSE WANDEN WANDPLEISTERWERK

Kalkzandhaarbepreistering met kalkgipstoplaag, sterk afzandend.

Plaatselijk vochtplekken.

0.5.3. DIAGNOSE STUCPLAFOND

Egale vlakke kalkzandhaarmortel op grenenhouten (?) roostering.
Afzandend pleisterwerk.

LOKAAL 0.6. GELIJKVLOERS

0.6.1. DIAGNOSE VLOER

Recente tegels in marmerkorrel.

0.6.2. DIAGNOSE WANDEN - WANDPLEISTERWERK

Muurpleisterwerk plaatselijk vochtig en behangen.

Het muurpleisterwerk bestaat uit een kalkzand raaplaag en een witte kalkgips toplaag 19de eeuw.

De raaplaag van de muurbepoistering sterk afzandend.

0.6.3. STUCPLAFOND

Draagstructuur stucplafond

Enkelvoudige roostering van eiken moer-en kinderbalken (geen ontubbeld plafond cfr. lokaal 0.2 en 0.3).

Ter hoogte van het defectueus plafondpleisterwerk is de roostering in het spinthout aangetast door de Anobium Punctatum.

Stucwerk

Opgetreden spanningen in de verffilm (secur tussen oliegebonden en synthetisch niveau).

Brede scheur in het vlakwerk rechts van de schoorsteenraveling.

Fijne barstvorming is algemeen.

In het vlak links van de schouwmantel komt een grote lacune voor in het vlakwerk. In deze lacune is het lattenweefsel door vocht aangetast en structureel verzwakt.

De raapmortel bevat kaf.

Rondom de lacune bevinden zich grove barsten in het plafondpleisterwerk.

De inleidende abacuslijst (heden blauw geschilderd) is plaatselijk zwaar beschadigd (10-tal lacunes).

Ter hoogte van de recente schouwmantel is het pleisterwerk van de originele kooflijst uitgevuld met een moderne gipsmortel (vochtkringen)

De kooflijst is doorboord met verwarmings-en waterleidingsbuizen.

Rondom rond bevinden zich gaten in de plafondkooflijst.

LOKAAL T.1.

T.1.1. DIAGNOSE VLOER

Vroeg 20ste eeuwse tegels in Henegouwse karboonkalksteen (form. 29x29 cm) in goed staat.
Voegwerk slordig.

Vermoedelijk zijn enkele tegels gerecupereerd uit de 18de eeuwse vloerbetegeling.

T.1.2. WANDEN EN STEENIMITATIE BLOKVERBAND (FOTO 37)

Alle wanden zijn behangen.

Het muurpleisterwerk is vroeg 20ste eeuws van oorsprong en bestaat uit een kalkzandmortel met zeer rijke haarwapening waarop gipslaag en imitatieblokverbandsschildering in lijmverf.

De kalkgipstoplaag van de wanden is afgewerkt met een laat 19 de eeuwse en vroeg 20 ste eeuwse steenimitatie-blokverband, uitgevoerd in lijmverf.

T.1.3. LIJST-EN PANEELDEUREN (Naar lokaal 0.1. en 0.6.)

De twee deuren en dagkantomkastingen van de trapzaal zijn oorspronkelijke 18de eeuwse interieurelementen en uitgevoerd in naaldhout. De historische krukken zijn goeddeels verdwenen.

Conservatietoestand algemeen redelijk goed, met uitzondering van plaatselijk defecte houtnaden, vervangen (modern) sluitwerk en defecte sluitingen.

T.1.4. TRAPBALUSTRADE

Het onderzoek van de trapbalustrade werd uitgevoerd enerzijds middels een trapsgewijze sondering en anderzijds door middel van enkele controlerende puncties.

De trapsgewijze sondering laat veronderstellen dat de originele afwerking een bruine houtachtige afwerking (houtimitatie) was terwijl puncties wijzen echter overduidelijk op een monochroom donkergroene kleurgeving.

T.1.4.5. DIAGNOSE TRAP

DIAGNOSE TRAP

De trap op elke verdieping bestaat uit drie segmenten, respectievelijk A(steestrap) / B (overloop)/ C (steektrap).

De huidige trap is de oorspronkelijke laat 18de eeuwse steekbordestrap die dateert uit de bouwperiode van het kasteel Fauconval , ca. 1760-1770.

Het geheel verkeert in een redelijke staat doch vertoont standzekerheidsmankementen en verzakkingen vanaf de eerste verdieping. De standzekerheid werd ca. 1980 voorlopig beveiligd door het plaatsen van een centrale stalen steunpaal met opleggingen en ondersteuning ter hoogte van de overlopen. Deze voorlopige beveiliging dient naar aanleiding van de restauratie vanzelfsprekend opgeheven en geremedieerd te worden.

Detailinspectie wijst uit dat de trapconstructie in de nu zichtbare onderdelen(veelal geschilderd) en de aanleunende bepleisterde muurgedeelten niet is aangetast door de huiszwam. Symbiose van huiszwam met bonte knaagkever werd niet waargenomen. Uitvliegopeningen van de Xestobium Refuvillosum werden niet waargenomen in het algemeen. De scheefstand van de trap is dus niet te wijten aan biologische inrotting van hout.

De verzakkingen in de trapconstructie komen hoofdzakelijk voor vanaf de eerste verdieping. Ten einde de diagnose te kunnen stellen werden tijdens een vooronderzoek (augustus 2003) door Johan Grootaers enkele gerichte ontmantelingen uitgevoerd, en wel op volgende plaatsen :

Algemeen mag worden gesteld dat de oorzaak van de verzakkingen niet ligt in het afhellen , de scheefstand, of de afrotting van de ondersteunende moerbalken (omgeven met stucwerk) van de hoofdoverlopen. De oorzaak moet dus niet gezocht worden in een afhelling van de overloopmoerbalken van de voorgevel naar de langse binnenwanden. Blijkens de peilmetingen manifesteert zich in deze moerbalken (tussen voorgevel) en dwarse tussenmuur een afhelling .

De moerbalken zijn niet verzakt.

D verzakking van de trap manifesteert zich dus hoofdzakelijk in de verticale richting.

De oorzaak van de verzakking ligt echter veeleer in een combinatie van volgende gebreken :

1. Het ontbreken van de bevestiging (hout of metaal) tussen kuipstukken (wrongen) en de overloopmoerbalken.

De buitenomtrek van de kuipstukken is voorzien van een oorspronkelijk 18de eeuws benageld bandijzer.

2. De kuipen zijn verzakt. en zijn in feite te groot om voldoende sterkte te geven.

De oorspronkelijke immobilisatie van de kuipen met de moerbalken is 18de eeuws doch vrijwel onbestaand.

3. De constructieve overgang van de hoofdoverlopen naar de steektrappen is constructief zwak uitgevoerd in het 18de eeuws concept.

De trapbomen van de steektrappen rusten met hun puntlast niet op een draagbalk. De afdrukkkrachten van de trapboom liggen te ver van de hoofdoverlopen verwijderd. Deze discrepantie heeft mede verzakkingen veroorzaakt.

De afstand (het zgn. moment) tussen de trapboomaanzet en de moerbalk van de overloop bedraagt ca. 25 cm en is te groot.

De eerste trede van elke steektrap rust ter hoogte van de hoofdoverloop op een reeks van 3 kinderbalkkoppen die over kragen over de overloopmoerbalk. De overkraging bedraagt slechts x cm. De draagkracht van de overlopen ter ondervanging van de steektrappen is dus zwak.

De verzakking van de trap is een fenomeen dat zich langzaam in de tijd heeft gemanifesteerd.

Op 2 plaatsen zijn de steektrappen voorzien van horizontale draadstangen. Ze werden in de trapboom bevestigd op een plaatje met bout.

De trapbomen zijn met de kuipstukken verbonden middels dubbele vertoognagelde pen-en gatvergaringen.

Trapbalustrade

De trapbalustrade is geheel oorspronkelijk en bestaat uit volgende onderdelen :

rococo trappaal, uitgevoerd in naakt eikenhout

de balustrade bestaat uit een aaneengeschakelde reeks van grote en kleine ovaal motieven, begrepen tussen trapboom en leuninghandgreep

De reeks ovaalvormige motieven bevindt zich heden in een zwaar beschadigde toestand. Talrijke ovaalsegmenten zijn uitgebroken en/of verdwenen. Daarnaast vertonen talrijke motieven breuken en barsten.

Op vele plaatsen zijn de pen-en gatvergaringen in de trapboom verbroken.

DIAGNOSE TRAP GELIJKVLOERS NAAR EERSTE VERDIEPING

Trappaal :	maximale hoogte 1.00 meter	
MOOT A	trede 1	barst in aantrede
OVERLOOP A/ B	trede 1 1 barst voorkant	schutplank optrede losgeraakt
OVERLOOP B/C	Nihil	
MOOT C	trede 1	werd voor de helft reeds gerestaureerd

	trede 5	algemeen schade door slijtage lacune Rechts (5 x 20 x 5 cm)
KUIPSTUK		de segmenten van het kuipstuk zijn losgeraakt en gebarsten
OVERLOOP VERDIEPING 1		
		Vochtplekken
DIAGNOSE TRAP EERSTE NAAR TWEEDE VERDIEPING		
MOOT A	trede 1	stootlatje beschadigd
OVERLOOP A/B		open naden tussen de planken
MOOT B	trede 2	liggend casementpaneel afgebarsten
OVERLOOP B/C		open naden tussen de planken
MOOT C		trede 1,3,4,5,6 bestaat uit 2 delen open naden (tot 10 mm) werden later opgevuld met houten spieën
OVERLOOP VERDIEPING 2		ongelijke overgang van trede C 7 overloopplanken algemeen smaller dan op eerste verdieping
KUIPSTUK		nihil
DIAGNOSE TRAP TWEEDE NAAR DERDE VERDIEPING		
MOOT A		ontbrekende stootlatjes
OVERLOOP A/B		eiken planken werden tussentijds vernieuwd ze zijn smaller tot ca. 12 cm
MOOT B		in orde
MOOT C		treden minder diep (26 cm)
OVERLOOP ZOLDERVERDIEPING		Smalle grenen planken 11 cm.
KUIPSTUK		nihil

T.1.4.6. TABLETTEN

Het laat 18de eeuwse raamtablet van de hal gelijkvloers is uitgevoerd in grenenhout en voorzien van een neusprofiel.

Te midden is het tablet gebarsten.

T.1.4.7. PLAFOND ONDERZIJDE TRAP

Sommige stuclijsten van de casementpanelen onder de trap zijn uitgevoerd in hout in plaats van stucwerk.

LOKAAL 1.2 VERDIEPING

1.2.1. DIAGNOSE VLOER

De voorste 3 traveeën zijn uitgevoerd in oorspronkelijke eiken stroken (breedte 18-23 cm) met randmotief en een paneel ter hoogte van de voormalige schouw.

De planken werden vernageld met smeedijzeren nagels met deels verdoken kop.

Conservatietoestand van de vloerplanken goed.

Lichte zettingen worden waargenomen.

Geen structurele gebreken.

Enkele planken vertonen vochtkringen.

Ter hoogte van de voormalige haard in wand b werd een inspectieopening gemaakt. De ontdubbelde structuur van de vloer ten overstaan van het lagergelegen plafond werd bevestigd.

In de zichtbare kinderbalkenstructuur werd geen huiszwam of aantasting van bonte knaagkever vastgesteld.

1.2.2. DIAGNOSE WANDEN - WANDPLEISTERWERK

De wanden van lokaal .1.2. hebben hun oorspronkelijke 18de eeuwse meerlagige kalkzandhaarbepleistering bewaard. De raaplaag bevat kaf en stro.

De conservatietoestand van dit muurpleisterwerk is redelijk tot goed.

Op het merendeel van de wandoppervlakken werd de originele kalkzandhaarbepleistering overpleisterd met een fijne kalkgipstoplaag. In deze toplaag bevinden zich propjes haarwapening. (situatie identiek als op gelijkvloers).

Het baksteenmetselwerk is gemetseld in formaat 24x11x6 cm.

1.2.3. DIAGNOSE STUCPLAFOND

Draagstructuur

In tegenstelling tot het gelijkvoers is de draagstructuur van het stucwerkplafond op de verdieping niet ontdubbeld.

Er worden geen ernstige structurele gebreken waargenomen.

Stucwerk

Stucwerk algemeen in goede staat, doch met talrijke ontbrekende stukken zowel lijstwerken als vlakwerk, dit laatste bv. op de onderkant van de moerbalken.

1.2.4. PLINTEN

In deze ruimten zijn de oorspronkelijke laat 18de eeuwse naaldhouten plinten grotendeels bewaard gebleven. De koprand van de plint is uitgewerkt met een kwartrond randprofiel.

Dit naaldhouten plinttype is representatief voor geheel het gebouw en kan model staan voor en eventuele reconstructie.

1.2.5. LIJST-EN PANEELDEUR

De lijst-en paneeldeur met dagkantomkastingen naar lokaal 1.1. is een oorspronkelijk 18de eeuwse interieurelement en uitgevoerd in naaldhout. De historische krukken zijn goeddeels verdwenen.

Conservatietoestand algemeen redelijk goed, met uitzondering van plaatselijk defecte houtnaden, vervangen (modern) sluitwerk en defecte sluitingen.

LOKAAL VERDIEPING 1.3.

1.3.1. DIAGNOSE VLOER

Vloer en smalle grenen delen in redelijke staat van conservatie.

1.3.2. DIAGNOSE WANDPLEISTERWERK

De wanden van lokaal .1.3. hebben hun oorspronkelijke 18de eeuwse meerlagige kalkzandhaarbepleistering bewaard. De raaplaag bevat kaf en stro.

De conservatietoestand van dit muurpleisterwerk is redelijk tot goed.

Op het merendeel van de wandoppervlakken werd de originele kalkzandhaarbepleistering overpleisterd met een fijne kalkgipstoplaag. In deze toplaag bevinden zich propjes haarwapening. (situatie identiek als op gelijkvloers).

Het baksteenmetselwerk is gemetseld in formaat 24x11x6 cm.

1.3.3. DIAGNOSE STUCPLAFOND

Stucwerk algemeen in goede staat, doch met talrijke ontbrekende stukken zowel lijstwerken als vlakwerk, dit laatste bv. op de onderkant van de moerbalken.

LOKAAL 1.1.**1.1. VLOER EN PLINTEN**

Oorspronkelijke 18de eeuwse eiken strokenvloer

Oorspronkelijke plinten bewaard zijde voorgevel.

1.2. WANDBEPLISTERING

Kalkzandhaarmortel met witte kalkgipstoplaag.

1.3. STUCWERKPLAFOND

Vlak kalkzandhaarmortel met witte kalkgipstoplaag

LOKAAL 1.4.

1.4.1. WANDEN

Kalkzandhaarmortel met plaatselijk kalkgipstoplaag.

1.4.2. STUCPLAFOND

Deels gesloopt stucplafond uit de tweede helft van de 19de eeuw.

Stucwerkdrager op grenenhouten ribben en gespijkerde rinkellatten.

Het plafondstucwerk van de polygonale travee is verdwenen.

Kooflijsten en abacuslijsten plaatselijk zwaar beschadigd of verdwenen.

Enkele moerbalken zijn niet in hout uitgevoerd doch in ijzeren I-profielen met roestvorming.

LOKAAL 1.5

1.5.1. HOUTEN VLOER

Eikenhouten delenvloer in redelijke staat (sommige planken met schotelvorming en vochtplekken).

1.5.2. PLINTEN

De 18de eeuwse plinten zijn verdwenen.

1.5.3. WANDPLEISTERWERK

Muurpleisterwerk uitgevoerd in laat 19de eeuws kalkzandhaarmortel + witte kalkgipstoplaag.

1.5.4. STUCPLAFOND

Laat 18de eeuws hol stucplafond zonder balkverdeling of casementen.

Ruim uitgemeten kooflijst, startend op een abacuslijst, deels verdwenen.

Barstvorming in het stucwerk en plaatselijk lacunes.

LOKAAL 01.7

1.7.1. WANDEN

Kalkzandhaarpleisterwerk met behangsel.

Aantasting door vocht en plaatselijk zwamaantasting in de omgeving van de buitengevel.

1.7.2. PLINTEN

De originele 18de eeuwse plinten zijn bewaard.

1.7.3. BINNENDEUREN

De twee originele 18de eeuwse binnendeuren met dagkantstukken zijn bewaard gebleven.

Oorspronkelijke afwerking : monochroom middelgrijsomber SIKKENS Color Collection FN.02.57.

1.7.4. STUCPLAFOND

Laat 18de eeuws kooflijstplafond zonder profielen of casementen.

Plaatselijk zwamaantasting in de omgeving van de zijgevel.

Centrale moerbalk zwaar beschadigd.

Lacunes in vlakwerk en kooflijsten.

Het monumentale inleidende kooflijstprofiel is voor 2/3 verdwenen.

LOKAAL 01.5.**1.5.1.WANDNIS EN BOOG MET STUCORNAMENTEN**

De oorspronkelijke kleurstelling van het strucreliëf bestaat uit een monochrome bleek grijsgroene achtergrond SIKKENS COLOR COLLECTION L 8 10 60 waartegenover de festoornamenten in een monochroom donkerblauwgrijs.

1.5.2.BINNENDEUREN

Oorspronkelijk afwerking binnendeuren middelgrijs.

Oorspronkelijke afwerking bijhorende dagkantstukken : zwartgrijs.

ALGEMEEN TWEEDE VERDIEPING

Alle muur-en plafondpleisterwerk van de tweede verdieping is van 20ste eeuwse origine. Hier werd bijgevolg geen stratigrafisch onderzoek van afwerkingslagen doorgevoerd.

Het muur-en plafondpleisterwerk van de tweede verdieping is in redelijke tot plaatselijk slechte staat.

Op de tweede verdieping zijn 3 stuks oorspronkelijke 18de eeuwse binnendeuren bewaard en 1 stuk oorspronkelijke dubbeldeur.

PROVINCIE LIMBURG
GEMEENTE 3720 KORTESSEM

RESTAURATIE KASTEEL "DE FAUCONVAL"

VERANTWOORDINGSNOTA

OPDRACHTGEVER

Gemeente Kortesseem
Kerkplein 11
3720 KORTESSEM

ONTWERPER

Danny Gilissen m.m.v.
Architect
Lievehereboomstraat 40
3720 KORTESSEM
Tel. 011/37.67.57

A.M.Consult bvba
Johan Grootaers
Kleine Breedstraat 37
9100 SINT-NIKLAAS
Tel. 03/766.07.65

DEEL 5. VERANTWOORDINGSNOTA

5.0.ALGEMEEN

Het uitgangspunt van de restauratie van het kasteel Fauconval is het hergebruik en de herbestemming van dit monument zonder dat er fundamenteel geraakt wordt aan de architecturale, materiële en bouwhistorische waarde van het ensemble. Er werd uiteindelijk afgezien van een bestemming als gemeentelijke bibliotheek. Deze technisch belastende functie werd niet weerhouden, ondermeer mede op basis van de resultaten van het materiaal-technisch vooronderzoek, uitgevoerd door Johan Grootaers in 2002 (studiebureau A.M. CONSULT).

Uit dit onderzoek is de historische waarde, authenticiteit en de integraliteit van het grotendeels 18de eeuwse interieur (stucwerken, deurschrijnwerk, vloeren enz..) naar voor gekomen. Er werd geadviseerd de conservatie en restauratie van dit interieur vakkundig te laten verlopen met maximaal respect van de geest van de 18de eeuwse bouwperiode, nl. een sobere doch stijlvolle residentiële bestemming.

In samenspraak met de Afdeling Monumenten en Landschappen werd geoordeeld dat de voor een bibliotheek gevraagde technische infrastructuur, uitrustingen ,brandbeveiliging enz. een hypotheek zouden kunnen leggen op de intrinsieke betekeniswaarden van het monument, en inzonderheid zijn karakteristiek interieur.

Het nu voorliggende restauratiedossier werd uiteindelijk opgemaakt op het ogenblik dat de toekomstige functie als semi-publieke vestigingsplaats van de Vzw Regionaal Landschap Haspengouw bekend was.

Deze Vzw Regionaal Landschap Haspengouw is een maatschappelijke projectontwikkelaar binnen het werkveld van Landschapszorg en Natuurrecreatie.

Het kasteel zou in de toekomst grotendeels worden ingericht als kantoor-en vergaderruimte en professionele huisvesting voor een 10 tal personeelsleden. De gemeente Kortesseem krijgt van de Vzw RLH de verzekering dat het gebouw en het omliggende park publiek toegankelijk zal blijven en onderhouden zal worden ten laste van RLH.RLH zal met eigen middelen instaan voor de praktische inrichting en het onderhoud van het gebouw. Daarbij wordt de publieke functie van het gebouw behouden door op de gelijkvloerse verdieping een bezoekerscentrum in te richten. De uitbating hiervan zal gebeuren in samenspraak met de gemeentelijke dienst voor toerisme. Verder zal ook de volledige restauratie en onderhoud van het park door RLH gebeuren.

5.1.De restauratie en de bouwkunsthistorische context

De restauratieve ingrepen vertrekken van het gegeven dat het kasteel enerzijds een vol 18de eeuws kern bezit, vertegenwoordigd op vooral gelijkvloers en eerste verdieping . Daarnaast is de verbouwing van 1904 voldoende bekend : de tweede verdieping en het mansardedak werden heropgebouwd en in de achtergevel werd een vijfzijdige polygonale uitbouw voorzien.

Beide bouwfases lopen naadloos in elkaar over. Algemeen wordt architectonisch en door het ritme in de venstertraveeën de indruk gewekt dat de buitenarchitectuur van het kasteel integraal 18de eeuws is, wat bij nader toezien « materieel » niet het geval is. Hoe het kasteel er voor 1904 heeft uitgezien is jammer genoeg niet bekend uit fotografische documenten. Het is niet uitgesloten dat de verbouwing van de tweede verdieping (nieuw baksteenparement en nieuwe hardstenen vensteromlijstingen) en de restauratie van de bedaking in 1904 in de geest van de 18de eeuw zijn uitgevoerd. Er mag verondersteld worden dat het kasteel in de 18de eeuw ook voorzien was van een tweede verdieping en minstens een schilddak. De analyse van het daktimmerwerk van het bestaande mansardedak uit 1904 wijst echter uit dat er nog talrijke onderdelen 18de eeuws van origine zijn. Dus in 1904 werd kennelijk niet geheel de zolder en de bedaking als tabula rasa vervangen.

5.3. Verantwoordingsnota per gebouwonderdeel

5.3.1. Buitengevels en buitenschrijnwerk

Architecturaal

Bestendinging van de huidige gevelconfiguratie met inbegrip van de vroeg 20ste eeuwse driezijdige uitbouw in de achtergevel. De buitenrestauratie dient enerzijds de algemene 18de eeuwse vensterconfiguratie te bestendigen en anderzijds de vroeg 20ste eeuwse uitbouw met het aspect flexibiliteit (type ramen/luiken) te bewaren.

Architecturaal wordt in principe niets gewijzigd aan de huidige natuurstenen deur- en vensterconfiguraties.

Er zullen geen nieuwe vensterdoorbrekingen worden gemaakt.

Buitenschrijnwerk vensters hoofdgevels

Het bestaande buitenschrijnwerk van het kasteel Fauconval dateert uit ca. 1900, inclusief de dubbele deur voorgevel en achtergevel.

Dit schrijnwerk bezit geen intrinsieke bouwhistorische of materiële waarde. De bouwfysische toestand is redelijk.

Binnen de algemene restauratie-optie het kasteel te revaloriseren in zijn 18de én 19de eeuwse configuratie en binnen de optie de bewoningskwaliteiten van de 18de eeuwse interieurs te herwaarderen wordt geadviseerd het kasteel te voorzien van een bouwhistorisch en bouwfysisch beter verantwoord buitenschrijnwerk.

Strikte reconstructie van een vensterschrijnwerk dat als type verwijst naar de volle 18de eeuw, met name de bouwperiode van Fauconval ca. 1760-1770, wordt niet geadviseerd. Bouwhistorisch is immers niet bekend welk venstertype oorspronkelijke voorkwam in de buitengevels. De vraag is immers of men te maken had met een historische kleinhoutverdeling, een rastervormige glas-inloodvulling, dan wel dat er toen reeds sprake was van een zgn. zesvaksverdeling met cilinderglas.

Vermits het interieur van het kasteel (meer bepaald de middenzone) gedeeltelijk werd verbouwd in de periode ca. 1904 is het reconstrueren van vol 18de eeuwse buitenvensters naar analogie bouwhistorisch moeilijk verdedigbaar.

Daarom wordt voorgesteld een venstertype te reconstrueren dat enerzijds het classicistische element bevat van de gevel en anderzijds inspeelt op de zich wijzigende comforteisen uit het fin de siècle. Als model wordt het vroeg 19de eeuwse venstertype (Frans vleugelvenster) voorgesteld dat heden nog bewaard is in het kanunikenhuis te Tongeren, Vermeulenstraat.

Een sober doch stijlvol venstertype is een zesvaks Frans vleugelvenster met volgende karakteristieken :

- Platte hoge steenlijst met op de bovenrand een kwarthol.
- Makelaar met sober gekornistprofiel (enkelvoudige platbanden kwarthol)
- Doorlopend blindraam
- Platbandmakelaar

Kwaliteiten van historisch buitenschrijnwerk zijn ondermeer :

- versterking van de ritmiek van de classicistische gevelarchitectuur
- karakteristieke cilinderglasbeglazing
- architecturaal afgewogen verhoudingen en secties van de houten verdelingen, roeden enz.
- specifieke typologie van scharnieren, raampompen

Bouwfysische verbeteringen :

- verhogen van de warmteisolatie door toepassing van glasspouwbladen met een binnenblad van gelaagd glas en een buitenblad van cilinderglas (zgn. Goetheglas), deze opbouw esthetisch geïntegreerd in het historisch buitenschrijnwerk
- voorzien van bouwfysisch water-en winddichte sluitingen (sponningen)
- voorzien van afdoende condenswaterafvoergeultjes

(Referentie-objecten van het systeem cilinderglas/gelaagd glas : Stationsgebouw te Leuven (achtergevel)/ Huize Braquenie Mechelen/ Pastorie Heist-op-den berg).

Het hier voorgestelde Franse velugelvenster zal in alle geveldoorbrekingen worden toegepast, uitgezonderd de polygonale uitbouw van de achtergevel 1904. Voor deze fin de siècle uitbouw wordt geadviseerd de bestaande venster te restaureren.

Watergeultjes vensterdorpels

Vermits er voor geopteerd wordt de gevel af te werken met een geschilderde kaleilaag wordt geadviseerd het in de 19de eeuw aangebrachte (en nu beschadigde) systeem van zinken watergeultjes bij de restauratie te reconstrueren.

Uit ervaring is gebleken dat een gekaleide en geschilderde gevel , voorzien van licht uitstekende hardstenen vensterdorpels (zoals hier het geval), te lijden heeft van zgn ; zakwater of druiptocht. Lekvocht ter hoogte van de dorpels druipt af en vormt op den duur kwalijke lekstrepen. Door een afdoend systeem van zinken afwatergeultjes te voorzien wordt ten minste vermeden dat lekvocht zich verspreid over de volledige dorpelbreedte.

Buitenschrijnwerk dubbeldeuren voorgevel en achtergevel verdieping

De huidige dubbeldeuren verdieping voorgevel en achtergevel dateren uit 1904. Binnen het voorstel om het vensterschrijnwerk te vervangen in een model van eind 18de eeuw, begin 19de eeuw zal ook voor de dubbeldeuren in dezelfde stijl worden verdergewerkt.

Te behouden en/of te reconstrueren onderdelen :

- borstweringspanelen met casementpanelen met kwartholle hoek
- halfhoge verdeelroeden zonder profiel idem zoals bij de vensters
- deurkalf met sober gekornist profiel , idem als voorkomend bij de vensters

Buitenschrijnwerk zijdeur zijgevel rechts

Opnieuw in ere herstellen en voorzien van een volle lijst-en paneeldeur (zonder beglazing) volgens model dat zal samengesteld worden uit de gegevens van :

- het model venster Kanunnikken huis te Tongeren
- borstweringspaneel met kwartholle hoeken

Buitenbeluiking

Uit het vooronderzoek blijken geen materiële restanten bewaard te zijn gebleven van de 18de eeuwse buitenluiken, niettemin zijn ze er zeker geweest.

De oorspronkelijke aanwezigheid van buitenluiken wordt echter bevestigd in de detaillering van de 4 benedenvensters voorgevel en de 4 benedenvensters achtergevel. In de dorpels (Namense hardsteen) van deze vensters zijn tweeledige luikspinningen met opkant zichtbaar. Daarenboven zijn

in de hardstenen lateien en dorpels de smeedijzeren doken en slagijzers (in lood gevat) bewaard van voormalige luiken.

Blijkens een oud fotografisch document (ca. 1910) (ZIE ICONOGRAFIE IN BIJLAGE) van het kasteel waren de gelijkvloerse vensters voorzien van buitenwaarts klappende luiken, voorzien van een bovenpaneel met jaloezieën. De buitenluiken op deze foto zijn onmiskenbaar laat 19de eeuws van origine.

Samen met het voorstel van de geschilderde kalkkleitlaag als historische afwerking op het (beschadigde) buitenparement wordt geadviseerd het gelijkvloerse buitenvensters van het kasteel opnieuw te voorzien van buitenluiken.

Buitenluiken versterken het oorspronkelijke residentiële karakter van het kasteel, verlenen de interieurs een intimistisch karakter (afsluitbaar bij hevige bezonning) en grijpen terug naar de algehele geplogenheden van de 18de eeuwse wooncultuur.

Geadviseerd wordt buitenluiken te voorzien die het best aansluiten bij de 18de eeuwse stijl van de buitenvensteromlijstingen in Namense hardsteen. Hier wordt een luiktype voorgesteld zoals gebruikelijk ca. 1800 met blinden over de gehele hoogte (dus geen vlakke panelen) en een redelijk soliede constructie zonder randprofielen en dergelijke.

Als model van beluiking wordt verwezen naar het stadspand Vital De Costerstraat 22 te Leuven, ca. 1790-1800.

Hardstenen deurdorpels, toegangsbordessen voorgevel en achtergevel

Geadviseerd wordt de toegangsbordessen van voorgevel en achtergevel opnieuw in de 18de eeuwse luister te herstellen. De huidige hardstenen bordessen werden verstoord en slordig aangepast ca. 1904.

Voorgesteld wordt in de geest van de 18de eeuwse constellatie een bordes met dubbele optrede te voorzien.

De bordessen zijn voorzien van neusprofielen rondom rond.

Voorgesteld wordt als model zich te baseren op de toegangsbordessen van het Kanunnikkenhuis te Tongeren (Vermeulenstraat) .De bordessen worden vervaardigd in namense steen.

De huidige deurdorpel van de voorgevel dateert uit 1904 en zal niet worden weerhouden doch vervangen door een exemplaar naar 18de eeuws model, zie Kanunnikkenhuis te Tongeren. 18de eeuws neusprofiel te voorzien.

Smeedijzeren balkonhekken voorgevel

Het huidige smeedijzeren balkonhekken is een origineel 18de eeuws element dat echter niet gaaf bewaard is.

De restauratie voorziet in het opnieuw in ere herstellen van het balkonhekken, met volgende ingrepen :

- Reconstrueren (naar analogie van andere 18de eeuwse hekken) van de ontbrekende rosetmotiefjes op de spijlen, aansluitend bij de nog bewaard gebleven aanhechtingspunten.
- Vervolledigen van de geprofileerde leuning naar het deels bewaarde model.
- Vakkundig herbevestigen van het hekwerk op de hardsteen van het balkon.
- Na onderzoek tijdens de restauratie vergulden van de oorspronkelijk vergulde onderdelen.

- Roestwerend behandelen en aflakken van het smeedwerk in ravenzwart

Hardstenen balkonbalustrade achtergevel

De balkonbalustrade van de achtergevel uit 1904 werd is niet meer in de oorspronkelijke configuratie bewaard gebleven.

De oorspronkelijke balkonbalusters werden vervangen door eenvoudige balusters in cementgebonden materiaal (composiet).

De restauratie voorzien in het opnieuw in ere herstellen van de balkonbalusters in blauwe hardsteen. Het model van de baluster dient nog bestudeerd te worden.

Voorstel historusche gevelafwerking, ook vanuit technisch oogpunt aanbevolen

Uit het materiaal-technisch onderzoek is gebleken dat de oorspronkelijke 18de eeuwse gevel niet geschilderd of bepleisterd was maar afgewerkt was met een baksteenkleurige cocciopesto-voegmortel met dagstreep. Restanten van dit gedagstreept werk zijn hiervan nog in situ bewaard op verschillende plaatsen.

Uit het onderzoek van de parementen op achtergevel en tweede bovenverdieping blijkt echter dat de gevel in de vroege 19de eeuw en vermoedelijk tot begin 20 ste eeuw een bleekoker kalkkleitlaag droeg.

Er wordt voorgesteld opnieuw deze bleek oker kalkkleitlaag aan te brengen over de baksteenparementen . Dit opnieuw afwerken is niet enkel ingegeven vanuit bouwhistorisch er architectonisch oogpunt maar ook vanuit technisch oogpunt. Gebleken is immers dat het bestaande gevelparement redelijk beschadigd werd door een zandstraalcampagne enkele decennia geleden. De oppervlakte van de handvormsteen is poreus en niet egaal meer.

Van conservatorisch oogpunt is het aangewezen een kalkgebonden laag aan te brengen over dit parement.

Voorstel gevelafwerkingssysteem :

Uitruimen van het bestaande voegwerk en vervangen door een platvolle voeg op basis van natuurlijke hydraulische kalk
Kleitlaag (laat het parement lichtjes doorschemeren) op basis van natuurlijke hydraulische kalk

Uitgeharte kleitlaag afwerken met een kalkverf.
Hydrofoberen van de kalkschildering (om snelle herbevuiling en lekstrepen te verzachten)

Bestaand voegwerk vervangen

Het bestaande voegwerk is heterogeen en voor 70 % bestaat deze uit een kalkcementspecie, aangebracht na het zandstralen van de gevel enkele decennia geleden. De overige 30 % voegwerk is reparatiewerk in cementmortel en deels ook nog verweerde 18de eeuwse kalkgebonden dagstreepvoeg.

Het behoud van het bestaande voegwerk is discutabel op lange termijn.

Geadviseerd wordt een nieuwe gezonde verse kalkkleitlaag (te schilderen met kalkverf) aan te brengen op een gesaneerd parementvoegwerk op basis van natuurlijke hydraulische kalk.

Hoekpilasters Maastrichtersteen

In principe reiniging ,conservatie en restauratie van de Maastrichter.

Vervanging van Maastrichtersteen is enkel voorzien voor die pilasterblokken die zwaar uitgekald of beschadigd zijn.. Zware uitkalvingen worden dus niet hersteld met een steenrestauratiemortel.

Voegwerk van de Maastrichter restaureren met specie op basis van natuurlijke hydraulische kalk..

5.3.2. Voorzieningen voor gehandicapten

5.3.2.1. Zijgevel rechts

Technische voorziening voor de toegankelijkheid van de gehandicapten in de zijtoegang rechts zal worden uitgevoerd door plaatsing van een personenlift.

5.3.2.2. Keldertoeegang zijgevel links

Optimaliseren van de zijtoegang links en plaatsing van een goederlift .

5.3.3. Interieur van het kasteel

5.3.3.0. Algemeen

Vertrekkende vanuit de reeds bekende nieuwe bestemming van het kasteel als vestigingsplaats voor de Vzw Regionaal Landschap Haspengouw kan worden gesteld dat de restauratie de oorspronkelijke residentiële functie wil respecteren en herwaarderen.

De nieuwe bestemming is ongetwijfeld een winstpunt voor het nemen van de optie van respectvol behoud en herstel van het historisch interieur.

De oorspronkelijke 18de eeuwse bewoningsfunctie is heden nog sterk aanwezig in het interieur.

Typische 18de eeuwse elementen van binnenhuisinrichting zijn ondermeer :

- De centrale toegangshal
- De positionering van de bordestrap in het zgn. voorhuis
- De aanwezigheid van enfiladen in het voorhuis en onderbroken enfiladen in het achterhuis
- Vermoedelijke aanwezigheid representatieruimte op de verdieping (of huiskapel?) (zgn. boudoir)

Algemeen mag gesteld worden dat de ingreep van de verbouwing van het kasteel anno 1904 op gelijkvloers en eerste verdieping geen verregaande fundamentele versterking heeft teweeg gebracht in de 18de eeuwse structuur van het interieur. Uiteindelijk kan de verbouwing van 1904 in het interieur hoofdzakelijk worden gesitueerd op volgende niveau's :

- Creatie van centrale vertrekken met dito stucplafonds, uitgevend op de polygonale uitbouw.
- Verregaande verbouwing van de interieurindeling op de tweede verdieping , wat verband houdt met de integrale bouwphase 1904 van tweede verdieping en Mansardebedaking.
- Vervanging van sommige houten plankenvloeren ondermeer in Pointe De Hongrie-verband.

De restauratie van het kasteelinterieur heeft tot doel de oorspronkelijke 18de eeuwse inrichting maximaal te conserveren en in ere te herstellen. Daarnaast is het perfect mogelijk de inrichting anno 1904, meer bepaald de middenzone op gelijkvloers en eerste verdieping, binnen het 18de eeuwse concept te vrijwaren.

Er dient op gewezen dat de ingreep van 1904 op het interieur geen verregaande historiserende eclectische invloed heeft gehad op gelijkvloers en eerste verdieping. Zo is er geen coherent systeem te ontdekken van bv. historiserende binnendeuren, parketten, plinten, lambriseringen, supra-porta's enz. Op gelijkvloers en eerste verdieping werd aan de binnenindeling uit de 18de eeuw geen fundamentele verstoring te weeggebracht, bijvoorbeeld in het enfiladesysteem van het voorhuis of de positionering van de bordestrap.

Hier dient trouwens opgemerkt dat het verwijderen van sommige 18de eeuwse lijst-en paneeldeuren niet dateert van tijdens de verbouwing 1904 maar veeleer te maken heeft gehad met de inrichting van een gemeentelijke bibliotheek na W.O. II. (o.a. plaatsing van glazen binnendeuren, vergroten van muurdoorbrekingen voor deuren).

Voor wat betreft de tweede verdieping daarentegen kan algemeen worden gesteld dat de integrale binnenafwerking (pleisterwerk, plafondstucwerk, sommige binnendeuren) werd aangebracht anno 1904.

Toch dient vermeld te worden dat ook in het voorhuis van de tweede verdieping het 18de eeuwse enfiladesysteem werd gehandhaafd en natuurlijk ook het trappenhuis van de bordestrap. Er kan vanuitgegaan worden dat de trapconstructie op de tweede verdieping in 1904 werd gehermonteerd met de oorspronkelijke 18de eeuwse elementen. In situ blijkt dat de aanpassing van de 18de eeuwse trap op de tweede verdieping zeer moeilijk traceerbaar is.

Er is binnen de huidige stand van het bouwhistorisch vooronderzoek geen absolute zekerheid of de tweede verdieping en het mansarde-dak van het kasteel wel degelijk als geheel werd heropgebouwd anno 1904.

Sommige 18de eeuwse binnendeuren van het kasteel werden overigens op de tweede verdieping herbruikt of geherpositioneerd.

5.3.3.1. Restauratieopties interieur (uitgezonderd kelder)

Het restauratieconcept voorziet volgende ingrepen :

5.3.3.1.1. Binnenindeling

a) Ontlasten van het interieur van alle elementen die dateren van na 1904 en een storende invloed hebben en die te maken hebben met de inrichting van de gemeentelijke bibliotheek.

b) Zo veel mogelijk in ere herstellen van het 18de eeuwse enfilade systeem. Niet enkel in het voorhuis waar het nog intact bewaard is maar voorgesteld wordt dit door te trekken naar het achterhuis waar het geïntegreerd wordt in de middenzone met polygonale uitbouw.

Het opnieuw invoeren van het enfilade-systeem in het achterhuis wordt echter niet enkel ingegeven vanuit bouwhistorisch oogpunt maar deze ingreep moet het mogelijk maken de gebruiksvriendelijkheid van het gebouw (lichte kantoorfunctie) naar de toekomst toe veilig te stellen. De argumentatie om de enfilade te herstellen is dus vooral ingegeven vanuit een functionele noodzaak.

c) Er wordt niet overgegaan tot het reconstrueren van de verdwenen verdeelwanden tussen gelijkvloers lokaal 0.2 en 0.3. en verdieping 1.2. en 1.3.

Er zijn geen materiële restanten bewaard van deze verdeelwanden.

Binnen de nieuwe gebruiksfunctie wordt een oplossing voorgesteld waarbij de kooflijsten van

het plafondstucwerk vanzelfsprekend worden vervolledigd ter hoogte van de vroegere verdeelwand.

Bovendien zal de verdwenen wand enkel worden gereconstrueerd (als lichte wand) uiterst links en rechts van de constructieve langmuren.

d) In ere herstellen van de 18de eeuwse structuur (blijkt uit de deels bewaarde plafondstructuur) van lokaal 1.5..

5.3.3.1.2. Eikenhouten vloeren in goede staat

Maximaal behoud en conserverend herstel van de 18de eeuwse plankenvloeren op gelijkvloers (lokaal 0.2 en 0.3.) en eerste verdieping (lokaal 1.2. en 1.3.)

Maximaal behoud en conserverend herstel van de plankenvloer anno 1904 (Pointe de Hongrie) in lokaal gelijkvloers 0.4..

5.3.3.1.3. Eikenhouten vloeren in slechte staat

De eikenvloeren van de eerste verdieping middenzone lokaal 1.1. en 1.4. verkeren plaatselijk in slechte staat .

Voorgesteld wordt om vanuit het oogpunt van kwaliteit , duurzaamheid en interieurinrichting de plankenvloer van lokaal 1.1. en 1.4. integraal te vernieuwen in eikenhout rekening houdend met uitlijnen, te pas zetten en nivelleren. Desgevallend kunnen nog bruikbare planken van lokaal 1.4. nog herbruikt worden in lokaal 1.3. als aanvulling.

Eiken plankenvloer lokaal 1.6. en 1.5. zijn in principe volledig te vernieuwen, desgevallend mits herbruik van enkele planken.

5.3.3.1.4. Grenen houten vloeren

Geopteerd werd in het gehele gebouw de bestaande naaldhouten plankenvloeren volledig te verwijderen en te vervangen door eikenhouten strokenvloeren (op bestaande roosteringen en ribben). Op de tweede verdieping echter worden nieuwe vloerroosteringen geconstrueerd.

De breedte en de oppervlakte behandeling van de vloeren in overeenstemming met de bewaard gebleven 18de eeuwse planken op het gelijkvloers.

De bestaande naaldhouten vloer lokaal 1.3. bv. zal integraal vervangen worden in een eikenhouten plankenvloer, ten einde de 18de eeuwse origine van dit lokaal in ere te herstellen (zoals trouwens de bewaard gebleven 18de eeuwse plankenvloer in lokaal 1.2.).

Alle naaldhouten vloeren op de tweede verdieping zullen vervangen worden door eikenhouten planken, inclusief deze op de zolderverdieping.

Op die wijze zal op alle niveau's van het kasteel een continuïteit verzekerd worden inzake vloerbekleding.

5.3.3.1.5. Stenen vloeren

Historische 18de eeuwse stenen vloeren komen heden niet voor in het kasteel Fauconval . De huidige hardstenen vloeren in tegels op gelijkvloers lokaal 0.1. en T.O. dateren van na W.O. II, de cementbetegeling in lokaal 0.5 en 0.6. is nog van recentere datum.

Zoals reeds gezegd is het de bedoeling de 18de eeuwse inkom, enfilade voorhuis en trappenhuis van het kasteel in ere te herstellen in zijn 18de eeuwse constellatie.

Het opnieuw voorzien van 18de eeuwse eiken lijst-en paneeldeuren vanuit inkomlokaal naar lokaal 0.2. en T.O. maakt daar deel van uit. Het ligt voor de hand dat de huidige stenen vloeren niet voldoen binnen het restauratieconcept en aan vervanging toe zijn.

Geadviseerd wordt de gelijkvloerse inkom, traphal en lokaal 0.5. (achtergevel) opnieuw te bekleden met een voor de 18de eeuw courant vloermateriaal.

Voorstel : monochroom gepolijste karboonkalksteen van Vinalmont in formaat 40X40 cm.

Rondom deze stenen vloeren grenenhouten plinten volgens 18de eeus model, zie verder.

5.3.3.1.6. Plinten

In het gehele interieur zijn ongeveer 40 % van de oorspronkelijke naaldhouten plinten met randprofiel bewaard gebleven. De originele plinten in naaldhout (overschilderd met verschillende verflagen) verkeren in redelijke tot slechte staat (aantasting van Anobium Punctatum). Gezien decaperen technisch te omslachtig is wordt gekozen om de plinten integraal te vervangen naar bestaand 18de eeus model.

Voorgesteld wordt op het gelijkvloers en de eerste verdieping alle plinten van het interieur te vervangen (in naaldhout) door het bewaard gebleven 18de eeuwse basismodel (zie bv.lokaal 1.2.) met randprofiel.

Rondom de voorgestelde stenen vloeren van Vinalmont worden dezelfde houten plinten voorzien.

In de middenlokalen uit 1904 echter (lokaal 0. en 1.4.) worden eenvoudige vlakke plinten weerhouden zonder profiel.

5.3.3.1.7. Stofdorrels

Originele eiken stofdorrels uit de 18de eeuw werden in dit interieur niet meer waargenomen, misschien met uitzondering van de eiken stofdorpel gelijkvloers tussen lokaal 0.3. en 0.4.

Binnen de 18de eeuwse interieurinrichting van dergelijk kasteel en vermits de 18de eeuwse bouwfase hier zal worden geherwaardeerd ligt het voor de hand dat binnen de restauratie/reconstructie van eiken vloeren en eikenhouten lijst-en paneeldeuren de plaatsing van eiken stofdorrels aangewezen is.

Te meer daar de 18de eeuwse dagkantbetimmeringen van de meeste binnendeuren op gelijkvloers en eerste verdieping nog bewaard zijn en/of zullen gereconstrueerd worden op andere plaatsen. Het ligt voor de hand dat binnen een constellatie van 18de eeuwse lijst-en paneeldeuren en dagkantbetimmeringen, dat daar opnieuw stofdorrels horen te komen, geïntegreerd binnen de eiken plankenbevoering.

5.3.3.1.8. Tabletten

Binnen het kasteelinterieur worden 3 types van venstertabletten waargenomen , te weten :

- a) de originele eikenhouten tabletten met gesnuit randprofiel met insnoeringen, hetzij monochroom zwart geschilderd, hetzij geschilderd in een rode marmerimitatie (zie bv. lokaal 1.2 en 1.3.)
- b) witmarmeren tabletten uit 1904 naar 18de eeus model, zie bv. lokaal 02. en 0.3.
- c) rechtgekante tabletten uit 1904 in marmer rouge belge, zie bv ; lokaal 0.4 en 1.4.

Algemeen prevaleert de wens binnen de interieurrestauratie om de 18de eeuwse elementen in ere te herstellen, en waar nodig te vervolledigen (naar bestaand model).

Algemeen wordt voorgesteld het 18de eeuwse houten tabletype in alle vertrekken van gelijkvloers en eerste verdieping te behouden of aan te vullen naar bestaand model.
Dit tablet zal conform het materiaal-technisch onderzoek monochroom zwart worden geschilderd.

Opgelet, de rechtgekante roodmarmere tabletten van lokaal 0.4 en 1.4 uit 1904 zullen echter bewaard blijven, zoals trouwens ook het bijhorende vensterschrijnwerk.

De witmarmere tabletten van gelijkvloers lokaal 0.2 en 0.3. zullen dus verwijderd worden.

5.3.3.1.9. Binnenschrijnwerk

Lijst-en paneeldeuren

Het interieur heeft nog een groot aantal oorspronkelijke 18de eeuwse binnendeuren en dagkantomlijstingen bewaard in situ.

Deze elementen zullen vakkundig worden gerestaureerd en waar nodig aangevuld naar oorspronkelijk model op basis van de aanwezige profielen.

Vermits er voor geopteerd werd om de 18de eeuwse enfiladestructuur van het kasteel op gelijkvloers en eerste verdieping in ere te herstellen zullen alle binnendeuren conform de aanwezige 18de eeuwse modellen worden vervolledigd of bij onstentenis van een bewaard exemplaar, worden gereconstrueerd.

De volgende binnendeuren zullen als referentiemodel fungeren

1. De lijst-en paneel deur mét bijbehorende dagkantomlijsting heden tussen lokaal 1.1. en 1.2.

Deze deur zal bv. gereconstrueerd worden op het gelijkvloers in lokaal 0.2. en 0.3.

2. De beglaasde lijst-en paneeldeur tussen lokaal T.O. en 0.6.

Dit type beglaasde deur zal worden gereconstrueerd tussen de traphal T.O. en de inkomhal 0.1.

Deurbeslag

Oorspronkelijke 18de eeuwse scharnieren zullen geheel worden geconserveerd en draaivaardig worden gemaakt.

Klinkwerk en slotwerk van de historische deuren zal « naar analogie » worden vervaardigd. Hierbij wordt geen detail- reconstructie van 18de eeuwse sluitwerk beoogd maar een smaakvolle en functionele oplossing, rekening houdend met de nieuwe bestemming van het gebouw.

Modellen worden heden bestudeerd bij de firma VERVLOET te Brussel.

Dagkantbetimmeringen van vensters

Alle bestaande 18de eeuwse houten dagkantbetimmeringen worden vakkundig gerestaureerd.

5.3.3.1.10. Restauratie van de trap

De conservatie en restauratie van de trap betekent een belangrijke component in de interieurrestauratie van het kasteel Fauconval.

De bovenste verdieping van de trap, gereconstrueerd anno 1904 naar analogie van de lageregelegen 18de eeuwse verdiepingen, zal volledig opgenomen worden in de restauratie.

In de diagnose-nota werd de problematiek en de oorzaak van de gebreken toegelicht. Gesteld kan worden dat ter hoogte van de kuipstukken verzakkingen worden waargenomen.

Samen met houtrestaurateur Filip Nijs en houtdeskundige Charles Indekeu werd besloten de trap in situ te verstevigen en te restaureren. Demontage is niet noodzakelijk.

De verstevigingswerken hebben betrekking op volgende elementen :

- a) demontage van beplanking , kinderbalkenroostering en moerbalk op de grote overlopen (bordessen) en het construeren van nieuwe stalen I-profielen ter vervanging van de eiken moerbalk en het strijkhout zijde lokaal 1.2.

constructie van stalen schoen tussen stalen moerbalk en naastliggende houten kuipstuk

overgang van kinderbalkenhoofden zijde trap zodanig verstevigen dat het kantelgewicht van de corresponderende steektrap kunnen drager

- b) voor wat betreft de hoogst liggende tussenbordessen wordt geadviseerd de plankenvloer en vloerroostering te demonteren en een stalen kruis in te planten, verankerd in de dragende muren van de trapzaal.

het stalen kruis wordt verbonden met een schoen met het kuipstuk

definitief terugplaatsen van de eiken kinderbalken en de bordesbeplanking

De conservatiewerken van de trap hebben betrekking op volgende elementen :

- a) gebruikelijke houtwormbestrijding
- b) zwambestrijding (box-systeem) in de zones waar de trap in onmiddellijk contact komt met het metselwerk
- c) zorgvuldige restauratie van de trapbalustrade
- d) plaatselijk herstellen van breuken en barsten in de kuipstukken
- e) plaatselijk herstellen /aanvullen van lacunes in de treden
- d) schilderen van de trapbalustrade in zwart/groen ,cfr. materiaal-technisch onderzoek de handgreep wordt niet geschilderd

5.3.3.1.11. Muurpleisterwerk

Het muurpleisterwerk werd onderzocht binnen het materiaal-technisch onderzoek. Gebleken is dat ca. 30 % van het bestaande muurpleisterwerk nog dateert uit de 18de eeuw en ca. 70 % dateert uit de periode 1904.

Het volledig behoud en herstel van het historisch muurpleisterwerk wordt niet weerhouden om volgende redenen :

- a) het merendeel van de raaplagen is sterk afzandend, de hechting is algemeen in orde
- b) de witte kalkgipstoplagen worden plaatselijk afgestoten
- c) in sommige lokalen is er een heterogene overgang tussen 18de eeuws éénlagig muurpleisterwerk en het kalkzandhaarpleisterwerk van 1904
- d) het merendeel van het muurpleisterwerk is voorzien van resistente behanglagen
- e) bestaand pleisterwerk restaureren is vanuit oogpunt van kosten –baten niet haalbaar omdat alle behangsellagen verwijderd dienen te worden en alle pleisterwerk zal

overgeplamuurd moeten worden met een cellulose houdende plamuurlaag wat uiterst arbeidsintensief is.

f) behoud van bestaand pleisterwerk problematisch is gezien op talrijke niveau's leidingen zullen moeten geslepen worden in de bestaande pleisterlaag

Om hogervermelde redenen is besloten om het binnenpleisterwerk , met uitzondering van lokaal 1.2 en 1.3. , integraal te vervangen door een binnenpleister op basis van natuurgips. Deze nieuwe binnenbepleisterwerken kunnen naadloos aangewerkt worden met de technieken (electriciteit, verwarming enz...) ..

Conservatie/restauratie van 18de eeuwse muurpleisterwerk in lokaal 1.2. en 1.3.

Gezien het interieurhistorisch belang werd niettemin besloten het 18de eeuwse muurpleisterwerk van lokaal 1.2 en 1.3. integraal te herstellen en te conserveren met een kalkgebonden restauratie-pleister. Ook scheuren en barsten zullen hersteld worden.

Op deze wijze kan binnen het kasteel een zone fungeren met nog authentiek 18de eeuwse pleisterwerk, aansluitend bij het plafondstucwerk van deze lokalen en tevens aansluitend bij de bewaard gebleven geometrische lambrisschildering in lokaal 1.2..

5.3.3.1.12. Plafondroosteringen

De stabiliteit van de houten vloer en plafondroosteringen is algemeen in orde in dit gebouw. Er werden geen ernstige structurele mankementen waargenomen. Gezien de toekomstige lichte kantoor-en bewoningsfunctie van het gebouw (geen opslag van archieven bv.) is een verhogen van de draagkracht van de vloeren niet noodzakelijk. Uitzondering dient hiert gemaakt voor de zolderverdieping waar een nieuwe voldoende versterigde plafondroostering zal worden geconstrueerd.

Standzekerheidsinterventies zijn bij normale belasting van de vloeren is niet noodzakelijk.

Tijdens de restauratie zullen waar nodig opleggingen van moerbalk op strijkhoutkoppen nog worden opgeboord en nagezien naar de aanwezigheid van houtrot. Ingeval van slechte toestand zullen deze balkhoofden worden gerestaureerd middels de polymeerchemische techniek met inbegrip van het opnieuw in ere herstellen van het omringende stucwerk. Uit het diagnostisch onderzoek blijkt echter dat er zich op het vlak van structurele houtrestauratie geen noemenswaardige problemen stellen. Er werd geen aantasting door bonte Knaagkever waargenomen. Enkel is er plaatselijk aantasting van het spinthout door Anobium Punctatum.

5.3.3.1.13. Plafondstucwerken

Aan de conservatie en restauratie van het binnenstucwerk en meer bepaald het plafondstucwerk van het kasteel Fauconval zal de grootste zorg worden besteed.

Zowel het 18de eeuwse plafondstucwerk als het stucwerk van de middenlokalen anno 1904 op gelijkvloers en verdieping worden in de oorspronkelijke toestand hersteld, op basis van alle aanwezige stucprofielen, kooflijsten, enz...

Alle restauraties gebeuren met aangepaste kalkmortels in opbouwtechniek en volgens de oorspronkelijke 18de eeuwse werkwijzen. **Er wordt niet met gipsmortel gerestaureerd.**

Lokaal 0.2 Verdwenen schouw en schoorsteenraveling

De oorspronkelijke 18de eeuwse schoorsteen in wand 0.2./b is heden geheel verdwenen. Er wordt voor geopteerd om niet over te gaan tot reconstructie naar analogie van de schoorsteen, dit bij gebrek aan voldoende materiële en bouwhistorische bewijzen.

Lokaal 0.2 Verdwenen schouw en schoorsteenraveling

De oorspronkelijke 18de eeuwse schoorsteen in wand 0.2./b is heden geheel verdwenen. Er wordt voor geopteerd om niet over te gaan tot reconstructie naar analogie van de schoorsteen, dit bij gebrek aan voldoende materiële en bouwhistorische bewijzen.

Ter hoogte van de kooflijst wordt de voormalige schoorsteenboezem van de raveling opnieuw vervolledigd naar bestaand model (met verstekken) zonder aanwerking met een schoorsteenmantel.

Opgelet, de tandlijst van dit stucplafond zal ter hoogte van de voormalige schoorsteen NIET worden doorgetrokken.

Lokaal 0.2. Opnieuw openen wandnissen ter hoogte van de supra-porta's

In wand 0.2./b bevinden zich heden twee dichtgemetselde 18de eeuwse rechthoekige wandnissen, opgevuld met snelbouwsteen.

Binnen de interieurrestauratie wordt voorgesteld om deze wandnissen als wandarticulatie opnieuw in ere te herstellen. Op die wijze word ook het belang van de supra-porta's onderstreept.

Lokaal 0.3 Verdwenen schouw en schoorsteenraveling.

De oorspronkelijke 18de eeuwse schoorsteen in wand 0.2./b is heden geheel verdwenen. Er wordt voor geopteerd om niet over te gaan tot reconstructie of reconstitutie naar analogie van de schoorsteen, dit bij gebrek aan voldoende materiële en bouwhistorische bewijzen.

Ter hoogte van de kooflijst van de voormalige schoorsteenboezem wordt de raveling opnieuw vervolledigd naar bestaand model (met verstekken) zonder aanwerking met een schoorsteenmantel.

Herstellen en reconstrueren kooflijst tussen lokaal 0.2 en 0.3.

Het volledig dichten van de oorspronkelijke (18de eeuwse) verdeelwand tussen gelijkvloers lokaal 0.2 en 0.3. wordt niet overwogen binnen de restauratie. Er zijn geen materiële overblijfsels van de originele tussenwand (metselwerk of beplakt stijl-en regelwerk) en evenmin van de oorspronkelijke tussendeuren Wel wordt geopteerd om zeker de oorspronkelijke kooflijsten tussen de twee plafonds te herstellen en aan te vullen naar bestaand model. Ook de dragende kofferbetimmering wordt vervolledigd en/of verstevigd waar nodig.

Gezien de nieuwe kantoorbestemming van de lokalen 0.2. en 0.3. wordt uiteindelijk geopteerd om geen volledige tussenwand te voorzien maar enkel een aanzet van verdeelwand, de rest van de wand blijft geheel open. Deze optie werd genomen vanuit het oogpunt van nieuwe gebruik en bestemming van deze vertrekken.

Tussenwand lokaal 0.1. en 0.4.

Conform de oorspronkelijke 18de eeuwse configuratie, het opnieuw in ere herstellen van de verdeelwand tussen lokaal 0.1. en 0.4.. Tegelijkertijd worden de kooflijsten ter zijde van beide lokalen in ere hersteld.

Centraal in de verdeelwand zal opnieuw een volle lijst-en paneeldubbeldeur worden geplaatst naar het model van de 18de eeuwse dubbeldeur zoals bewaard op de tweede verdieping.

Lokaal 0.6. Schoorsteenraveling

Onoordeelkundige reparaties met gipsmortel in de kooflijst van de schoorsteenraveling zullen verwijderd worden en opnieuw vervolledigd worden in kalkstucmortel.

Lokaal 1.2. en 1.3.

Voorgestelde restauratie-optie idem als voorgesteld voor lokaal 0.2. en 0.3..

In lokaal 0.2 en 0.3. zal naast de restauratie van het plafondstucwerk ook de grootste aandacht besteed worden aan de restauratie van het 18de eeuwse muurpleisterwerk.

Lokaal 1.5. en 1.6.

Het oorspronkelijke 18de eeuwse stucplafond is heden slechts deels bewaard ter hoogte van lokaal 1.5. Geopteerd werd de originele omtrek van het 18de eeuwse stucwerk in ere te herstellen en dus te vervolledigen naar het bewaard gebleven model van kooflijsten en plafondlijsten.

Hierbij zal dus het bestaande deelplafond (19de eeuwse) lokaal 1.5. opgeofferd worden ten voordele van het 18de eeuwse opzet.

Lokaal 1.7.

Uit de diagnose-studie blijkt dat zowel het muurpleisterwerk als het plafondstucwerk in slechte tot zeer slechte toestand verkeren. Voorgesteld wordt het plafondstucwerk geheel te vervangen op een gezonde structuur van moer-en kinderbalken.

Behoud van de vlak gepleisterde schoorsteenmantel en schoorsteenraveling.

Stucwerk trappenhuis

Een aantal overlopen van de trap zullen worden ontmanteld in functie van het uitvoeren van verstevigings-en consolidatiewerken. Hierbij zullen enkele stucwerkvlakken aan de onderzijde van de trap moeten opgeofferd worden. Dit stucwerk zal vanzelfsprekend na de traprestauratie opnieuw in de oorspronkelijke staat worden hersteld.

Hoekconsoles tweede verdieping trappenhuis

De eclectische hoekconsoles (anno 1904) op de bovenste overloop van het trappenhuis zijn heden zwaar beschadigd. De 2 consoles zullen op basis van de aanwezige modellen volledig gereconstrueerd worden in gips.

5.3.3.1.14. Binnenschilderwerk

De resultaten van het materiaal-technisch vooronderzoek Interieur (A.M. CONSULT 2002) zijn hier richtinggevend.

De voorgestelde kleurstudie in dit rapport is richtinggevend en zal tijdens de uitvoering desgevallend licht bijgestuurd worden.

Keuze van verftechnieken en producten, zie Eindrapport materiaal-technisch onderzoek.

Voorgestelde verftechnieken :

Restauratie binnenschrijnwerk	:Restloos decaperen tot op het naakte hout met selectief decapant
	Schilderen met een alkydolieverf met hoge vloeïing (Lejeune)

Restauratie 18 ^{de} eeuwse muurpleister	Restaureren met NHK kalk en luchtkalk voor de afstrijktoplaag. en schilderen met kalkverf met enkele % acrylaat.
Restauratie stucwerkplafonds	Selectief decaperen van de bovenste synthetische toplagen Invliezen waar nodig Herstellen van barsten , scheuren en lacunes met kalkgebonden materiaal. Afschilderen met een spanningsvrije langmoleculaire heelmatte polymerisaatharsverf (Classidur).

5.3.3.2. Restauratieopties kelder

Algemeen behoud en herstel van de muur-en gewelfconfiguraties van de kelder.
Enkel de later tussen geplaatste verdeelwanden in de stookkelder zullen verwijderd worden.

Optie vloer

Hardstenen geschuurde tegels formaat 20 x 20 cm.

Optie wanden

Reiniging en voegrestauratie van het zichtbaar baksteenmetselwerk.
Kaleien of bepleisteren is geen optie.

Optie muurdoorbrekingen

In principe behoud en herstel van de bestaande muurdoorbrekingen. De doorbrekingen die uitgeven in het centraal gemetseld gewelf zullen worden hersteld in de oorspronkelijke 18de eeuwse configuratie.

Optie troggewelfjes 1904

Decaperen (zandstralen) en kaleien met kalkgebonden mortel van de troggewelfjes.

5.4. ALGEMENE VERANTWOORDING TECHNIEKEN

5.4.1. Electriciteit, verwarming en nutsleidingen

De installatie van technieken binnen dit historisch interieur zal zoveel mogelijk gebeuren door verdoken inwerking in houten vloeren en muurmetselwerk.

In principe zullen geen leidingen worden ingeslepen in historische stucplafonds of historisch waardevol muurpleisterwerk.

Naar aanleiding van het demonteren, restaureren en herplaatsen van houten vloeren en houten roosteringen zullen de technieken via de bovenzijde ingewerkt worden. Ter hoogte van de kinder-en moerbalken zullen kleine doorloopsleufjes voorzien worden.

Stijgleidingen zullen op doeltreffend gekozen plaatsen in het bestaande muurmetselwerk geslepen worden. Naar aanleiding van het grotendeels herbepkeisteren van het interieur van het kasteel middels gipsmortel.

Bestaande doorboringen en lacunes van bv. verwarmingsleidingen in stucwerkplafonds zullen zo veel als mogelijk hergebruikt worden.

Er wordt geen isolatiemateriaal voorzien in de houten vloerroosteringen.

5.4.2. Verwarming

Verwarming op gas met convectoren/radiatoren en verwaringsketel in de kelder.

Eenvoudige vlakke convectoren/radiatoren , geschilderd in een kleur die stijlvol past in het historisch interieur.

5.4.3. Verlichting

Verlichtingspunten zullen worden voorzien centraal in de stucplafonds ter aanhechting van sobere lusterarmaturen die stijlvol en niet protserig passen in de 18de eeuwse context.

Er wordt in principe niet gewerkt met uplighters, wandarmaturen, indirecte verlichting, noch met spots e.d..

In alle lokalen worden voldoende contactdozen voorzien ten einde de plaatsing van bv. staande verplaatsbare lampen te voorzien.

5.4.3. Computeraansluitingen

Centraal in de plankenvloeren worden de nodige aansluitpunten voorzien voor computerinfrastructuur.